

**UCHWAŁA NR XXXVII/811/21
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 22 lipca 2021 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021” za 2020 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1) i art. 19 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) w wykonaniu uchwały nr XXVI/517/16 Rady Miasta Katowice z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021.

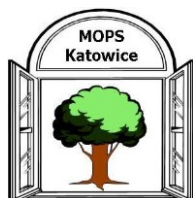
**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2020 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr XXXVII/811/21
Rady Miasta Katowice
z dnia 22 lipca 2021 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA KATOWICE
NA LATA 2016 – 2021
ZA 2020 ROK**

Spis treści

Wstęp.....	3
Misja – główny cel Strategii	3
1. Procesy demograficzne	3
2. Wspieranie rodziny	18
3. Rynek pracy.....	37
4. Przeciwdziałanie uzależnieniom.....	48
5. Wspieranie osób niepełnosprawnych	54
6. Przeciwdziałanie bezdomności	69
7. Problemy osób w wieku senioralnym	75
8. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	87
Podsumowanie, wnioski i rekomendacje.....	103
Załącznik 1. Źródła finansowania Strategii w 2020 roku	105
Załącznik 2. Wykaz potrzeb w zakresie realizacji Strategii w 2021 roku	118

Wstęp

System monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 oparty jest na corocznym sprawozdaniu syntetycznym, które wraz z wnioskami przedstawiane jest Radzie Miasta Katowice przez Prezydenta Miasta Katowice w terminie do 31 lipca za rok poprzedni. Informacje ujęte w sprawozdaniu oparte są na sprawozdaniach indywidualnych opracowanych przez poszczególnych realizatorów Strategii oraz na ogólnodostępnych danych statystycznych. Sprawozdanie tworzą syntetyczne opisy realizowanych działań, wskaźniki monitoringu oraz wskaźniki rezultatu opracowane dla 8 głównych celów strategicznych. Na podstawie przedstawionych wskaźników przeprowadzono analizę porównawczą danych za 2016 i 2020 rok, przedstawiono prognozy dotyczące 2021 roku oraz sformułowano wnioski dotyczące realizacji przedsięwzięć strategicznych w 2020 roku w odniesieniu do roku bazowego 2016. Ponadto w sprawozdaniu przedstawione zostały koszty poniesione na realizację Strategii w 2020 roku również w odniesieniu do 2016 roku oraz prognozowane koszty na 2021 rok. Ideą niniejszego sprawozdania jest analiza zrealizowanych zadań oraz przedstawienie wniosków i prognoz na kolejny rok jej realizacji. Sformułowane wnioski końcowe z realizowanej w 2020 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przedstawiają główne kierunki realizowanych działań zmierzających do niwelowania problemów społecznych charakterystycznych dla miasta Katowice.

Misja – główny cel Strategii

Zwiększenie poziomu aktywności mieszkańców i wzmocnienie potencjału społeczności, zasobów instytucji i organizacji oraz ich efektywne wykorzystanie dla osiągnięcia w latach 2016 – 2021 spójności społecznej i poprawy jakości życia w Katowicach.

Cele strategiczne i kierunki działania oraz wskaźniki monitoringu

1. Procesy demograficzne

Cel strategiczny: wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie następstw demograficznego starzenia się miasta

Kierunki działań strategicznych

C1 K₁	Monitorowanie przemian w strukturze społeczno-demograficznej dzielnic Katowic i problemów wynikających ze starzenia się populacji miasta oraz podejmowanie inicjatyw nakierowanych na pobudzenie procesu rewitalizacji, szczególnie na obszarach zagrożonych społeczną dezorganizacją i wysokim obciążeniem demograficznym.
C1 K₂	Promowanie inicjatyw służących ochronie rodziny i macierzyństwa oraz rozwojowi demograficznemu miasta, inicjowanie akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców Katowic.
C1 K₃	Promowanie form aktywnego podnoszenia sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia mieszkańców miasta oraz wspieranie programów badań profilaktycznych i akcji promujących zdrowie.
C1 K₄	Wzmacnianie międzypokoleniowej integracji i funkcji wychowawczych i edukacyjnych rodzin w ramach prowadzonej pracy środowiskowej z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem m.in. szkół, organizacji społecznych, klubów sportowych oraz instytucji kultury oraz rozwój projektów wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i integracji międzypokoleniowej „Babcia, dziadek i ja w Katowicach”.

Działania

Cel strategiczny: wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie następstw demograficznego starzenia się miasta		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C1 D₁	1. Diagnozowanie dynamiki zmian w strukturze społeczno-demograficznej Katowic i problemów wynikających ze starzenia się populacji w dzielnicach miasta.	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Spraw Obywatelskich, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe
Występujące zarówno w Polsce, jak i w całej Europie zjawisko starzenia się społeczeństwa stawia wiele wyzwań przed polityką społeczną. Miasto Katowice, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób w wieku		

senioralnym, angażuje się w szereg działań mających na celu ułatwienie funkcjonowania osobom starszym w społeczeństwie, w tym m.in. realizuje programy i projekty nakierowane na wspieranie tej grupy mieszkańców. Znacząco w tym celu rozbudowuje ofertę przedsięwzięć i projektów, w tym dofinansowanych ze środków zewnętrznych oraz współpracuje z wieloma organizacjami pozarządowymi w tym zakresie. Jednocześnie miasto Katowice realizuje Miejski Program „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016-2021 przyjęty Uchwałą Nr XXIV/482/16 Rady Miasta Katowice z dnia 27 kwietnia 2016 r. Adresatami programu są seniorzy miasta Katowice, którzy ukończyli 60. rok życia. Głównym celem programu jest podniesienie oraz poprawa jakości życia mieszkańców miasta Katowice, którzy ukończyli 60. rok życia, poprzez zapewnienie tym osobom dostępu do odpowiednich form wsparcia. Realizacja różnorodnych projektów w ramach ww. programu ma na celu m.in.:

- przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych,
- zagospodarowanie czasu wolnego osobom po zakończeniu aktywności zawodowej (m.in. poprzez rozwijanie umiejętności, pasji i indywidualnych zainteresowań),
- zwiększenie aktywności i uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym,
- działalność prozdrowotną i edukacyjną,
- prowadzenie zajęć z zakresu kultury fizycznej poprzez organizację różnego rodzaju zajęć sportowych.

W Katowicach od 2014 r. działa Rada Seniorów. Z inicjatywą powołania Rady wystąpiła Rada Miasta Katowice uchwałą nr XLIII/1018/13 w sprawie podjęcia inicjatywy powołania Rady Seniorów Miasta Katowice. Obecnie Rada Seniorów składała się z 15 członków, którzy w 2020 r. spotykali się online, w związku z wdrożonymi na terenie całego kraju obostrzeniami związanymi z rosnącą liczbą osób zakażonych na COVID-19. Działalność Rady Seniorów ma charakter opiniodawczy, doradczy i inicjatywny dla władz Miasta.

W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby wynikające ze starzenia się w populacji w dzielnicach miasta został opracowany i realizowany przez Miasto Katowice - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach projekt współfinansowany ze środków unijnych w ramach RPO WSL 2014-2020¹pt. „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego”. Program realizowany jest w wybranych dzielnicach Katowic, czyli w bezpośrednim otoczeniu miejsca zamieszkania beneficjentów, co umożliwia stały i bezpośredni z nimi kontakt a przez to trafniejsze diagnozowanie ich potrzeb i problemów. Formuła programu jest otwarta na propozycje i potrzeby seniorów.

Diagnozowanie dynamiki zmian w strukturze społeczno-demograficznej określane jest także na podstawie wzrostu zapotrzebowania na usługi świadczone dla osób starszych. Corocznie widoczny był wzrost osób korzystających z pomocy w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (w 2016 r. – 1 607 osób, w 2017 r. – 1 711 osób, w 2018 r. – 1 850 osób, w 2019 r. – 2 013 osób). Natomiast w roku 2020 liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych spadła i wyniosła 1 887 osób (jednakże w porównaniu z rokiem 2016 – liczba osób wzrosła). Spowodowane być to mogło ogłoszonym stanem epidemii na terenie Polski. Wzrastają także wydatki ponoszone na opłacenie kosztów pobytu mieszkańców Katowic w domach pomocy społecznej na terenie innych gmin, co jest związane z corocznym wzrostem średnich miesięcznych kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej (wzrost przedstawiony został w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2020 rok przyjętym Uchwałą Nr XXXIII/722/21 Rady Miasta Katowice z dnia 25 marca 2021 r., rozdz. 5.7.1). Powyższe dane uzasadniają rozwój polityki senioralnej w mieście Katowice np. poprzez profilaktykę zdrowotną, edukację dotyczącą bezpieczeństwa, zajęcia aktywizujące, rozwijanie sieci wsparcia osób starszych czy zapewnianie miejsc w placówkach dziennych i całodobowych.

C1 D₂	1. Inicjowanie akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców. 2. Tworzenie/wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie atomizacji więzi rodzinnych i społecznych w następstwie demograficznego starzenia się miasta.	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji i Sportu, Wydział Promocji, organizacje pozarządowe
-------------------------	---	---

¹ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

<p>Ad. 1 i ad. 2.</p> <p>Wydział Promocji kontynuował w tym zakresie realizację dwóch projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Dzidziuś” (zainicjowany w 2011 r.), którego założeniem jest powitanie przez Prezydenta w gronie mieszkańców miasta nowonarodzonych dzieci. W 2020 r. przygotowano 489 listów gratulacyjnych wraz z pakietami powitalnymi; – „Nowy Obywatel” (zainicjowany w 2012 r.), wg którego władze miasta oficjalnym listem witają każdego, kto podejmuje decyzję o zamieszkaniu w Katowicach. Do listu dołączany jest pakiet informacyjnopromocyjny o mieście. W 2020 r. wystosowano 99 takich listów. <p>Listy przygotowywane są wyłącznie do osób, które wyraziły zgodę na otrzymanie przedmiotowych listów. Ponadto Wydział Promocji, zgodnie z zakresem swoich zadań, prowadził działania marketingowe, których celem jest promowanie przedsięwzięć realizowanych przez Miasto (np. działania proekologiczne, przebudowa przestrzeni miejskiej, działania wspomagające mśp i start-upy, działania angażujące mieszkańców – budżet obywatelski, inicjatywa lokalna) oraz współuczestniczył w realizowaniu wielu tego typu przedsięwzięć, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – promowanie programu pn.: „Katowicka Karta Mieszkańca”, – udostępnianie materiałów promocyjnych o treściach identyfikujących Katowice, np. w ramach nagród rozdzielanych podczas konkursów organizowanych przez placówki oświatowe, organizacje etc., – informowanie o wydarzeniach organizacji pozarządowych poprzez stronę internetową, portale społecznościowe, programy informacyjno – telewizyjne, – udzielanie patronatów honorowych Prezydenta Miasta. <p>Ad. 2.</p> <p>W ramach wspierania inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom zapewniono optymalną liczbę miejsc dla dzieci w przedszkolach na terenie miasta Katowice. Po zakończonym naborze do Miejskich Przedszkoli na rok szkolny 2020/2021 pozostały 282 wolne miejsca.</p>		
<p>C1 D₃</p>	<p>1. Tworzenie warunków do uprawiania masowego sportu i rekreacji oraz pobudzanie aktywności mieszkańców miasta służącej podnoszeniu sprawności fizycznej i zdrowemu stylowi życia (w tym rozbudowa ścieżek rowerowych i infrastruktury miejskiej rekreacji).</p> <p>2. Inicjowanie i wspieranie realizacji programów badań profilaktycznych i akcji promujących zdrowie, szczególnie w zagrożonych środowiskach i grupach wiekowych.</p>	<p>Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji i Sportu, PFRON, organizacje pozarządowe</p>
<p>Ad.1.</p> <p>W roku 2020 miasto Katowice przekazało dotację na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania sportu i turystyki dla klubów sportowych w wysokości łącznie 14 952 111,31 zł. W roku 2020 miasto Katowice było również współorganizatorem wielu imprez sportowo-rekreacyjnych mających na celu pobudzanie aktywności mieszkańców Miasta służącej podnoszeniu sprawności fizycznej.</p> <p>Ad 2.</p> <p>W 2020 r. realizowano w Katowicach zatwierdzony Uchwałą Nr XLIII/1015/13 Rady Miasta Katowice z dnia 18 grudnia 2013 r. „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020”. W ramach Programu prowadzono następujące działania na rzecz poprawy zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia, w ramach którego sfinansowano szczepienia p/pneumokokom dla dzieci w Żłobku Miejskim, katowickich rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2020 r. programem objęta została niewielka populacja dzieci, tj. zaszczepiono 3 dzieci, podając im łącznie 3 dawki szczepionki; – Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), w ramach którego sfinansowano szczepienia p/HPV dla dziewcząt klas VII katowickich szkół podstawowych połączone z edukacją skierowaną zarówno do młodzieży, jak i ich rodziców lub opiekunów prawnych. W 2020 r. zaszczepiono p/HPV 197 dziewcząt; – Profilaktyczna opieka nad uczniami, w ramach której sfinansowano badania chirurgów dziecięcych, 		

ortopedów, pediatrów i pielęgniarek dla dzieci klas III katowickich szkół podstawowych. Z badań skorzystało 250 uczniów (tj. ok. 13% spośród uprawnionych);

- Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku - był to Program skierowany do mieszkańców Katowic, którzy w 2020 r. mieli 60-62 lata, 75-77 lat oraz byli w wieku powyżej 85 lat. Pozwolił on na skorzystanie z szeregu bezpłatnych badań profilaktycznych, a ich wyniki były interpretowane przez lekarzy, którzy wystawiali ewentualne skierowania do dalszej diagnostyki. Z Programu skorzystało w 2020 r. 80 osób;
- Program profilaktyki zachorowań na grypę „Stoneczna Jesień”, w ramach którego sfinansowano szczepienia przeciwko grypie dla mieszkańców Katowic w wieku pow. 65. roku życia. Z bezpłatnych szczepień skorzystało 2 153 mieszkańców Katowic;
- Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia” – w ramach tego zadania zorganizowano bezpłatne zajęcia (teoretyczne i praktyczne) dla kobiet w ciąży i ich partnerów (ojców dzieci). Wzięło w nich udział 40 kobiet.

Akcje i programy profilaktyczne zrealizowane w Mieście przy współpracy z organizacjami społecznymi i specjalistycznymi stowarzyszeniami:

- „Zdrowy i aktywny senior” – było to zadanie realizowane przez Fundację Bażantowo, w ramach którego dofinansowano zajęcia ruchowe (fitness, basen, tenis), a także wykłady prozdrowotne dla 147 mieszkańców w wieku powyżej 60 roku życia;
- „Prozdrowotna Akademia Seniora” – zadanie było realizowane przez Fundację Komunikacji Międzykulturowej The Link. W ramach projektu zorganizowano cykl spotkań z dietetykiem, na których można było poznać zasady zdrowego odżywiania i dowiedzieć się, co należy jeść, aby długo żyć w zdrowiu i dobrym samopoczuciu, a także jak wzmocnić swój układ odpornościowy i zachować dobrą kondycję zdrowotną. Przeprowadzono również cykl zajęć ruchowych dot. profilaktyki zdrowego kręgosłupa. Łącznie w bezpłatnych zajęciach regularnie brało udział ok. 23 mieszkańców;
- „Zdrowe żywienie – mądre myślenie” – w ramach tego zadania Fundacja Nowe Horyzonty zorganizowała warsztaty dot. zdrowego odżywiania dla młodzieży szkolnej. Z projektu skorzystało 740 osób;
- „Świadomość kluczem do zdrowia – profilaktyka nowotworowa – edukacja w szkołach średnich” – w ramach tego zadania Fundacja Oko w Oko z Rakiem przygotowała film edukacyjny dot. profilaktyki nowotworowej dla młodzieży. Został on udostępniony bezpłatnie w Internecie i rozesłany do szkół w celu wykorzystania na lekcjach wychowawczych, biologii itp.

C1 D₄	<p>1. Wzbogacanie oferty wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i jego integracja z ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny.</p> <p>2. Wspomaganie wychowawczych oraz edukacyjnych funkcji rodziny przez pracę środowiskową z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznej poradni rodzinnej, placówek pracy pozaszkolnej, stowarzyszeń społecznych, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych.</p>	<p>Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji i Sportu, Wydział Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe</p>
-------------------------	--	---

Ad.1.

Od stycznia 2011 r. na terenie miasta Katowice realizowany jest program „Nas Troje i więcej”, który ma na celu wsparcie katowickich rodzin: wielodzietnych z co najmniej trójką dzieci (bez względu na posiadany dochód), zastępczych oraz korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (na podstawie ustawy o pomocy społecznej). W programie „Nas Troje i więcej” biorą udział zarówno jednostki miejskie oferując 50% zniżki na zakup biletów wstępu m.in. na spektakle teatralne dla dzieci w Teatrze „Ateneum”, kąpieliska miejskie („Rolna”, „Bugla”), lodowisko miejskie („Jantor”), wybrane: siłownie, korty tenisowe, jak i inne jednostki i instytucje publiczne, podmioty prywatne prowadzące działalność gospodarczą, kluby sportowe, organizacje pozarządowe (na podstawie specjalnego porozumienia zawartego z tutejszym Urzędem) proponując rodzinom szereg zniżek (od 5 do 50%) na oferowane przez nie produkty i usługi.

W realizacji ww. zadań w 2020 r. brały udział instytucje kultury tj.: Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”;

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach; Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek; Muzeum Historii Katowic; Miejskie Domy Kultury (MDK Ligota, MDK Bogucice – Zawodzie) oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Ze względu na stan epidemiologiczny i ogłoszone obostrzenia uczestnicy programu mieli ograniczoną możliwość korzystania z oferowanych w ramach programu zniżek/ulg.

W związku z uruchomieniem od 1 września 2020 roku w mieście Katowice programu pn.: „**Katowicka Karta Mieszkańca**”, z dniem 1 stycznia 2021 roku wstrzymane zostało wydawanie kart programu „Nas Troje i więcej”, a sam program kontynuowany będzie jeszcze tylko do końca 2021 roku.

Rodziny, które do tej pory były posiadaczami karty „Nas Troje i więcej” od 1 stycznia 2021 roku mogą korzystać z dotychczasowych zniżek, jakie daje uczestnictwo w programie „Nas Troje i więcej” na podstawie Katowickiej Karty Mieszkańca.

Ogólnopolska **Karta Dużej Rodziny** to funkcjonujący od czerwca 2014 roku system zniżek skierowanych do rodzin wielodzietnych realizowanych na terenie całej Polski. Zniżki, które obejmuje Karta Dużej Rodziny to m.in. bezpłatny wstęp do Parków Narodowych, ulgi na przejazdy środkami transportu publicznego (m.in. Kolejami Śląskimi, PKP Intercity), wyrobienie paszportu, zakup biletów do muzeów i teatrów, zakup paliwa (m.in. na stacjach paliw: Lotos, Orlen, Shell), zakupy w hipermarketach (Carrefour, Lidl, Piotr i Paweł) oraz wiele innych. W mieście Katowice na podstawie Karty Dużej Rodziny udzielana jest także 20% zniżka na opłaty związane z wywozem śmieci.

W realizacji ww. zadań brały udział instytucje kultury:

- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w 2020 roku realizował programy: „Nas Troje i Więcej” (z 50% zniżką biletów) oraz „Karta Dużej Rodziny” (z 20% zniżką biletów w weekendy);
- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, w ramach w programu „Nas Troje i Więcej” oferowała w tygodniu bilety wstępu po obniżonych cenach (2,75 zł normalny, 1,50 zł ulgowy), a w soboty i w niedziele wstęp wolny;
- Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek nie zorganizowała oferty dla rodzin w ramach programu „Nas Troje i Więcej” ze względu na sytuację pandemiczną;
- Muzeum Historii Katowic, w ramach programu „Nas Troje i Więcej”, oferowało zwiedzanie wystaw stałych i czasowych w budynku przy ul. Szafranka 9 oraz w oddziałach: w Dziale Etnologii Miasta, w Dziale Grafiki im. P. Stellera, w Dziale Teatralno-Filmowym;
- Miejskie Domy Kultury, w ramach programu oferowały zniżki na opłaty za udział w organizowanych przez siebie imprezach, zajęciach hobbyistycznych czy ruchowych, warsztatach, wycieczkach, wyjściach, także w ramach Akcji Lato/Zima w Mieście – z wyłączeniem okresów, w których uczestnicy nie mogli brać udziału w ww. formach ze względu na obostrzenia wynikłe z pandemii koronawirusa.

Ad. 2.

Wydział Edukacji i Sportu w roku 2020 współorganizował z klubami sportowymi imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym, które skierowane były do dzieci i młodzieży wraz z ich rodzicami.

Sześć Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, w tym Specjalistyczna Poradnia Rodzinna i Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna udzielały dzieciom, młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W roku szkolnym 2019/2020 Poradnie psychologiczno-pedagogiczne objęły zajęciami 19 269 uczniów, wydały 1 364 orzeczeń oraz 2 742 opinii, udzielały różnego rodzaju form pomocy nauczycielom, rodzicom i wychowawcom oraz innym osobom.

Ponadto z terapii rodzinnej skorzystało w: Specjalistycznej Poradni Rodzinnej - 154 rodziny, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 2 - 29 rodzin, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 5 - 1 rodzina oraz Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - 22 rodziny.

W czasie ograniczonej pracy stacjonarnej poradni psychologiczno-pedagogicznych, spowodowanej pandemią COVID-19 i odwołaniem zajęć/warsztatów realizowanych w ramach programów/projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży - na stronach internetowych poradni systematycznie zamieszczane były materiały edukacyjne dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli, w tym także te opracowywane przez pracowników tych placówek, służące podniesieniu świadomości kompetencji wychowawczych rodziców. Teksty obejmowały przede wszystkim tematykę psychologii rodziny, postaw rodzicielskich i problemów wychowawczych często prowadzących do

sytuacji konfliktowych, tj. m.in.: „Jak radzić sobie ze złością”, „Jak w dobrej kondycji „przetrawić” z dziećmi w domu?”, „Pomoc w problemach rodzin w czasie pandemii”, „By dzieci były szczęśliwe”, „Wyznaczanie dzieciom granic”, „Sposób na rodzicielski stres”, „O czym mówią emocje”, „Okres dojrzewania”, „Agresja”, „Komunikacja z nastolatkiem”. Ukazały się ponadto porady skierowane bezpośrednio do uczniów, tj. m.in.: „Jak zostać po jasnej stronie mocy, czyli rzecz o pozytywnym myśleniu”, „Twój profil osobowości”, „Nastolatek - jak zredukować lęk”. W czasie ograniczenia funkcjonowania placówek ze względu na pandemię od dnia 15 marca 2020 r. część spotkań została przeniesiona do sieci - terapeuci spotykali się z uczniami i rodzicami wykorzystując do tego komunikatory internetowe, kontakt odbywał się również drogą telefoniczną.

W realizacji ww. zadań brały udział instytucje kultury:

- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach w 2020 r. prowadziła warsztaty edukacyjno-artystyczne dla dzieci i młodzieży, w których uczestniczyły grupy szkolne oraz z placówek opiekuńczych;
- Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek w lutym 2020 r. prowadziła edukację muzyczną w placówkach oświatowych Katowic poprzez organizację koncertów odbywających się we współpracy z miejskimi domami kultury, szkołami, przedszkolami. W czasie trwania pandemii instytucja proponowała cykle koncertów lub filmów online dla dzieci i młodzieży: „Portrety Kompozytorów Polskich”, „Blżej jazzu”, „Na ludową nutę”, „Zatańcz z nami”, koncert Etnos Ensemble, koncert laureatów konkursu „Czas na muzykę”;
- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” w styczniu 2020 r. (od lutego instytucja została połączona z Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek) prowadziła działania związane z edukacją muzyczną w placówkach oświatowych Katowic we współpracy z miejskimi domami kultury, szkołami, przedszkolami.

Placówki wsparcia dziennego - pięć świetlic specjalistycznych oraz trzy specjalistyczne kluby młodzieżowe prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach obejmowały swoją pomocą dzieci i młodzież wywodzące się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Głównym celem działalności placówek jest utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. Świetlice i kluby zapewniają zaspokajanie potrzeb bytowych wychowanków tj.: pobyt dzieci w godzinach popołudniowych, właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki oraz wyżywienie. Oddziaływania ukierunkowane są na efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m.in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny poprzez pracę nastawioną na przezwyciężanie trudności opiekuńczo-wychowawczych w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego. W minionym roku ze względu na ograniczenia wynikające z zagrożenia epidemicznego działalność placówek w okresach ich zamknięcia dla wychowanków prowadzona była zdalnie z wykorzystaniem telefonów, komunikatorów internetowych, mediów społecznościowych.

Oprócz ww. placówek prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na terenie Katowic funkcjonują placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe finansowane z budżetu miasta na podstawie umów zawartych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2020	Uwagi do 2020 roku	Prognoza/ potrzeby 2021
1.	Liczba ludności w wieku produkcyjnym w podziale na dzielnice	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 1		tabela porównawcza poniżej wskaźników	prognozuje się tendencję spadkową
2.	Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do liczby osób	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 2		tabela porównawcza poniżej wskaźników	prognozuje się wzrost wskaźnika
		Bank danych	40,41 %	brak danych za 2020	W 2019 r. – 45,02%	prognozuje się

	w wieku aktywności zawodowej dla dzielnic i całego miasta	lokalnych	odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (73 342) do liczby osób w wieku aktywności zawodowej (181 513)	rok	Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (77 187) do liczby osób w wieku aktywności zawodowej (171 439)	wzrost wskaźnika
3.	Liczba i odsetek ludności dzielnic miasta w wieku 60+, 70+, 80+	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 3/2016	Tabela nr 3/2019	tabela porównawcza poniżej wskaźników	Na podobnym poziomie
4.	Saldo migracji	Bank danych lokalnych	837 (saldo migracji ogółem)	brak danych za 2020 rok	w 2019 roku saldo migracji ogółem – - 694	na podobnym poziomie
5.	Liczba akcji profilaktyki zdrowia	Wydział Polityki Społecznej	18	10	Wykaz akcji zamieszczono w opisie działań C1D3 pkt 2. Ogłoszenie stanu epidemii znacząco ograniczyło lub w niektórych przypadkach uniemożliwiło realizację programów profilaktycznych.	12
6.	Liczba i wykaz katowickich instytucji kultury i podmiotów gospodarczych, które oferują ulgi i dodatkowe uprawnienia dla rodzin (w tym w ramach programów „Babcia dziadek i Ja w Katowicach”, „Nas Troje i więcej”)	Wydział Polityki Społecznej	W programie: - „Nas Troje i więcej” brało udział 103 partnerów, w tym: 7 jednostek miejskich oraz 96 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców/ klubów sportowych/ spółdzielni socjalnych, - „Babcia, dziadek i ja w Katowicach” brało udział 9 partnerów, w tym: 5 jednostek miejskich oraz 4 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców.	W programie: - „Nas Troje i więcej” brało udział 114 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców/klubów w sportowych/ spółdzielni socjalnych, w tym: 7 jednostek miejskich, - „Babcia, dziadek i ja w Katowicach” brało udział 9 partnerów, w tym: 5 jednostek miejskich oraz 4 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców.		W 2021 r. program „Nas Troje i więcej” realizowany jest w ramach Katowickiej Karty Mieszkańca. Program „Babcia, dziadek i ja w Katowicach” został zakończony z dniem 31.12.2020 r.
7.	Liczba dzieci i młodzieży szkolnej objętych badaniami profilaktycznymi, dofinansowanymi przez Urząd Miasta, w podziale na grupy wieku, typ szkół	Wydział Polityki Społecznej	W 2016 roku objęto różnego rodzaju świadczeniami profilaktycznymi łącznie: - 310 dzieci w wieku do lat 5; - 2 414 uczniów klas II szkół podstawowych; - 1 660 uczniów klas III szkół podstawowych; - 576 uczniów klas IV szkół podstawowych; - 1 435 uczniów klas V szkół podstawowych; - 651 dziewcząt klas	W 2020 r. objęto różnego rodzaju świadczeniami profilaktycznymi łącznie: - 3 dzieci w wieku do lat 5, - 250 uczniów klas III szkół podstawowych, - 197 dziewcząt klas VII szkół podstawowych.	Ogłoszenie stanu epidemii znacząco ograniczyło lub w niektórych przypadkach uniemożliwiło realizację programów profilaktycznych.	ok. 2 000

			I szkół gimnazjalnych.			
8.	Wykaz akcji i programów profilaktycznych zrealizowanych w mieście przy współpracy jednostek samorządu z organizacjami społecznymi i specjalistycznymi stowarzyszeniami	Wydział Polityki Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2016 roku; - Sprawni do 100 lat - PROGRAM ORTOVISION; - „Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!”; - „Zdrowy i aktywny senior”; - Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń słuchu oraz przetwarzania słuchowego u 5 latków uczęszczających do przedszkola miejskiego w Katowicach oraz zwiększenie świadomości wychowawców przedszkolnych na temat niedosłuchu centralnego; - Działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie profilaktyki HIV/AIDS – „Pogromcy mitów”; - Promocja zdrowia szansą na zapobieganie chorobom nowotworowym; - Zdrowy Przedszkolak. 	<ul style="list-style-type: none"> - „Zdrowy i aktywny senior”, - „Prozdrowotna Akademia Seniora”, - „Zdrowe żywienie – mądre myślenie”, - „Świadomość kluczem do zdrowia – profilaktyka nowotworowa – edukacja w szkołach średnich”. 	Więcej informacji dot. akcji wraz z nazwami organizacji pozarządowych, które je realizowały, znajduje się w opisie działań C1D3 pkt 2.	Podobnie jak w 2020 r.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego (III edycja)	Kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego (VII edycja)	W 2020 roku MOPS przy wsparciu Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice przeprowadził kolejną edycję Kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego.	Kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego (VIII edycja)
9.	Liczby kart wydanych uczestnikom programów miejskich: „Nas Troje i więcej”, Karta dużej rodziny w podziale na dzielnice miast	Wydział Polityki Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - „Nas Troje i więcej”: 3 559, - Karta Dużej Rodziny: 2 045 	<ul style="list-style-type: none"> - „Nas Troje i więcej”: 1 067, - Karta Dużej Rodziny: 3 000 (I półrocze: 1 515, II półrocze: 1 485) 	Ze względu na panujący stan epidemiologiczny oraz wiele wprowadzonych obostrzeń znacząco spadła liczba wydawanych kart. Spadek liczby wydanych Kart Dużej Rodziny w 2020 roku spowodowany był przede wszystkim	Od 1.01.2021 r. wstrzymano wydawanie kart programu „Nas Troje i więcej”, w 2021 r. program realizowany będzie w ramach Katowickiej Karty Mieszkańca. W 2021 roku przewiduje się

					wprowadzonymi obostrzeniami na terenie kraju związanymi z pandemią COVID-19 – większość miejsc udzielających zniżek było nieczynnych, przez co zmniejszyła się liczba osób chętnych do założenia Karty. Dodatkowo, większość rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci wniosła o jej przyznanie zaraz po wprowadzeniu takiej możliwości, tj. w 2019 roku.	zmniejszenie liczby wydawanych Kart Dużej Rodziny z uwagi na to, iż większość rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci wniosła o jej przyznanie zaraz po wprowadzeniu takiej możliwości, tj. w 2019 roku, jak również z uwagi na okres pandemii i związane z nim obostrzenia wprowadzone na terenie kraju.
10.	Wykaz partnerów pozyskanych w Katowicach do współpracy w ramach programów wspierania rodzin „Nas Troje i więcej”, „Babcia dziadek i ja w Katowicach”	Wydział Polityki Społecznej	Jak w C ₁ D ₄ wskaźnik monitoringu 6.		Wykaz partnerów*	
11.	Liczba akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców	Wydział Promocji	3	2	Projekt „Nowy Obywatel”, Projekt „Dzidziuś”	przewiduje się kontynuację zadania na podobnym poziomie

* Program „Nas Troje i więcej” - jednostki miejskie udzielające 50 % rabatu na zakup biletu wstępu, w tym: Galeria Sztuki Współczesnej BWA, Muzeum Historii Katowic, Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (w tym „Spodek, Lodowisko „Jantor”, Ośrodek Rekreacyjno – Wypoczynkowy „Zadole”, Ośrodek Rekreacyjno - Wypoczynkowy „Rolna”, Ośrodek Rekreacyjno – Wypoczynkowy „Bugla - kąpielisko, Hala Sportowa „Józefowska”, Ośrodek Sportowy „Słowian”, Ośrodek Sportowy „Szopienice”, Ośrodek Sportowy „HETMAN”, Ośrodek Sportowy „Podlesianka”, Ośrodek Tenisowy), Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie”, Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, Miejski Dom Kultury „Ligota”; Jednostki miejskie udzielające rodzinom wielodzietnym 100 % rabatu na zakup biletu wstępu na imprezy i koncerty bezpośrednio przez nie organizowane, w tym: Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek (od marca 2017 r.); Partnerzy spośród instytucji/prywatnych przedsiębiorców/klubów sportowych, w tym: biura podróży oraz inne związane z podróżami – 4 partnerów, finanse/odszkodowania – 4 partnerów, gabinety kosmetyczne – 7 partnerów, gabinety ortodontyczne – 2 partnerów, gabinety psychologiczne i terapeutyczne – 3 partnerów, gabinety stomatologiczne – 8 partnerów, kancelarie notarialne – 2 partnerów, kawiarnie/pizzerie/ restauracje – 5 partnerów, przedszkola niepubliczne – 4 partnerów, kluby sportowe/zajęcia sportowe – 4 partnerów, księgarnie – 4 partnerów, kwaciarnie -1 partner, ośrodki szkolenia kierowców – 3 partnerów, pracownie złotniczo-grawerskie – 1 partner, rozrywka dla całej rodziny – 7 partnerów, sale zabaw dla dzieci – 4 partnerów, sklepy spożywcze – 1 partner, sklepy z odzieżą, zabawkami – 5 partnerów, sklepy zoologiczne – 1 partner, sklepy z artykułami remontowo-budowlanymi – 4 partnerów, sklepy pozostałe – 6 partnerów, szkoły niepubliczne/ wyższe uczelnie – 3 partnerów, szkoły językowe/zajęcia indywidualne oraz kursy doszkolające – 4 partnerów, szkoły pływania – 2 partnerów, szkoły tańca – 1 partner, usługi transportowe - 2 partnerów, usługi weterynaryjne – 1 partner, usługi lecznicze – 2 partnerów, usługi pozostałe (z zakresu architektury, wycinki drzew) – 6 partnerów, zakłady fotograficzne – 6 partnerów, zakłady fryzjerskie – 6 partnerów, zakłady optyczne – 8 partnerów. Program „Babcia, dziadek i ja w Katowicach” - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Muzeum Historii Katowic, Teatr „Ateneum”, Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny” w Chorzowie, PTWP Event Center Sp. z o.o., Sala zabaw „Nibylandia”, Śląskie Wesole Miasteczko „Legendia”, Centrum Rozrywki „Guliwer”.

Tabela nr 1 Liczba ludności w wieku produkcyjnym w podziale na dzielnice

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	2016		2020		
		Wiek	19-65	19-60	19-65	19-60
		Płeć	M	K	M	K
1	Śródmieście		9 032	8 361	8 047	7 269
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		4 601	4 371	4 094	3 772
3	Zawodzie		3 745	3 409	3 270	2 953
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		3 112	3 164	3 045	3 100
5	Brynów Cz. Wschodnia - Os. Zgrzebnioka		1 787	1 718	1 659	1 605
6	Ligota-Panewniki		9 100	8 796	8 640	7 819
7	Załęże		3 047	2 889	2 660	2 501
8	Osiedle Witosa		4 096	3 715	3 655	3 244
9	Osiedle Tysiąclecia		6 071	5 960	5 692	5 527
10	Dąb		2 164	2 079	2 049	1 910
11	Wełnowiec - Józefowiec		4 330	3 950	3 976	3 584
12	Koszutka		3 027	2 959	2 838	2 748
13	Bogucice		4 757	4 277	4 187	3 699
14	Dąbrówka Mała		1 747	1 560	1 480	1 315
15	Szopienice - Burowiec		4 738	4 426	4 331	4 022
16	Janów - Nikiszowiec		3 327	2 970	2 981	2 621
17	Giszowiec		5 478	4 917	4 754	4 182
18	Murcki		1 701	1 512	1 589	1 401
19	Piotrowice - Ochojec		7 374	6 839	6 618	5 920
20	Zarzecze		798	759	871	838
21	Kostuchna		3 410	3 192	3 676	3 472
22	Podlesie		1 919	1 845	2 020	1 913
KATOWICE			89 361	83 668	82 132	75 415

Tabela nr 2 Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku aktywności zawodowej dla dzielnic i całego miasta

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	2016					2020				
		Wiek	powyżej 65 lat	Odsetek liczby mężczyzn w wieku poprodukcyjnym do liczby mężczyzn w wieku produkcyjnym	powyżej 60 lat	Odsetek liczby kobiet w wieku poprodukcyjnym do liczby kobiet w wieku produkcyjnym	powyżej 65 lat	Odsetek liczby mężczyzn w wieku poprodukcyjnym do liczby mężczyzn w wieku produkcyjnym	powyżej 60 lat	Odsetek liczby kobiet w wieku poprodukcyjnym do liczby kobiet w wieku produkcyjnym	
		Płeć	M		K		M		K		
1	Śródmieście		2 022	ok. 0,22 (22%)	4 705	ok. 0,56 (56%)	1 910	ok. 0,24 (24%)	4 459	ok. 0,61 (61%)	
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		1 157	ok. 0,25 (25%)	2 443	ok. 0,56 (56%)	1 263	ok. 0,31 (31%)	2 640	ok. 0,70 (70%)	
3	Zawodzie		953	ok. 0,25 (25%)	1 937	ok. 0,57 (57%)	991	ok. 0,30 (30%)	2 005	ok. 0,68 (68%)	
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		1 077	ok. 0,35 (35%)	2 179	ok. 0,69 (69%)	1 134	ok. 0,37 (37%)	2 221	ok. 0,72 (72%)	
5	Brynów Część Wschodnia - Os. Zgrzebniocka		763	ok. 0,43 (43%)	1 418	ok. 0,83 (83%)	777	ok. 0,47 (47%)	1 409	ok. 0,88 (88%)	
6	Ligota-Panewniki		2 055	ok. 0,23 (23%)	4 562	ok. 0,52 (52%)	2 269	ok. 0,26 (26%)	4 829	ok. 0,62 (62%)	
7	Załęże		588	ok. 0,19 (19%)	1 451	ok. 0,5 (50%)	578	ok. 0,22 (22%)	1 393	ok. 0,56 (56%)	
8	Osiedle Witosa		816	ok. 0,2 (20%)	1 792	ok. 0,48 (48%)	1 057	ok. 0,29 (29%)	2 151	ok. 0,66 (66%)	
9	Osiedle Tysiąclecia		2 086	ok. 0,34 (34%)	4 472	ok. 0,75 (75%)	2 062	ok. 0,36 (36%)	4 437	ok. 0,80 (80%)	
10	Dąb		685	ok. 0,32 (32%)	1 388	ok. 0,67 (67%)	628	ok. 0,31 (31%)	1 295	ok. 0,68 (68%)	
11	Wełnowiec - Józefowiec		1 329	ok. 0,31 (31%)	2 610	ok. 0,66 (66%)	1 410	ok. 0,35 (35%)	2 648	ok. 0,74 (74%)	
12	Koszutka		928	ok. 0,31 (31%)	2 497	ok. 0,84 (84%)	861	ok. 0,30 (30%)	2 298	ok. 0,84 (84%)	
13	Bogucice		952	ok. 0,2 (20%)	2 033	ok. 0,48 (48%)	1 131	ok. 0,27 (27%)	2 313	ok. 0,63 (63%)	
14	Dąbrówka Mała		295	ok. 0,17 (17%)	610	ok. 0,4 (40%)	338	ok. 0,23 (23%)	693	ok. 0,53 (53%)	
15	Szopienice - Burowiec		772	ok. 0,16 (16%)	1 952	ok. 0,44 (44%)	797	ok. 0,18 (18%)	1 903	ok. 0,47 (47%)	
16	Janów - Nikiszowiec		610	ok. 0,18 (18%)	1 331	ok. 0,45 (45%)	626	ok. 0,21 (21%)	1 385	ok. 0,53 (53%)	
17	Giszowiec		1 251	ok. 0,23 (23%)	2 385	ok. 0,49 (49%)	1 394	ok. 0,29 (29%)	2 665	ok. 0,64 (64%)	
18	Murcki		396	ok. 0,23 (23%)	723	ok. 0,48 (48%)	378	ok. 0,24 (24%)	729	ok. 0,52 (52%)	
19	Piotrowice - Ochojec		1 700	ok. 0,23 (23%)	3 724	ok. 0,54 (54%)	2 040	ok. 0,31 (31%)	4 186	ok. 0,71 (71%)	
20	Zarzecze		121	ok. 0,15 (15%)	258	ok. 0,34 (34%)	159	ok. 0,18 (18%)	299	ok. 0,36 (36%)	
21	Kostuchna		467	ok. 0,14 (14%)	1 043	ok. 0,33 (33%)	565	ok. 0,15 (15%)	1 242	ok. 0,36 (36%)	
22	Podlesie		377	ok. 0,2 (20%)	678	ok. 0,37 (37%)	431	ok. 0,21 (21%)	759	ok. 0,40 (40%)	
KATOWICE			21 400	ok. 0,24 (24%)	46 191	ok. 0,55 (55%)	22 799	ok. 0,28 (28%)	47 959	ok. 0,64 (64%)	

Tabela nr 3 Liczba i odsetek ludności dzielnic miasta w wieku 60+, 70+, 80+w 2016 roku

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	Wiek	Liczba osób w wieku 60+	Odsetek liczby osób w wieku 60+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 70+	Odsetek liczby osób w wieku 70+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 80+	Odsetek liczby osób w wieku 80+ do ogólnej liczby osób w JP
1	Śródmieście		8 021	ok. 0,28 (28%)	4 454	ok. 0,16 (16%)	2 068	ok. 0,07 (7%)
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		4 411	ok. 0,3 (30%)	2 149	ok. 0,15 (15%)	665	ok. 0,05 (5%)
3	Zawodzie		3 501	ok. 0,3 (30%)	1 569	ok. 0,13 (13%)	463	ok. 0,04 (4%)
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		3 774	ok. 0,34 (34%)	1 856	ok. 0,17 (17%)	540	ok. 0,05 (5%)
5	Brynów Część Wschodnia - Os. Zgrzebniołka		2 501	ok. 0,38 (38%)	1 472	ok. 0,22 (22%)	613	ok. 0,09 (9%)
6	Ligota-Panewniki		8 033	ok. 0,28 (28%)	3 947	ok. 0,14 (14%)	1 689	ok. 0,06 (6%)
7	Załęże		2 442	ok. 0,25 (25%)	1 181	ok. 0,12 (12%)	466	ok. 0,05 (5%)
8	Osiedle Witosa		3 468	ok. 0,28 (28%)	1 140	ok. 0,09 (9%)	282	ok. 0,02 (2%)
9	Osiedle Tysiąclecia		7 420	ok. 0,34 (34%)	4 285	ok. 0,2 (20%)	1 204	ok. 0,06 (6%)
10	Dąb		2 344	ok. 0,32 (32%)	1 423	ok. 0,19 (19%)	541	ok. 0,07 (7%)
11	Wełnowiec - Józefowiec		4 646	ok. 0,32 (32%)	2 304	ok. 0,16 (16%)	695	ok. 0,05 (5%)
12	Koszutka		3 892	ok. 0,36 (36%)	2 463	ok. 0,23 (23%)	1 315	ok. 0,12 (12%)
13	Bogucice		3 835	ok. 0,27 (27%)	1 495	ok. 0,11 (11%)	441	ok. 0,03 (3%)
14	Dąbrówka Mała		1 194	ok. 0,23 (23%)	527	ok. 0,1 (10%)	190	ok. 0,04 (4%)
15	Szopienice - Burowiec		3 346	ok. 0,23 (23%)	1 686	ok. 0,12 (12%)	659	ok. 0,05 (5%)
16	Janów - Nikiszowiec		2 404	ok. 0,24 (24%)	1 204	ok. 0,12 (12%)	368	ok. 0,04 (4%)
17	Giszowiec		4 554	ok. 0,28 (28%)	1 731	ok. 0,1 (10%)	382	ok. 0,02 (2%)
18	Murcki		1 282	ok. 0,25 (25%)	731	ok. 0,14 (14%)	205	ok. 0,04 (4%)
19	Piotrowice - Ochojec		6 985	ok. 0,3 (30%)	3 110	ok. 0,13 (13%)	1 136	ok. 0,05 (5%)
20	Zarzeczce		485	ok. 0,19 (19%)	198	ok. 0,08 (8%)	82	ok. 0,03 (3%)
21	Kostuchna		1 861	ok. 0,18 (18%)	904	ok. 0,09 (9%)	347	ok. 0,03 (3%)
22	Podlesie		1 302	ok. 0,21 (21%)	625	ok. 0,1 (10%)	206	ok. 0,03 (3%)
KATOWICE			81 701	ok. 0,29 (29%)	40 454	ok. 0,14 (14%)	14 557	ok. 0,05 (5%)

Tabela nr 4 Liczba i odsetek ludności dzielnic miasta w wieku 60+, 70+, 80+ w 2020 roku

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	Wiek	Liczba osób w wieku 60+	Odsetek liczby osób w wieku 60+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 70+	Odsetek liczby osób w wieku 70+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 80+	Odsetek liczby osób w wieku 80+ do ogólnej liczby osób w JP
1	Śródmieście		7 667	ok. 0,30 (30%)	4 096	ok. 0,16 (16%)	1 896	ok.0,07 (7%)
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		4 671	ok. 0,34 (34%)	2 405	ok. 0,18 (18%)	866	ok.0,06 (6%)
3	Zawodzie		3 502	ok.0,32 (32%)	1 792	ok. 0,17 (17%)	550	ok. 0,05 (5%)
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		3 757	ok. 0,33 (33%)	2 259	ok. 0,20 (20%)	705	ok. 0,06 (6%)
5	Brynów Część Wschodnia -Os. Zgrzebniocka		2 491	ok. 0,39 (39%)	1 486	ok. 0,23 (23%)	685	ok. 0,11 (11%)
6	Ligota-Panewniki		8 551	ok. 0,30 (30%)	4 254	ok. 0,15 (15%)	1 802	ok. 0,06 (6%)
7	Załęże		2 349	ok. 0,27 (27%)	1 175	ok. 0,14 (14%)	453	ok. 0,05 (5%)
8	Osiedle Witosa		3 935	ok. 0,32 (32%)	1 559	ok. 0,13 (13%)	374	ok. 0,03 (3%)
9	Osiedle Tysiąclecia		7 263	ok. 0,35 (35%)	4 595	ok. 0,22 (22%)	1 676	ok. 0,08 (8%)
10	Dąb		2 183	ok. 0,32 (32%)	1 396	ok. 0,20 (20%)	628	ok. 0,09 (9%)
11	Wełnowiec - Józefowiec		4 668	ok. 0,34 (34%)	2 639	ok. 0,19 (19%)	866	ok. 0,06 (6%)
12	Koszutka		3 644	ok. 0,36 (36%)	2 209	ok. 0,22 (22%)	1 203	ok. 0,12 (12%)
13	Bogucice		4 272	ok. 0,32 (32%)	1 868	ok. 0,14 (14%)	571	ok. 0,04 (4%)
14	Dąbrówka Mała		1 334	ok. 0,29 (29%)	557	ok. 0,12 (12%)	197	ok. 0,04 (4%)
15	Szopienice - Burowiec		3 378	ok. 0,25 (25%)	1 631	ok. 0,12 (12%)	668	ok. 0,05 (5%)
16	Janów - Nikiszowiec		2 536	ok. 0,28 (28%)	1 230	ok. 0,13 (13%)	401	ok. 0,04 (4%)
17	Giszowiec		5 020	ok. 0,33 (33%)	2 274	ok. 0,15 (15%)	534	ok. 0,03 (3%)
18	Murcki		1 321	ok. 0,27 (27%)	766	ok. 0,16 (16%)	261	ok. 0,05 (5%)
19	Piotrowice - Ochojec		7 548	ok. 0,34 (34%)	3 439	ok. 0,15 (15%)	1 303	ok. 0,06 (6%)
20	Zarzecze		581	ok. 0,20 (20%)	253	ok. 0,09 (9%)	83	ok. 0,03 (3%)
21	Kostuchna		2 278	ok. 0,20 (20%)	1 045	ok. 0,09 (9%)	422	ok. 0,04 (4%)
22	Podlesie		1 455	ok. 0,22 (22%)	727	ok. 0,11 (11%)	256	ok. 0,04 (4%)
KATOWICE			84 404	ok. 0,31 (31%)	43 655	ok. 0,16 (16%)	16 400	ok. 0,06 (6%)

Statystyki mieszkańców sporządzone dla pomocniczych jednostek (tabele nr 1, 2 i 3) uwzględniają osoby zameldowane w Katowicach na pobyt stały lub czasowy. Oznacza to, w przypadku osoby zameldowanej w Katowicach równocześnie na pobyt stały, jak i na pobyt czasowy pod innym adresem, będzie ona liczona jako jedna osoba. Statystyki zostały wygenerowane 7 stycznia 2021 roku wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Z analizy powyższych składników wynika, iż w 2020 roku w porównaniu do 2016 roku:

- nadal spadała liczba osób w wieku produkcyjnym,

- nadal wzrastała liczba osób w wieku poprodukcyjnym,
- utrzymuje się na podobnym poziomie odsetek mieszkańców w wieku 60+, 70+ i 80+,
- zmniejszyła liczba akcji dot. profilaktyki zdrowia ze względu na stan epidemii, który znacząco ograniczył, a w niektórych przypadkach uniemożliwił realizację programów profilaktycznych,
- aktualnie Bank Danych Lokalnych (BDL) nie został jeszcze zasilony danymi za 2020 rok, jednak w porównaniu roku 2019 do roku bazowego, wskaźnik obciążenia demograficznego wykazuje tendencję wzrostową - w 2019 roku wzrosła liczba osób wieku poprodukcyjnym i spadła liczba osób w wieku produkcyjnym,
- saldo migracji, czyli różnica między napływem (imigracja) a odpływem (emigracja) ludności z danego obszaru w określonym czasie wskazuje, że spada liczba mieszkańców migrujących poza Katowice w stosunku do 2016 r., co pokazuje, że dotychczasowe działania nakierowane na poprawę warunków życia w mieście, wpływają na mniejszy odpływ mieszkańców z Katowic,

Na podstawie danych tabelarycznych przedstawionych przez Wydział Spraw Obywatelskich oraz danych z Banku Danych Lokalnych można przyjąć, że wskaźnik obciążenia demograficznego będzie nadal wzrastał, co stanowić będzie uzasadnienie do kontynuowania zaplanowanych w Strategii działań zaradczych nakierowanych w szczególności na wspieranie rodziny, zachęcanie do odpowiedzialnego rodzicielstwa i w perspektywie ograniczenia niekorzystnych trendów w sytuacji demograficznej miasta.

Niekorzystne zmiany w liczbie ludności miasta są tendencją światową dotykającą wiele większych ośrodków miejskich. Katowice podejmują starania o wzmocnienie więzi mieszkańców z miastem, a także o pozyskanie nowych obywateli. Poza realizacją programów o charakterze stricte promującym Katowice jako miejsce atrakcyjne do zamieszkania, podejmowane są także działania mające na celu poszerzenie dotychczasowej oferty miasta o szeroko pojętym charakterze społecznym, których celem jest wzbudzenie zainteresowania Katowicami u potencjalnych mieszkańców.

Wskaźnik rezultatu: Wzrost liczby inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczających negatywne następstwa demograficznego starzenia się społeczeństwa.

W 2020 roku, mimo epidemii COVID-19 nadal realizowano działania zmierzające do:

- podnoszenia sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia mieszkańców miasta,
- wzmocnienia międzypokoleniowej integracji,
- promowania badań profilaktycznych i zdrowego stylu życia,
- rozwoju polityki senioralnej w mieście, realizowanej przez władze miasta przy współpracy z Radą Seniorów jako ciała opiniodawczego, doradczego i inicjatywnego.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż w 2020 roku nadal kontynuowana była realizacja inicjatyw/wydarzeń/przedsięwzięć czy też rozwiązań, które miasto Katowice podejmuje by ograniczyć negatywne trendy/zjawiska demograficzne. Rok 2020 był, w związku z epidemią COVID-19, rokiem szczególnym. Wiele inicjatyw/działań zostało ze względu na epidemię znacznie ograniczonych, ale pojawiło się również dużo nowych inicjatyw/rozwiązań, w które aktywnie włączyli się mieszkańcy/organizacje samorządowe/instytucje.

Wskaźnik rezultatu: Uzyskanie aktualnej diagnozy przemian w strukturze społeczno-demograficznej miasta w oparciu o dane pozyskiwane w okresie realizacji Strategii.

Porównując liczbę ludności w 2020 roku (na koniec grudnia 2020 r. miasto Katowice liczyło 290,6 tys. osób) z rokiem 2016 (298,1 tys. osób), zauważalna jest tendencja spadkowa liczby mieszkańców. Przyczyną tego zjawiska może być odnotowana mniejsza ilość urodzeń niż zgonów. Ważnym czynnikiem zmniejszania się liczby ludności miasta jest od kilku już lat ujemne saldo migracji. Na przestrzeni ostatnich lat odpływ ludności przewyższał napływ ludności. Obserwuje się również wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym oraz utrzymujący się wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego, co wskazuje na starzejące się społeczeństwo.

Podstawą do uzyskania aktualnej diagnozy przemian struktury społeczno – demograficznej, oprócz danych statystycznych, były także informacje pozyskane przez pracowników różnych instytucji działających w obszarze wsparcia społecznego. Rozwój programów aktywności lokalnej i centrów w społecznościowych pozwala także na diagnozowanie potrzeb lokalnego środowiska. W dobie zachodzących przemian w strukturze społeczno-demograficznej miasta, szczególnego znaczenia nabiera wymiana informacji pomiędzy instytucjami

i pogłębianie współpracy międzysektorowej pozwalającej skuteczniej i efektywniej dopasować ofertę miasta do zdiagnozowanych potrzeb.

W odpowiedzi na zdiagnozowane przemiany w strukturze miasta Katowice rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w ramach wspierania inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie następstw demograficznego starzenia się miasta.

2. Wspieranie rodziny

Cel strategiczny poprawa warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny

Kierunki działań strategicznych

C2 K ₁	Wzmacnianie polityki prorodzinnej na terenie miasta
C2 K ₂	Wspieranie rodziny przy wykorzystaniu oferty dostępnej w ramach systemu pomocy i integracji społecznej.
C2 K ₃	Wyrównywanie szans wychowawczych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Działania

Cel strategiczny: poprawa warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C2 D ₁	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do pełnienia ról rodzicielskich i tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. 2. Rozwijanie infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie różnych ról społecznych (między innymi żłobki, przedszkola). 3. Zapewnienie bezpłatnej/taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej. 4. Wspieranie osób, rodzin w pełnieniu funkcji poprzez rozszerzenie bezpłatnego poradnictwa na rzecz osób, rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności. 5. Diagnozowanie potrzeb i problemów dotyczących rodzin na terenie miasta.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Edukacji i Sportu, - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Kultury we współpracy z instytucjami kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
<p>Ad. 1.</p> <p>W 2020 r., w drodze rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, miasto Katowice zleciło do realizacji organizacjom pozarządowym zadanie pn.: „Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób - prowadzenie poradnictwa specjalistycznego” – zawartych zostało 8 umów pokonkursowych.</p> <p>Natomiast w ramach realizacji zadania publicznego pn.: „Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka” zawarte zostały 2 umowy w trybie tzw. „małych grantów”.</p> <p>W ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pierwszego z ww. zadań realizowane było poradnictwo rodzinne obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, a także terapię rodzinną, • drugiego z ww. zadań zorganizowane zostały: warsztaty ukazujące całym rodzinom alternatywne sposoby na spędzanie czasu wolnego w rodzinnym gronie oraz konferencja szerząca wiedzę nt. pracy z dziećmi i młodzieżą. <p>Zakres merytoryczny powyższych zadań dotyczył (w całości, bądź częściowo) pracy z rodziną.</p> <p>Przygotowanie do pełnienia ról rodzicielskich jest realizowane również poprzez działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Na system wsparcia dla rodzin składa się m.in. poradnictwo specjalistyczne (wsparcie psychologa, pedagoga) pomoc terapeutyczna (terapia indywidualna i rodzinna/par) oraz mediacja. Bardzo ważnym elementem systemu jest również asysta rodzinna. Asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach udzielali pomocy i wsparcia katowickim rodzinom w pokonywaniu trudności oraz w stworzeniu odpowiednich warunków dla rozwoju dziecka w rodzinie. Indywidualna pomoc służyła rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny, osiągnięciu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzeniu w nich wiary we własne możliwości oraz motywowaniu do podejmowania aktywnych działań celem poprawy funkcjonowania rodziny. Asystenci rodziny realizowali swoje zadania przy ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi oraz specjalistami i konsultantami zatrudnionymi w Ośrodku, w tym psychologami, konsultantami ds. uzależnień, przemocy w rodzinie i pedagogiem. Ponadto ważnym elementem kompleksowego rozwiązywania problemów rodziny jest</p>		

współpraca z podmiotami zewnętrznymi między innymi szkołami, przedszkolami, żłobkami oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Holistyczne podejście do problemów rodziny pozwala na zastosowanie jak najbardziej adekwatnego do zdiagnozowanych potrzeb wsparcia, a tym samym zabezpieczenia dziecka w rodzinie, czyli jego naturalnym środowisku.

Poradnictwo specjalistyczne realizowane było również w ramach **Programu „Trening Umiejętności Rodzicielskich (TUR)”**. Trening to cykl warsztatów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich. Warsztaty kierowane są do rodziców, którzy w trakcie wychowywania dzieci napotykają na szereg trudności. Trudności te dotyczą zarówno porozumiewania się z dzieckiem, jak i egzekwowania ustalonych zasad, rozwiązywania pojawiających się konfliktów czy problemów wychowawczych. Warsztaty przeznaczone były też dla tych rodziców, którzy nie radzą sobie z własnymi emocjami pojawiającymi się w kontakcie z dzieckiem i których metody wychowawcze okazały się nieskuteczne albo nieprawidłowe. Spotkania odbywały się w systemie indywidualnym.

Ad. 2.

W ramach rozwoju infrastruktury ułatwiającej godzenie różnych ról społecznych podejmowane były działania zmierzające do zwiększenia liczby miejsc w przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice. I tak w 2020 roku bazę wychowania przedszkolnego w mieście Katowice stanowiło:

- 62 samodzielnych przedszkoli publicznych,
  - 17 przedszkoli, wchodzących w skład zespołów szkolno-przedszkolnych oraz zespołów szkół i placówek,
  - w 6-ciu szkołach podstawowych działały oddziały przedszkolne,
- w których miasto Katowice zapewniło 7 807 miejsc dla dzieci/wychowanków;

oraz dla:

- 1 przedszkola specjalnego, wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach,
- 1 oddziału przedszkolnego specjalnego przy Szkole Podstawowej dla Dzieci Chorych im. Krystyny Bochenek w Katowicach, wchodzącej w skład Zespołu Szkół Specjalnych Nr 6 w Katowicach, której wychowankami są dzieci hospitalizowane.

W roku szkolnym 2020/2021 zostało utworzonych dodatkowych 50 miejsc:

- w Miejskim Przedszkolu Nr 16 w Katowicach: 25 miejsc,
- w oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej Nr 38 z Oddziałami Integracyjnymi im. Henryka Nawary w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 11 w Katowicach: 25 miejsc.

Utworzenie dodatkowych 50 miejsc dla dzieci/wychowanków w wieku przedszkolnym nie było spowodowane brakiem miejsc w miejskich przedszkolach/oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice, a wyjściem Prezydenta Miasta Katowice naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców rozbudowujących się dzielnic miasta. A zatem wszystkie dzieci biorące udział w rekrutacji do miejskich przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych miały zagwarantowane miejsce realizacji wychowania przedszkolnego.

Żłobek Miejski

Miasto Katowice, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu mieszkańców, stale zwiększa bazę miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez zwiększanie ilości miejsc w Żłobku Miejskim.

W 2020 r. na terenie miasta Katowice funkcjonował jeden Żłobek Miejski z 13 Oddziałami zlokalizowanymi w różnych dzielnicach miasta. Żłobek Miejski w 2020 r. łącznie dysponował 949 miejscami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Opłata za pobyt dziecka w Żłobku Miejskim w Katowicach wynosiła 150,00 zł miesięcznie na 1 dziecko, a w przypadku rodzeństwa po 75,00 zł i była jedną z najniższych w kraju. Dzienna stawka żywieniowa (uzależniona od dni obecności dziecka w żłobku i ilości zadeklarowanych posiłków) wynosiła 6,65 zł. Żłobek Miejski w Katowicach w ramach swojej działalności zapewnia dzieciom opiekę w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych, gwarantuje właściwą opiekę pielęgnacyjną oraz edukacyjną przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka, prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka. Na bieżąco analizowane jest zapotrzebowanie mieszkańców na opiekę żłobkową i zaspokajane są ich potrzeby poprzez stałe zwiększanie bazy miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Żłobku Miejskim w Katowicach. W latach 2018-2020 wzrosła liczba Oddziałów Żłobka Miejskiego, a tym samym liczba miejsc opieki żłobkowej. Na początku 2018 roku łączna

liczba Oddziałów wynosiła 11, a łączna liczba miejsc 789, a w 2020 r. łączna liczba Oddziałów wynosiła już 13, a łączna liczba miejsc 949. W latach kolejnych planowana jest dalsza rozbudowa istniejącej bazy miejsc opieki żłobkowej, po dokładnej analizie potrzeb społecznych w tym zakresie.

Żłobki Niepubliczne

Niezależnie od działań związanych z tworzeniem nowych miejsc opieki żłobkowej w strukturach Żłobka Miejskiego, miasto Katowice dotuje miejsca opieki żłobkowej w istniejących na terenie miasta placówkach niepublicznych. W 2020 r. na terenie miasta Katowice zarejestrowane były 40 żłobków niepublicznych oraz 2 kluby dziecięce, które łącznie posiadały 1 722 miejsca dla dzieci w wieku do lat 3. Dotację otrzymało, w całym roku kalendarzowym, łącznie 34 żłobków niepublicznych na łączną liczbę 1 389 miejsc opieki. Żłobki te otrzymały dotację w wysokości 600 zł miesięcznie na jedno miejsce opieki na podstawie Uchwały Rady Miasta Katowice nr LVIII/1207/18 z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki na terenie miasta Katowice.

W 2021 roku, w związku z sukcesywnym zwiększaniem się liczby miejsc opieki żłobkowej, sprawowanej przez podmioty niepubliczne, zaplanowano, że dofinansowanych zostanie 1 588 miejsc opieki. W 2020 r. dofinansowano 1 389 miejsc opieki. Dzięki powyższym działaniom liczba ta wzrosła o 199 miejsc.

Ad.3.

W ramach zapewnienia bezpłatnej/taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej w Katowicach zorganizowano Akcję „Lato w mieście 2020” oraz Akcję „Zima w mieście 2020”. W Akcji „Lato w mieście 2020” uczestniczyło 12 miejskich placówek szkolnych oraz 1 placówka pracy pozaszkolnej, które zapewniły uczniom, w czasie przerwy wakacyjnej, m.in. zajęcia świetlicowe, komputerowe, półkolonie, zajęcia rekreacyjno-sportowe. W 2020 roku w Akcji „Lato w mieście 2020” wzięło udział 691 dzieci w placówkach szkolnych (zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w stanie zagrożenia epidemicznego zajęcia były zamknięte i brali w nich udział tylko uczniowie danej placówki) i 6 922 dzieci w placówkach pozaszkolnych. W Akcji „Zima w mieście 2020” uczestniczyło 38 miejskich placówek szkolnych i 1 placówka pracy pozaszkolnej, które zapewniły uczniom zajęcia w okresie przerwy zimowej. W 2020 roku w Akcji „Zima w mieście 2020” wzięło udział 2 777 dzieci w placówkach szkolnych i 9 821 dzieci w placówce pozaszkolnej. Przekazana została dotacja dla 17 klubów sportowych na realizację zadania pn.: „Akcja Zima 2020 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży” w wysokości 28 000,00 zł oraz dla 19 klubów sportowych na zadanie pn.: „Akcja Lato 2020 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży” w wysokości 39 201,79 zł.

Miejskie Instytucje Kultury realizowały zadanie w następujący sposób:

1. Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” - Teatr w 2020 roku, w ramach zapewnienia bezpłatnej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej, realizował Akcje „Zima w Mieście” oraz „Lato w Mieście”. Zorganizowano 26 wydarzeń kulturalnych; programy były realizowane w 3 miejscach: Pałac Młodzieży ul. Mikołowska 26, Scena Ateneum ul. Św. Jana 10 i Galeria Ateneum ul. 3 Maja 25 w Katowicach. W formie projektu warsztatowego i warsztatów teatralnych, a częściowo w formie online;
2. Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach organizowała warsztaty ekspresji twórczej w ramach Akcji „Lato w Mieście 2020” i „Zima w Mieście 2020”. Zajęcia były związane tematycznie z bieżącą wystawą;
3. Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” uczestniczyła w programach Miasta Katowice „Akcja Zima w Mieście 2020” i „Akcja Lato w Mieście 2020”, organizując bezpłatne koncerty dla dzieci, które miały za zadanie zachęcić odbiorców do aktywnego uczestnictwa w kulturze;
4. Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek - instytucja uczestniczyła w Akcjach „Zima w Mieście 2020” i „Lato w Mieście 2020” organizując: warsztaty muzyczne, warsztaty Future Artist, Muzykodrom – projekt z zakresu edukacji muzycznej, warsztaty muzyczne, a także rodzinne letnie „Szwendania okoliczne”;
5. Muzeum Historii Katowic, w ramach Akcji „Zima w Mieście 2020” i „Lato w Mieście 2020” przygotowało zajęcia warsztatowe plastyczne, graficzne i teatralne: „Niezwykłe i ulotne”, „Piernikowe szaleństwo”, „Teatr jest fajny”, „Co nam dziś daje twórczość Stellera?”, „Co kryją wnętrza mieszcząskie?”, „W kamienicy mieszcząskiej – codzienność i odświętność”, „Na początku był...węgiel”, „Teatr jest fajny w sieci”, warsztaty artystyczne na materiale inspirowane wystawą batiku;
6. Miejska Biblioteka Publiczna, w ramach akcji Ferie z Książką, Biblioteka zorganizowała zajęcia stacjonarne dla dzieci prowadzone w 19 filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach oraz w ramach akcji Lato

z Książką, zajęcia online, które były prowadzone przez 21 filii z wykorzystaniem różnych narzędzi internetowych;

7. Miejskie Domy Kultury - zajęcia realizowane były przez wszystkie Domy Kultury w ramach Akcji „Zima w Mieście 2020” i „Lato w Mieście 2020”: projekcje filmowe, warsztaty artystyczne, warsztaty naukowe, przyrodnicze i ekologiczne, zajęcia gier planszowych, spacerów krajoznawcze, gry i zabawy ruchowe, udostępnianie gier świetlicowych i pracowni komputerowych, imprezy plenerowe, gry i zabawy integracyjne, warsztaty plastyczne, teatralne, wokalne, spotkania z ciekawymi ludźmi, kurs malarstwa dla młodzieży, prelekcje na temat bezpieczeństwa z funkcjonariuszami policji, bale karnawałowe (Akcja „Zima w Mieście 2020”) i inne.

Katowickie dzieci i młodzież w ramach organizacji zimowego wypoczynku korzystały z zajęć organizowanych w Świetlicach i Klubach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz organizacje pozarządowe, jak również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W okresie ferii zimowych dzieci uczestniczyły w wielu świetlicowych i między świetlicowych imprezach, imprezach organizowanych przez Pałac Młodzieży lub Urząd Miasta. Dzieci korzystały również z sal gimnastycznych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz lodowisk. W okresie wakacji letnich dzieci korzystały z kąpielisk otwartych, basenów oraz brały udział w wycieczkach rowerowych, wyjazdach do ZOO, sali zabaw i kręgielni. Wszelkie zajęcia były dostosowywane do obowiązującego reżimu sanitarnego.

Ad. 4.

Wspieranie osób, rodzin w pełnieniu funkcji poprzez szerzenie bezpłatnego poradnictwa realizowane było przez psychologów, pedagogów, mediatora i terapeutów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej. Poradnictwo specjalistyczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oferta poradnictwa specjalistycznego obejmuje również wsparcie w formie psychoterapii indywidualnej i rodzinnej w ujęciu systemowym oraz mediacje. Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków świadczone było także przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Ad. 5.

W 2020 roku pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach dokonywali systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budowali wraz z nią plan pomocy i podejmowali różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracowali ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej.

Ponadto asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w ramach prowadzonej usługi sporządzali ocenę/diagnozę rodziny, która miała na celu rozpoznanie jej potrzeb, określenie mocnych oraz słabych stron, definiowane były cele pracy z rodziną oraz planowane działania do realizacji. Od marca 2020 roku, w związku z rozprzestrzenianiem się choroby COVID – 19, usługa realizowana była w dużej mierze poprzez rozmowy telefoniczne lub video rozmowy przez komunikator WhatsApp.

Ponadto, szczegółowa diagnoza w zakresie potrzeb i problemów dotyczących rodzin na terenie Katowic została opracowana i zamieszczona w „Gminnym programie wspierania rodziny na lata 2018-2020” przyjętym Uchwałą Nr LII/1052/18 Rady Miasta Katowice z dnia 25 stycznia 2018 roku. Natomiast szczegółowe potrzeby na 2021 rok zostały ujęte w „Gminnym programie wspierania rodziny na lata 2021-2023” przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/723/21 Rady Miasta Katowice z dnia 25 marca 2021 r.

C2 D₂	1. Utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej. 2. Wspieranie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej. 3. Dalsze doskonalenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
-------------------------	---	---

Ad. 1.

Na system wsparcia dla rodzin składa się m.in. poradnictwo specjalistyczne (wsparcie psychologa, pedagoga) pomoc terapeutyczna (terapia indywidualna i rodzinna/par) oraz mediacja. Bardzo ważnym elementem systemu była asysta rodzinna. Asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach udzielali pomocy i wsparcia katowickim rodzinom w pokonywaniu trudności oraz w stworzeniu odpowiednich warunków dla rozwoju dziecka w rodzinie. Indywidualna pomoc służyła rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny, osiągnięciu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzaniu w nich wiary we własne możliwości oraz motywowaniu do podejmowania aktywnych działań celem poprawy funkcjonowania rodziny. Asystenci rodziny realizowali swoje zadania przy ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi oraz specjalistami i konsultantami zatrudnionymi w Ośrodku, w tym psychologami, konsultantami ds. uzależnień, przemocy w rodzinie i pedagogiem. Ponadto ważnym elementem kompleksowego rozwiązywania problemów rodziny była współpraca z podmiotami zewnętrznymi między innymi szkołami, przedszkolami, żłobkami oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Holistyczne podejście do problemów rodziny pozwala na zastosowanie jak najbardziej adekwatnego do zdiagnozowanych potrzeb wsparcia, a tym samym zabezpieczenia dziecka w rodzinie, czyli jego naturalnym środowisku. Poradnictwo specjalistyczne realizowane było również w ramach Programu „Trening Umiejętności Rodzicielskich (TUR)”.

Trening to cykl warsztatów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich. Warsztaty kierowane były do rodziców, którzy w trakcie wychowywania dzieci napotykają na szereg trudności. Trudności te dotyczą zarówno porozumiewania się z dzieckiem, jak i egzekwowania ustalonych zasad, rozwiązywania pojawiających się konfliktów czy problemów wychowawczych. Warsztaty przeznaczone były też dla tych rodziców, którzy nie radzą sobie z własnymi emocjami pojawiającymi się w kontakcie z dzieckiem i których metody wychowawcze okazały się nieskuteczne albo nieprawidłowe. Spotkania odbywały się w systemie indywidualnym.

Ad. 2.

Rodzicielstwo zastępcze jest częścią systemu działającego na rzecz dziecka i wspierania rodziny. Główne działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach to:

1. prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
2. objęcie wsparciem i pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej osób pełniących funkcję rodziny zastępczej;
3. zapewnienie badań psychologicznych osobom pełniącym funkcję rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej, o których mowa w art. 46 ust. 3 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dnia 9 czerwca 2011 r.;
4. zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznego wsparcia: szkoleń, grup wsparcia, poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego itp. Poradnictwem specjalistycznym objęte są również dzieci i wychowankowie rodzin zastępczych.

Działania na rzecz wspierania rodzin zastępczych realizowane były w 2020 roku w ramach „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018 – 2020”. Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu przyjętym Uchwałą Nr XXXIII/718/21 Rady Miasta Katowice z dnia 25 marca 2021 roku w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018 - 2020” za 2020 rok.

Ad.3.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane jest w oparciu o „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020”. Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i łagodzenie szkód wynikających z występowania tego zjawiska. Realizacja celu odbywa się zgodnie z priorytetami ustalonymi w Programie, a zatem:

- ✓ doskonalenie strategii i modelu współpracy służb, instytucji i organizacji pozarządowych w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- ✓ ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- ✓ podnoszenie świadomości społecznej i kształtowanie konstruktywnych postaw obywatelskich – profilaktyka i edukacja,
- ✓ profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy w rodzinie.

Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu przyjętym Uchwałą Rady Miasta Katowice nr XXXIII/717/21 z dnia 25 marca 2021 r w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020” za rok 2020.

C2 D₃	1. Dalszy rozwój i doskonalenie programów/ projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe, instytucje oświatowe, instytucje kultury
-------------------------	---	---

Ad. 1.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2020 roku szereg działań projektowych, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej, nakierowanych m.in. na wsparcie dzieci i młodzieży. Były to zarówno działania dedykowane dzieciom i młodzieży, jak również z zakresu szeroko rozumianej organizacji społeczności lokalnej. Były to w szczególności następujące projekty:

„Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w tym:

- usługi asystenta rodziny - asystenci rodziny objęli wsparciem 35 rodzin – w ramach świadczonej usługi zapoznawali nowych klientów z celami i formami wsparcia w ramach projektu, zasadami współpracy rodziny z asystentem, spotkania obejmowały również wstępną diagnozę rodzin pod kątem socjalno-bytowym,
- poradnictwo pedagogiczne - pedagog objął wsparciem 27 osób – w ramach świadczonej usługi pedagog wspomagał rodziców w radzeniu sobie z trudnościami wychowawczymi,
- poradnictwo terapeutyczne – terapeuta objął wsparciem 36 osób - w ramach świadczonych usług terapeuta asystował w procesie uczenia się, samodzielnego zdobywania doświadczenia z emocjonalnym zaangażowaniem w jego odkrywanie, pomagał w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach, doświadczeniach i związanych z nimi emocjami, w tym w sytuacjach rodzinnych.
- Program Aktywności Lokalnej w Zawodzie, w tym spotkania w ramach Klubu Wolontariusza dla młodzieży, gdzie odbyło się 51 spotkań, w których udział wzięło średnio 6 osób, a ich celem było zapoznanie uczestników z ideą wolontariatu, uwrażliwienie na potrzeby innych, wyposażanie młodych uczestników m.in. w kompetencje społeczne poprzez działanie na rzecz środowiska lokalnego, kształtowanie umiejętności działania zespołowego oraz aktywnego i efektywnego spędzania czasu wolnego,
- Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb, w tym spotkania w ramach Lokalnej Strefy Młodych, Klubu Wolontariusza dla młodzieży i seniorów na rzecz swojego środowiska lokalnego, wyjścia integracyjne i spotkania tematyczne.

„Centrum Społecznościowe – Nasze Załęże – I etap”.

W ramach działań organizowanych w projekcie odbywały się m.in.:

- cykliczne spotkania w ramach „Klubu Społecznościowego” dla dzieci i młodzieży - zajęcia manualne, integracyjne, sportowe (ok. 90 godzin spotkań, z uwagi na pandemię i wewnętrzne obostrzenia wprowadzone w ramach placówek oświatowych, znacznie ograniczono bądź czasowo zawieszono realizację działań dla dzieci i młodzieży),
- cykliczne warsztaty i spotkania w ramach „Klubu Rodzica” (spotkania z zakresu rozwoju osobistego, rękodzielnictwa, zdrowego stylu życia), w których część rodziców uczestniczyła wraz z dziećmi,
- poradnictwo terapeutyczne obejmujące uczniów wraz z rodzicami,
- imprezy środowiskowe (m.in. „Dzień Babci i Dziadka”, „Dzień Dziecka na Załęskich Tarasach”, „Jesteśmy eko – sprzątamy świat”, turniej gier planszowych, rajd rowerowy, uroczyste wkopanie załęskiej kapsuły czasu z okazji 660-lecia dzielnicy Załęże, warsztaty wielkanocne, wernisaż prac plastycznych wykonanych przez dzieci i młodzież, bal karnawałowy) oraz wyjścia integracyjne (m.in. na koncert Roko i Colino, wyjście na kręgle),

- warsztaty edukacyjno-profilaktyczne, m.in. dotyczące zdrowego odżywiania, sportu, wizażu oraz wolontariatu,
- warsztaty literacko-artystyczne oraz spotkania z książką dla dzieci realizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Katowicach, Filię nr 3 na Załężu.

Dodatkowo zrealizowano m.in.:

- cykliczne warsztaty i spotkania w ramach Klubu Rodzica (16 spotkań z zakresu rozwoju osobistego, rękodzielnictwa, zdrowego stylu życia), w których część rodziców uczestniczyła wraz z dziećmi,
- trening umiejętności wychowawczych i rodzicielskich,
- działania środowiskowe integrujące załęskie rodziny (m.in. „Rodzinne Spotkanie z Mikołajem”, uroczyste strojenie załęskiej choinki, „Sąsiedzki piknik na zakończenie lata”),
- warsztaty literacko-artystyczne dla dzieci, spotkania dzieci i rodziców z popularnymi autorami książek (działania realizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Katowicach, filię w Załężu).

Od 30 października 2020 r. rozpoczęto realizację II etapu projektu, który potrwa do 31 grudnia 2022 r.

W ramach kontynuacji działań utworzono ofertę merytoryczną skierowaną do załęskiej młodzieży oraz dzieci, które ponownie objęte zostaną wsparciem animatora w ramach klubu społecznościowego dla dzieci i młodzieży. W ramach zadania zaplanowano m.in. spotkania cykliczne w zakresie rozwoju zainteresowań młodych ludzi, zajęcia i rozrywki sportowe, spotkania edukacyjno-profilaktyczne oraz realizację programu Profilaktyki Zintegrowanej CUDER. Ważnym uzupełnieniem działań animacyjnych będzie także praca streetworkera.

„Centrum Społecznościowe w Śródmieściu – I etap”

W ramach działań organizowanych w projekcie odbywały się m.in.:

- aktywizacja środowiskowa dla rodzin z dziećmi podczas takich akcji jak: „Akcja zima w Śródmieściu”, „Akcja lato w Śródmieściu”. Celem wydarzeń było stworzenie przestrzeni dla międzypokoleniowej i integracyjnej formy spędzania czasu podczas zabaw na powietrzu (szczególnie kobiet z dziećmi). Organizowane były warsztaty rękodzielnicze, plastyczne, kulinarne. Odbyły się 4 mini pikniki wakacyjne w różnych lokalizacjach dzielnicy, podczas których rodzice z dziećmi brali udział w animacjach i grach dla nich przygotowanych;
- działania środowiskowe aktywizujące i integrujące młodzież, dzieci, dorosłych i seniorów (wspierające relacje rodzinne) jak np.: organizacja wyjść i wyjazdów integracyjnych np.: wycieczka do Kopalni Soli w Wieliczce, wyjście do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, wyjazd w góry na Szyndzielnię,
- w ramach aktywizacji młodzieży odbyły się warsztaty szycia, na których młodzież uszyła worko-plecaki. Istotnym elementem spotkania było zebranie oczekiwania młodzieży związanych z rozpoczynającym swoją działalność „Klubem Młodzieżowym”. Ustalone zostały priorytety na dalsze spotkania;
- w związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną pojawiła się nowa forma warsztatów - warsztaty zdalne. Wiele warsztatów miało na celu integrację oraz urozmaicenie spędzanie wolnego czasu w gronie rodzinnym. W ramach Klubu Społecznościowego „Kobiety Kącik” odbyły się m.in.: warsztaty tworzenia wianków jesiennych, przygotowywanie kalendarza adwentowego oraz kartek i karnecików świątecznych, jak również malowanie drewnianych ozdób świątecznych (4 zajęcia zdalne);
- warsztat szycia maskotek, dedykowany dla rodziców i dzieci. Było to spotkanie integrujące i wzmacniające więzi rodzic-dziecko.

„Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach - I etap” - w ramach projektu:

- zrealizowano usługę asysty rodzinnej dla 24 uczestników,
- odbyło się 26 spotkań stacjonarnych i 9 spotkań online „Klubu Nastolatka”, w których udział wzięło średnio 9 uczestników projektu,
- odbyło się 16 spotkań stacjonarnych i 4 spotkania online „Klubu Rodzica/Opiekuna”, w którym udział wzięło średnio 7 uczestników,
- udzielono wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego,
- animatorzy i uczestnicy wzięli udział w akcji „Szyjemy maseczki dla dzielnicy”, w akcję włączyło się 14 uczestników,
- zorganizowano akcję sadzenia kwiatów „Wpuszczamy wiosnę”, w akcję włączyło się 16 uczestników,
- zorganizowano 7 spotkań edukacyjnych z zakresu profilaktyki zdrowotnej z elementami Zumbi,

w spotkaniach udział wzięło średnio 9 osób,

- zorganizowano 2 spotkania edukacyjne – warsztaty rozwojowe dla rodziców, w spotkaniach udział wzięło średnio 8 osób i 1 spotkanie edukacyjne online – warsztaty rozwojowe dla rodziców, w spotkaniu udział wzięło 9 osób,
- zorganizowano 3 spotkania edukacyjne – warsztaty rękodzieła, w spotkaniach udział wzięło średnio 7 osób,
- zorganizowano spotkanie edukacyjne – warsztaty prowadzenia animacji, w spotkaniu udział wzięło 16 osób,
- zorganizowano 2 spotkania edukacyjne – warsztaty motywacyjne dla młodzieży, w spotkaniach wzięło udział średnio 5 osób,
- zorganizowano spotkanie edukacyjne – warsztaty animacyjne: „Wizerunek animatora”, w spotkaniu wzięło udział 5 osób,
- przeprowadzono spotkanie edukacyjne – warsztaty animacyjne: „Zawód animatora: jak przygotować się do imprezy konkretnego typu?”. W spotkaniu wzięły udział 3 osoby;
- zorganizowano „Pogotowie lekcyjne” – wsparcie edukacyjne w formie korepetycji online dla młodzieży – mieszkańców Szopienic i Burowca, ze wsparcia w miesiącach od kwietnia do czerwca 2020 roku skorzystało 30 osób,
- zorganizowano 2 spotkania edukacyjne – warsztaty tworzenia lasu w słoiku, w których łącznie wzięło udział 10 osób,
- zorganizowano także indywidualne konsultacje dietetyczne (20 h), w których udział wzięło 10 osób,
- zorganizowano spotkanie edukacyjne z zakresu prowadzenia animacji dla dzieci, w którym wzięło udział 11 osób,
- zorganizowano 2 warsztaty kulinarne, w których udział wzięło łącznie 10 osób,
- zorganizowano warsztaty kreatywnego myślenia dla młodzieży, w których udział wzięło 10 osób,
- zorganizowano stacjonarny trening umiejętności społecznych dla młodzieży, tematyka treningu dotyczyła sposobów konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, brało w nim udział 9 osób,
- zorganizowano stacjonarny trening umiejętności społecznych dla młodzieży, w treningu brało udział 12 uczestników, tematyka treningu dotyczyła współpracy i efektywnej komunikacji w grupie,
- zorganizowano stacjonarny trening umiejętności opiekuńczo – wychowawczych dla rodziców, tematyka treningu dotyczyła stawiania granic i wprowadzania zasad, w treningu brało udział 8 uczestników,
- zorganizowano wydarzenie o charakterze integracyjnym – bal karnawałowy, w którym udział wzięli uczestnicy „Klubu Nastolatka” – 27 osób,
- zorganizowano wydarzenie o charakterze integracyjnym – bal karnawałowy, w którym m.in. udział wzięli uczestnicy „Klubu Rodzica/Opiekuna” oraz osoby z ich najbliższego otoczenia – 44 osoby,
- zorganizowano wydarzenie o charakterze integracyjnym – piknik integracyjny, w którym udział wzięli uczestnicy „Klubu Rodzica” wraz z dziećmi – 23 osoby,
- zorganizowano wydarzenie o charakterze integracyjnym – „Magic Show” – pokaz iluzjonisty połączony z rodzinnymi animacjami, w wydarzeniu udział wzięło 50 osób,
- zorganizowano wydarzenie o charakterze integracyjnym - grę terenową: „Źródło nieszczęść”, w której udział wzięło 30 osób,
- zorganizowano wyjście integracyjne na lodowisko dla „Klubu Nastolatka”, udział wzięło 12 osób,
- zorganizowano dwa wyjścia integracyjne na Przystań Stawiki w Sosnowcu, w pierwszym wyjściu udział wzięli uczestnicy Klubu Nastolatka (5 osób), w drugim uczestnicy Klubu Rodzica wraz ze swoimi dziećmi (16 osób),
- zorganizowano wyjście integracyjne do Parku Linowego w Tychach – Paprocanach, w wyjściu udział wzięło 10 osób z „Klubu Nastolatka”,
- zorganizowano dwa wyjścia integracyjne do Ośrodka Hipoterapeutycznego PADOK, w pierwszym wyjściu udział wzięli uczestnicy „Klubu Rodzica” (8 osób dorosłych i 11 dzieci), w drugim uczestnicy „Klubu Nastolatka” oraz ich najbliższe otoczenia (12 osób),
- zorganizowano wyjście integracyjne na Basen „Burowiec”, w wyjściu udział wzięło 12 osób,
- zorganizowano wyjazd integracyjny do ZOO w Opolu, w którym udział wzięło 17 osób.

Pozostałe projekty, w których działaniach uczestniczyły dzieci i młodzież (często w obecności rodziców i opiekunów):

„Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – etap I” - w ramach projektu realizowano m.in.:

- cykliczne spotkania integracyjne i rozwijające zainteresowania kierowane do boguckiej młodzieży w ramach tzw. „Lokalnej Strefy Młodych” (odbyło się 30 spotkań, m.in. spotkania rękodzielnicze, manualne np. tworzenie ozdób walentynkowych, ozdobnych słoików, własnych koszulek, dekoracji ze scrapbookingu z okazji Dnia Matki, rzeźb z tkanin, malowania „nie na ścianie”, tworzenia workoplecaków i przypinek, ozdób świątecznych, nauki makijażu oraz wyjścia i wyjazdy integracyjne m.in. do Muzeum Historii Komputerów, kina, na paintball i przejażdżki off road, wyjazd do Energylandii, wyjazd do Parku Linowego oraz wycieczka do Fabryki Czekolady i Parku Lema w Krakowie). Celem spotkań było wyposażenie najmłodszych mieszkańców Bogucic w umiejętności społeczne, w tym naukę współpracy w grupie rówieśniczej oraz efektywne spędzanie czasu wolnego;
- wydarzenia o charakterze sportowym w ramach tzw. „Sportowych Bogucic”, w tym: „Testy rowerowe”, czyli rowerowy tor przeszkód. W ramach „Sportowych Bogucic” zrealizowano również akcję – „Wakacje w parku”, podczas której mieszkańcy rodzinie korzystali z atrakcji, m.in. „dmuchańców” dla dzieci. Mieszkańcy wzięli również udział w „Rajdzie Górskim” do Brennej i okolic. Dzieci z boguckich szkół wzięły udział w konkursie plastycznym zorganizowanym przez PAL pt.: „Z Bogucic na szczyty” – poświęconym Jerzemu Kukuczce. Celem wydarzeń była nauka zdrowego, aktywnego stylu życia oraz integracja rodzinna;
- „Akcja Zima” i „Akcja Lato” - plenerowe wydarzenia organizowane w Parku Boguckim, skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży. W ramach Akcji Zima zorganizowano: 2 pikniki w Parku Boguckim pn.: „Zimowy Golf” oraz „Bezpieczny zimowy piknik”. W ramach „Akcji Lato w Parku Boguckim” zorganizowano 3 pokazy kina plenerowego oraz przedstawienie dla dzieci wraz z animacjami;
- młodzież z terenu dzielnicy Bogucice czynnie włączyła się w akcje realizowane na terenie dzielnicy – w tym w sprzątanie Zielonej Hałdy (dwukrotnie), „Bieg dookoła Bogucic – edycja alpejska”, pomoc w zorganizowaniu kin plenerowych oraz gry terenowej. Młodzież uczestniczyła również w zajęciach sportowych realizowanych na terenie dzielnicy (treningi kalisteniki, rajdy rowerowe);
- młodzież była również uczestnikiem spotkań z brokerem edukacyjnym – z czego 2 osobom udało się ukończyć kurs pierwszej pomocy, uzupełniając w ten sposób swoje kwalifikacje,
- dzieci i młodzież wraz z opiekunami uczestniczyła w akcjach pieczenia faworków dla mieszkańców dzielnicy, dekorowania świątecznych pierników oraz w akcji strojenia sąsiedzkich choinek. Celem tych wydarzeń była integracja międzypokoleniowa, wspólne spędzenie czasu oraz promocja idei działań na rzecz innych;
- 9 edycji rodzinnych warsztatów plastycznych, 10 edycji integracyjnych warsztatów kulinarnych oraz 10 warsztatów tańca break dance i hip hop (działania kierowane do dzieci i młodzieży wraz z rodzicami realizowane przez Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie”).

„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - I etap” - w ramach projektu zrealizowano m.in.:

- 48 spotkań animatora lokalnego Korei (Kolonja Wysockiego) z mieszkańcami dzielnicy w ramach usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym (w tym m.in. warsztaty recyklingowe, warsztaty rękodzieła, spotkania indywidualne, spotkania integracyjne, wyjścia integracyjne, Wakacje na Korei),
- 21 treningów Nordic Walking,
- 3 spotkania w ramach poradnictwa specjalistycznego – job coaching,
- 1 spotkanie w ramach poradnictwa specjalistycznego – psycholog,
- 73 spotkań animatora Osiedla Janów z mieszkańcami dzielnicy w ramach usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym (w tym m.in. „Porozmawiajmy o Janowie”, „Szyciowa Partyzantka”, „Eko warsztaty”, „Warsztaty pszczelarstwa”, „Słonecznikowa partyzantka”, spacer śladami rolnictwa na Janowie, spotkania integracyjne, oraz indywidualne, konkurs na miód, mikropodróż na kole, ognisko integracyjne, spotkania indywidualne),
- 3 spotkania z cyklu „Eko szycie” w ramach inicjatywy lokalnej mieszkańców,

- 5 inicjatyw lokalnych: live „Moja Dieta Kryzysowa” - rozmowa z Wojciechem Juszkiewiczem, „Moja miodowa sadzonka”, konkurs na miód z Janowa, spacer historyczny, inauguracja tablicy upamiętniającej 300-lecie Janowa „Spacerem po Janowie”.

Partner projektu Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych, realizował zadanie Organizowanie społeczności lokalnej – działania rewitalizacyjne w osiedlu Nikiszowiec. W ramach tego zadania zorganizowano i przeprowadzono:

- spotkania z animatorem/animatorami: 7 prób zespołu muzycznego N.I.E. (kontynuacja inicjatywy lokalnej), 21 spotkań z młodzieżą szkolną dzielnicy, 8 spotkań – „Skat, gry karciane”, 34 inne tematyczne spotkania z animatorem, 148 indywidualnych spotkań z animatorem, 10 spotkań z animatorami w formie online,
- spotkania edukacyjne: 8 tematycznych spotkań edukacyjnych, m.in.: „Drugie życie porcelany”, warsztaty tworzenia naturalnych kosmetyków, warsztaty kulinarne, „Pierwsza pomoc - zasady ratownictwa medycznego”, „Czarny diament - warsztaty tworzenia biżuterii”, warsztaty wyboru ścieżki edukacyjnej, udzielanie pierwszej pomocy dzieciom, spotkanie nt. tożsamości lokalnej, Dzień gier planszowych, 4 zajęcia z języka francuskiego, 1 spotkanie nt. wolontariatu,
- 11 warsztatów kompetencji społecznych – nt. wrażliwości i siły wewnętrznej,
- wyjścia i wyjazdy integracyjne: 3 wyjścia edukacyjno-integracyjne z młodzieżą szkolną dzielnicy: Przybliżenie sytuacji osób niewidomych, wyjście do kina, ognisko połączone z rozgrywkami sportowymi, 1 wyjazd edukacyjno-integracyjny do Wisły, 3 wyjścia kulturalno-integracyjne do instytucji kultury, 1 wyjście do Parku Bolina, 2 tzw. mikropodróża na kole – Nikiszowiec i okolica, 5 wyjść integracyjnych dla młodzieży szkolnej dzielnicy w ramach akcji „Lato w mieście”,
- 2 spacerorynitologiczne online.

„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - II etap” - w ramach projektu zrealizowano m.in.:

- konwersacje online z uczestnikami projektu poprzez aplikację Messenger (średnio 4 razy w tygodniu),
- rozeznanie zapotrzebowania na plakaty informujące o formach wsparcia dla seniorów oraz dostarczenie zamówionych plakatów do placówek,
- utrzymywanie kontaktów telefonicznych z mieszkańcami dzielnicy,
- konferencje i spotkania online z mieszkańcami dzielnicy,
- warsztaty rękodzieła online,
- prowadzenie i aktualizowanie strony w mediach społecznościowych,
- tworzenie tutoriali w mediach społecznościowych,
- kołędowanie pod choinką.

„Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap I”.

Partner projektu Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem”, realizował zadanie Akademia Animacji i Aktywności Społecznej. W ramach tego zadania zorganizowano i przeprowadzono:

- ponad 100 spotkań animatorów z mieszkańcami (w związku z wystąpieniem na terenie kraju choroby COVID-19, od dnia 17.03.2020 r. do 03.06.2020 r. spotkania z mieszkańcami odbywały się w formie zdalnej za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz programów do zdalnej komunikacji),
- spotkania grupy tańczącej z ogniem prowadzone przez animatora, w wyniku których przygotowano m.in. ogniowe występy dla mieszkańców na lodowisku oraz na podwórkach dzielnicy,
- spotkania Teatru Stara Kotłownia. Młodzież przy wsparciu animatora m.in. nagrała słuchowisko, które zostało umieszczone na fb: centrumspolecznoscioweszopki,
- akcja szycia maseczek. Mieszkańcy Szopienic i Burowca, przy wsparciu animatora, zaangażowali się w inicjatywę szycia maseczek. Maseczki trafiły do mieszkańców dzielnicy oraz do Ochotniczej Straży Pożarnej w Katowicach – Szopienicach;
- Planetę Dobrej Energii – grupa na Facebooku tworzona przez mieszkańców Szopienic i Burowca, przy wsparciu animatora lokalnego,
- Wakacyjną Akademię Animatora Podwórkowego. W trakcie wakacji wolontariusze przy wsparciu animatorów brali udział w licznych spotkaniach z najmłodszymi mieszkańcami. Młodzież prowadziła animacje dla dzieci na podwórkach w dzielnicy;
- Integracyjny Bal Karnawałowy, w którym wzięło udział 30 osób,

- wydarzenie lokalne „Stwórzmy razem Eko-Mural”. Mieszkańcy Szopienic, Burowca oraz Dąbrówki Małej postanowili zmienić swoje otoczenie. Zakrywając wulgarnie napisy stworzyli mural wzmacniający ekologiczną świadomość mieszkańców. W wydarzeniu wzięły udział 33 osoby;
- wyjazd integracyjny do Ustronia - uczestnicy wspólnie „zdobyli” Czantorię, bawili się na torze saneczkowym oraz skorzystali z poczęstunku. W wyjeździe wzięło udział 27 osób;
- wyjście integracyjne do pizzerii, w którym uczestniczyło 16 osób,
- wyjście integracyjne do kręgielni - uczestnicy stanęli w szranki na torach, a następnie skorzystali z poczęstunku w formie pizzy. W wyjściu wzięło udział 20 osób;
- 7 spotkań integracyjno-edukacyjnych dot. tańca z ogniem, w których uczestniczyło średnio 7 osób,
- 4 spotkania integracyjno-edukacyjne w ramach Programu nauczania i rozwoju przywództwa dla młodzieży, mającego na celu zapewnienie młodym ludziom praktycznych narzędzi i pomysłów, które pomogą im poruszać się w życiu. W spotkaniach uczestniczyło średnio 7 osób;
- cykl szkoleń umiejętności społecznych (3 spotkania), w których uczestniczyło średnio 8 osób,
- w dniu 09.10.2020 r. odbyło się spotkanie podsumowujące działania prowadzone w latach 2018 - 2020 w ramach Akademii Animacji i Aktywności Społecznej.

W ramach organizacji wsparcia edukacyjnego dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach realizowało wolontariat w ramach Programu „Słonecznik”. W 2020 roku udzielono wsparcia dzieciom i młodzieży mającym problemy w nauce poprzez organizację wolontariatu w formie bezpłatnych korepetycji. Wsparciem objęte były dzieci będące mieszkańcami Katowic, uczęszczające do szkół podstawowych, których rodzice wyrazili zgodę na udzielanie korepetycji oraz korzystali ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W roku szkolnym 2019/2020 w katowickich przedszkolach i szkołach realizowane były programy profilaktyczne i edukacyjne takie jak: „Umiejętności społeczne i asertywność”, „Emocje”, „Spójrz inaczej”, „Bezpieczna młodzież”, „Bezpieczne dziecko - Przyjaciel Sznupka. Bezpieczny Nastolatek”, „Asertywność”, „Bez złości mamy więcej radości - uczymy się radzić z negatywnymi emocjami”, „Trudne emocje - Strach”, „Trudne emocje - Złość”, „Bezpieczne serfowanie w sieci”, „Język, gesty, słowa. Komunikacja”, „Profilaktyka agresji i przemocy”, „Agresja w nas i wokół nas”, „Stop cyberprzemocy”, „Bezpieczny Internet”, „Nastolatek - jak radzić sobie ze stresem”, „Jaki jestem”, „Problemy emocjonalne dzieci”, „Bezpieczeństwo w świetle technologii”, „Radzenie sobie z kryzysami okresu dojrzewania”, „Radzenie sobie z napięciem emocjonalnym”, „Stres przedmaturalny”, „Akademia bezpiecznego Internetu”, „Profilaktyka przemocy rówieśniczej”, „Style komunikacji - porozumienie bez przemocy”, „Wychowanie bez porażek”, „Granice wolności i samodzielności”, „Wychowuję miłością”, „Rozwiązywanie konfliktów”.

Ponadto zrealizowano Miejski Program Profilaktyki Rówieśniczej - tematem przewodnim tej edycji projektu było: „Wybieram wolność”. Każdego roku program ma na celu zaangażowanie młodzieży w przeciwdziałanie zagrożeniom i patologiom społecznym, promocję zdrowego trybu życia, wolnego od wszelkich uzależnień, przemocy i agresji, rozwijanie własnych zainteresowań jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu i promocji pozytywnych postaw życiowych wśród rówieśników. Pomimo pandemii udało się zorganizować większość aktywności przewidzianych w projekcie tj.: VI Przegląd i konkurs spotów profilaktycznych pod hasłem: „Wolność w czasach zarazy”, miejskie konkursy w ramach Programu Profilaktycznego: „Bezpieczna Młodzież”, Dzień Bezpiecznego Internetu pn.: „Bądź sobą - nie bądź stalkerem”. W ramach obchodów odbyła się symulacja rozprawy sądowej, wręczenie nagród w konkursie plastycznym na plakat profilaktyczny oraz debata na temat hejtu i mowy nienawiści z ekspertami i młodzieżą, „Tydzień Bezpiecznego Internetu”. Ponadto, w ramach współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi, 5 fundacji i stowarzyszeń realizowało projekty edukacyjne w ramach rozstrzygniętych konkursów w obszarach: Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez prowadzenie zorganizowanych akcji społecznych promujących czytelnictwo, sporty umysłowe oraz e-sporty wśród społeczności przedszkolnej, szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz Edukacja antydyskryminacyjna, której celem jest dążenie do poszanowania godności, wolności i prawa do odrębności dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Liczba uczniów objętych ww. działaniami w roku 2020 wyniosła 2 611.

- Muzeum Historii Katowic przygotowało projekty edukacyjne – wystawy prac uczniów z dysfunkcją intelektualną, konkursy dla młodzieży ze szkół specjalnych i warsztaty dla dzieci z dysfunkcjami

niezrealizowane z powodu pandemii i wynikających z tego obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych. Nieliczny udział odnotowano w wernisażu wystawy fotografii, w warsztacie i zwiedzaniu wystaw.

- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach w 2020 r. realizowała własny, autorski program edukacyjno-artystyczny o charakterze profilaktycznym.
- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” uczestniczyła w programie Miasta Katowice „Katowice – bez barier”, organizując koncerty w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych. Dzięki mobilnej ofercie osoby te mogły stać się odbiorcami koncertów; działania muzykoterapeutyczne.
- Katowice Miasto Ogrodów –Instytucja Kultury im. K. Bochenek - Instytucja uczestniczy w programie Miasta Katowice „Katowice – bez barier” organizując koncerty w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych; dzięki mobilnej ofercie osoby te mogły stać się odbiorcami koncertów; działania muzykoterapeutyczne. Ze względu na pandemię koncerty odbyły się tylko w lutym 2020 r.
- Miejskie Domy Kultury organizowały i współorganizowały: spotkania związane z ekologią: „Zielone Szopienice” – terenowe zajęcia ekologiczne z Centrum Przyrody Górnego Śląska oraz „Bliżej natury” – ekologiczne warsztaty kreatywne dla dzieci (Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”), „Experience Transfer” - projekt profilaktyczno – wychowawczy przygotowujący młode pokolenie do zmian na rynku pracy, „Rysy Kooperacji” - projekt profilaktyczno – wychowawczy dla uczniów klas czwartych szkoły podstawowej pn.: STOP AGRESJI (Miejski Dom Kultury „Koszutka”).

Wskaźniki monitoringu

L.p.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2020	Uwagi do 2020 roku	Prognoza/ potrzeby 2021
1.	Liczba zawieranych małżeństw	Bank danych lokalnych GUS	1 559	Brak danych za 2020 rok	W 2019 – 1 548	tendencja malejąca
2.	Liczba rozwodów	Bank danych lokalnych GUS	551	Brak danych za 2020 rok	W 2019 - 569	tendencja rosnąca
3.	Małżeństwa na 1000 ludności	Bank danych lokalnych GUS	5,2	Brak danych za 2020 rok	W 2019 – 5,3	Bez zmian
4.	Rozwody na 1000 ludności	Bank danych lokalnych GUS	1,8	Brak danych za 2020 rok	W 2019 – 1,9	tendencja rosnąca
5.	Liczba różnych typów infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie różnych ról społecznych (żłobki, przedszkola)	Wydział Polityki Społecznej	24 żłobki (w tym 23 niepubliczne i 1 publiczny z 11 oddziałami)	41 żłobków (w tym 40 niepublicznych i 1 publiczny, w skład którego wchodziło 13 oddziałów) oraz 2 kluby dziecięce		1 Żłobek Miejski z 13 oddziałami, 51 żłobków niepublicznych i 0 klubów dziecięcych
Wydział Edukacji i Sportu		80 miejskich przedszkoli publicznych	79 miejskich przedszkoli publicznych	w 6-ciu szkołach podstawowych działają oddziały przedszkolne, łączna liczba oddziałów przedszkolnych w SP w roku szkolnym 2020/2021 wynosi 10 oddziałów		
6.	Liczba osób korzystających z taniego/bezpłatnego wypoczynku organizowanego przez miasto w okresie ferii zimowych i wakacji letnich	Wydział Polityki Społecznej	1 242	1 215	Akcja Zima – 598 osób Akcja Lato – 617 osób	1 215
Wydział Kultury		34 237 ² (13 909 po korekcie)	155 446 osób, w tym: - 10 963 osoby stacjonarnie, - 144 483 osoby online	- W ramach Akcji Zima i Lato w Mieście ŚTLiA „Ateneum” zorganizował bezpłatne warsztaty teatralne wraz z finałowym pokazem oraz wystawę lalek - 329 uczestników zajęć stacjonarnych,	Biorąc pod uwagę specyfikę roku 2020, która dotyczy także przynajmniej pierwszej połowy 2021 r., nie ma możliwości sformułowania	

² korekta zgłoszona w 2017 roku - różnica w danych w zasadniczym stopniu wynika z błędnego przypisania danej dot. ilości osób, które skorzystały z oferty w ramach akcji zima/lato w mieście w 2016 roku – w Miejskiej Bibliotece Publicznej wykazano 21 554 osoby a powinno być 1 226 osób.

					<p>550 odbiorców online.</p> <p>- BWA- warsztaty ekspresji twórczej w ramach akcji Lato i Zima w Mieście. Zajęcia związane były tematycznie z bieżącą wystawą – 472 uczestników.</p> <p>- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” - koncerty w ramach „Akcji Zima” (instytucja działała do lutego) - 260 uczestników.</p> <p>- MBP – Ferie z Książką – zajęcia stacjonarne dla dzieci prowadzone w 19 filiach MBP, Lato z Książką – zajęcia online prowadzone przez 21 filii z wykorzystaniem narzędzi internetowych, 143 915 odbiorców online, 1 098 stacjonarnie.</p> <p>- Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek w ramach Akcji Zima i Akcja Lato zorganizowała warsztaty plastyczne, teatralne, scenograficzne i muzyczne, projekty Future Artist, Muzykodrom</p> <p>- 4 264 uczestników (od lutego połączona z IPIUM Silesia).</p> <p>- Muzeum Historii Katowic - warsztaty plastyczne, graficzne, teatralne</p> <p>- 586 uczestników stacjonarnie, 18 uczestników online,</p> <p>- Miejskie Domy Kultury - Akcja Zima i Lato - tematyczne warsztaty, konkursy, wyjścia i wycieczki</p> <p>- 3 954 uczestników.</p>	<p>wiarygodnej prognozy. Można spodziewać się intensyfikacji prowadzonych przez instytucje działań w formie online i nadal spadku wskaźników uczestnictwa w formie stacjonarnej.</p>
		Wydział Edukacji i Sportu	705	1 139	<p>Akcja „Lato w mieście 2020” (616 osób) oraz Akcja „Zima w mieście 2020” (577 osób)</p> <p>- organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży pozostających na czas wakacji zimowych i letnich w mieście Katowice</p>	1 000
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 498	562	<p>Liczba osób w ramach letniego wypoczynku - 326 (326 + 617 WPS = 943)</p> <p>w ramach zimowego wypoczynku - 236 (236 + 598 WPS = 834)</p>	562
7.	Liczba udzielonych porad psychologiczno-pedagogicznych, przeprowadzonych sesji terapeutycznych, spotkań mediacyjnych	Wydział Polityki Społecznej	Brak dokładnych danych nt. liczby udzielonych porad, łącznie wykonano 872,5 godzin usług.	Brak dokładnych danych nt. liczby udzielonych porad, łącznie wykonano 2 534 godz. usług.	<p>1. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”- projekt: „Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób – prowadzenie poradnictwa specjalistycznego”.</p> <p>W ramach zawartej umowy przeprowadzone zostały: warsztaty komunikacji rodzicielskich, treningi umiejętności opiekuńczych, warsztaty komunikacji – w okresie 1.03 -15.12.2020 r. wykonano łącznie</p>	Na podobnym poziomie jak w 2020 r.

					<p>438 godzin usług, z których skorzystało 26 osób.</p> <p>2. Parafia Ewangelicko-Augsburska - projekt: „Lokalne Centrum Pomocy i Wsparcia. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej”. W ramach zawartej umowy prowadzone było poradnictwo psychologiczne oraz poradnictwo rodzinne. Ogółem w okresie 3.04 - 15.12.2020 r. wykonanych zostało 298 godzin usług, z których skorzystało 36 osób.</p> <p>3. Parafia Ewangelicko-Augsburska - projekt: „Poradnictwo specjalistyczne w Słonecznej Krainie”. W ramach zawartej umowy prowadzone były usługi interwenta kryzysowego i grupy samopomocowej oraz wsparcie psychologiczne. Łącznie w okresie 10.04 - 15.12.2020 r. wykonano 128,5 godz. usług, z których skorzystało 59 osób.</p> <p>4. Rzymskokatolicka Parafia p.w. św. Barbary - projekt: „Poradnia Rodzinna” W ramach zawartej umowy w okresie 1.03-15.12.2020 r. przeprowadzono 924,5 godziny wsparcia psychologicznego, z którego skorzystało 312 osób.</p> <p>5. Stowarzyszenie „Po MOC” dla Kobiet i Dzieci im. M. Niepokalanej - Projekt: „Poradnictwo specjalistyczne dla kobiet i ich dzieci dotkniętych współczesnymi formami niewolnictwa lub innymi formami przemocy”. W ramach zawartej umowy w okresie 1.03-15.12.2020 r. prowadzona była m.in.: indywidualna pomoc terapeutyczna w wymiarze 465 godzin, z której skorzystało 89 osób.</p> <p>6. Fundacja Podaruj Nadzieję – Projekt: „Prowadzenie punktu poradnictwa specjalistycznego dla mieszkańców miasta Katowice znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej”. W ramach zawartej umowy 1.04-30.11.2020 r. przeprowadzono konsultacje psychologiczne dla mieszkańców Katowic znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej – razem 114 godzin usług dla 38 osób.</p> <p>7. Społeczne Towarzystwo Hospicjum Cordis –Projekt: „Poradnictwo specjalistyczne dla osób chorych przewlekle somatycznie i ich rodzin”. W ramach zawartej umowy w okresie 1.03-31.10.2020 r. przeprowadzono sesje terapii indywidualnej, sesje psychoterapii rodzinnej oraz superwizje grupowe w łącznym wymiarze 143 godzin, z których skorzystało 75 osób.</p> <p>8. Fundacja Futprints – Projekt: „Cykl”. W ramach zawartej umowy w okresie 1.03-30.11.2020 r. przeprowadzono 23 godziny warsztatów, z których skorzystało 26 osób.</p>	
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	3 256	2 841	Realizator zadania: Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice, Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Katowice.	Na podobnym poziomie
8.	Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno-pedagogicznych, terapii, mediacji	Wydział Polityki Społecznej	157	661	Tak jak we wskaźniku nr 7.	Na podobnym poziomie jak w 2020 r.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	802	438	Realizator zadania: Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice, Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Katowice.	Na podobnym poziomie

9.	Procentowy udział rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w ogólnej liczbie rodzin korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	25,83%	19,76%	Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS Katowice – 7 847 rodzin. Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS Katowice z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 1 551 rodzin	ok. 20%
10.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	291	278 rodzin	W 2020 roku w MOPS Katowice dysponował 27 etatami asystentów rodziny	Na podobnym poziomie
11.	Liczba rodzin objętych interwencją kryzysową w ramach programu zwalczania przemocy domowej Niebieskie Karty	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	730	787	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	787
12.	Liczba osób uczestniczących w realizowanych programach/projektach profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	1 394	930	19 placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe na podstawie umowy zawartej z miastem Katowice.	1 000
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	129	716	- „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” – 116, - „Centrum Społecznościowe - Nasze Zależne – I etap” – 138, - Centrum Społecznościowe w Śródmieściu – I etap” - 35, - „Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – I etap” – 96, - „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - I etap” - 17, - „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap I” - 112, - „Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach – 198. Program: Słonecznik Realizator: Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice- 4	785
		Wydział Edukacji i Sportu	5 487	6 023	„Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki” – 3 508 osób, „Prowadzenie środowiskowych programów	7 000

					profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych" – 2 515 osób.	
		Wydział Kultury	1 442	77 920 osób, w tym: - 4 132 osoby stacjonarnie, - 73 788 osób online	<ul style="list-style-type: none"> - BWA- zorganizowało warsztaty ekspresji twórczej, oprowadzania, akcje, spektakle, a także działania online – 3 771 uczestników stacjonarnych, 73 788 uczestników online. - Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek zorganizowała Koncerty „Katowice bez barier”, w których wzięły udział 64 osoby. - Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” – Koncerty w ramach „Katowice bez barier” (od lutego połączona z Katowice Miasto Ogrodów...) – 71 uczestników. - Muzeum Historii Katowic – projekty m.in.: wernisaż wystawy Fotografii Krzysztofa Gołucha „Hotel”, warsztat „Piernikowe szaleństwo”, inne wydarzenia w ramach wystaw stałych i czasowych – 36 osób. - Miejskie Domy Kultury – m.in. projekty Experience Transfer – projekt profilaktyczno – wychowawczy przygotowujący młode pokolenie do zmian na rynku pracy; Rysy Kooperacji – projekt profilaktyczno – wychowawczy STOP AGRESJI – warsztaty dla uczniów klas czwartych szkoły podstawowej, 190 uczestników. 	Podobnie jak dla wskaźnika nr 6 – prawdopodobna jest intensyfikacja działań w formie online.
13.	Liczba miejsc świadczących tanie/bezpłatne oferty edukacyjne i rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	480	517	19 placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje na podstawie umowy zawartej z miastem Katowice.	532
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	184	184	5 Świetlic Specjalistycznych MOPS oraz 3 Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe MOPS.	184
		Wydział Edukacji i Sportu	71	124	Obiekty sportowe i rekreacyjne funkcjonujące w strukturze organizacyjnej MOSiR Katowice, hale, boiska sportowe przyszkolne i obiekty klubowe.	125
		Wydział Kultury	151	116	- BWA siedziba Galerii – 1. -Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” oraz Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im.	Prawdopodobne jest zachowanie wyniku dla tego wskaźnika, z ewentualną korektą związaną

					<p>K. Bochenek (od lutego połączone)</p> <ul style="list-style-type: none"> - koncerty edukacyjne w katowickich placówkach oświatowych, miejskich domach kultury, filiach MBP, Polskim Radiu Katowice 1 i PSM I i II st. im. M. Karłowicza, siedzibie KMO - 98 miejsc. - Muzeum Historii Katowic: siedziba przy ul. Szafranka, Dział Etnologii Miasta, Dział Grafiki im. P. Stellera, Dział Teatralno-Filmowy – 4 miejsca. - Miejskie Domy Kultury – 13 miejsc. 	<p>z połączeniem Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” z Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek.</p>
14	Liczba osób korzystających z tanich/bezpłatnych ofert edukacyjnych i rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	1 394	930	Dane jak we wskaźniku nr 12.	1 000
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach		310	216	5 Świetlic Specjalistycznych MOPS oraz 3 Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe MOPS.	285	
Wydział Edukacji i Sportu,		5 487	7 216	„Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki” - 3508 osób, „Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” – 2 515 osób oraz organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w ramach Akcji „Lato w mieście 2020” (616 osób) i Akcji „Zima w mieście 2020” (577 osób).	8 000	
Wydział Kultury		121 709	29 970 osób	<ul style="list-style-type: none"> -BWA- w swojej siedzibie 1 344 osoby. -Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” oraz Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek (od lutego połączone) - koncerty edukacyjne w katowickich placówkach oświatowych, miejskich domach kultury, filiach MBP i Katowice 1 i PSM I i II st. im. M. Karłowicza oraz siedzibie KMO– 8 547 osób - Muzeum Historii Katowic – wydarzenia w oddziałach MHK - 2 196 osób. - Miejskie Domy Kultury – wydarzenia w siedzibach filii MDKów - 17 733 osób. 	<p>Biorąc pod uwagę trwającą w pierwszej połowie roku 2021 pandemię wydaje się prawdopodobne, że wynik dla tego wskaźnika nadal będzie niższy niż w roku bazowym.</p>	

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2020 roku w porównaniu do 2016 roku:
- nadal rozwijana była infrastruktura skierowana do najmłodszych dzieci – wzrosła liczba żłobków,

- zarówno instytucje miejskie, jak i organizacje pozarządowe współpracujące z tutejszym Urzędem dbały o zapewnienie bezpłatnego wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich poprzez dostępną ofertę,
- nastąpił znaczny spadek liczby dzieci korzystających z taniego/bezpłatnego wypoczynku organizowanego przez miasto w okresie ferii zimowych i wakacji letnich. Powyższe spowodowane było pandemią COVID-19 oraz brakiem dofinansowania do wyjazdów indywidualnych i grupowych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Ponadto obostrzenia uniemożliwiły i zniechęciły do udziału w zajęciach stacjonarnych, jednak instytucje częściowo realizowały zadania w tym zakresie w formie online, stąd niezwykle wysoki wynik uczestnictwa online (głównie Miejska Biblioteka Publiczna, której 21 filii aktywnie prowadziło tę formę zajęć). Ze względu na trwającą pandemię i wprowadzanie kolejnych restrykcji, prognoza na rok 2021 pozostaje na tym samym poziomie;
- zmniejszenie liczby osób korzystających z usług placówek wsparcia dziennego w roku 2020 w stosunku do lat ubiegłych (pomimo zwiększenia liczby miejsc) jest wynikiem przede wszystkim pandemii COVID-19, w wyniku której placówki miały ograniczoną możliwość realizowania swoich zadań (przez dużą część roku ich działalność stacjonarna została zawieszona i placówki funkcjonowały w systemie pracy zdalnej). Przewiduje się, że w roku 2021 liczba osób korzystających powinna ulec niewielkiemu podwyższeniu z uwagi na przeprowadzone szczepienia i stopniowy powrót do stabilizacji;
- rozwijało się poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, o czym świadczy zarówno znacznie większa liczba godzin usług, jak i osób z niego korzystających,
- spadł, w gronie klientów pomocy społecznej, procentowy udział osób z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, co prawdopodobnie wynika z ogólnego spadku liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- spadła liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny, co jest wynikiem większej indywidualizacji w podejściu do pracy z rodzinami przez asystentów rodziny, jak również złożonością problemów, w tym m.in. niepełnosprawnością dzieci, z jakimi borykają się rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem”
- wzrosła liczba rodzin objętych interwencją kryzysową - procedura „Niebieskie Karty” jest procedurą interwencyjną, a zatem stanowi reakcję służb i instytucji na wpływające na bieżąco zgłoszenia o możliwości wystąpienia przemocy w rodzinie. Liczba takich zgłoszeń może w poszczególnych latach być zatem zmienna, na co wskazuje porównanie danych z 2016 r. i 2020 r. Pomimo trwającej od wielu miesięcy pandemii, system angażujący różne służby i instytucje w pracę mającą na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie działa sprawnie. Czuwa nad tym Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- zdecydowanie wzrosła, mimo epidemii COVID-19, liczba uczestników w realizowanych programach/projektach profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży. Część programów/projektów była realizowana online, w związku z czym miały dużo większy odbiór niż działania o charakterze stacjonarnym (szczególnie warsztaty organizowane przez Galerię Sztuki Współczesnej BWA). Ponadto widoczny jest również wzrost uczestnictwa w projektach profilaktycznych nawet po wyodrębnieniu liczby osób biorących udział w ofercie tylko stacjonarnie, co potwierdza obserwowany już wcześniej trend związany ze zwiększonym zainteresowaniem udziałem w tego typu zajęciach ze strony szkół i innych placówek edukacyjnych i wychowawczych. W 2020 roku utrzymano działania i miejsca nakierowane na wsparcie dzieci i młodzieży, m.in. w pomieszczeniach starej kotłowni przy ul. Brynicy 7 czy w Programie Aktywności Lokalnej przy ul. Markiefki 64. Z pewnością należy dążyć do jeszcze lepszego przygotowywania animatorów lokalnych zatrudnionych w centrach społecznościowych i programach aktywności lokalnej, do identyfikacji potrzeb dzieci i młodzieży i takiego profilowania form wsparcia, by jak najpełniej na te potrzeby odpowiadać;
- wzrosła liczba miejsc świadczących tanie/bezpłatne oferty edukacyjne i rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży w odniesieniu do 2016 r., dostęp do znacznej części miejsc pozyskiwany jest na zasadach współpracy z innymi podmiotami.
- znaczny spadek liczby osób korzystających z tanich/bezpłatnych ofert edukacyjnych i rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży wynika z drastycznego ograniczenia działalności instytucji prowadzonych stacjonarnie spowodowanego pandemią koronawirusa. Istotne jest odnotowanie połączenia Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” z Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek

w instytucje pn. Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek, które miało miejsce w lutym 2020 r.

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług publicznych ukierunkowanych na poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

W 2020 roku położono szczególny akcent na działania zmierzające do:

- rozwijania infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie różnych ról społecznych,
- wzrostu liczby osób/rodzin, którym zapewniono dostęp do poradnictwa specjalistycznego,
- rozszerzenia oferty programów i projektów profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających skierowanych do dzieci i młodzieży,
- zwiększenia uczestnictwa w oferowanych przez instytucje miejskie usługach publicznych, ukierunkowanych na poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

W związku z rosnącą liczbą dzieci i młodzieży uczestniczących w programach i projektach dedykowanych tej grupie społecznej w 2019 roku z pewnością należy dążyć do jeszcze lepszego przygotowywania animatorów lokalnych zatrudnionych w centrach społecznościowych i programach aktywności lokalnej do identyfikacji potrzeb dzieci i młodzieży i takiego profilowania form wsparcia, by jak najpełniej na te potrzeby odpowiadać.

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań realizowanych w ramach zadań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

3. Rynek pracy

Cel strategiczny: rynek pracy otwarty dla każdego

Kierunki działań strategicznych

C3 K₁	Sprzysianie rozwojowi zintegrowanego systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu bezrobocia w mieście, rozwijanie działań na rzecz pozyskiwania i wykorzystywania środków unijnych w obszarze rynku pracy oraz promowanie przedsiębiorczości oraz wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.
C3 K₂	Rozwijanie oferty pomocowej sprzyjającej powrotowi na rynek pracy w szczególności osób długotrwale bezrobotnych oraz wykluczonych, wspieranie działań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz tworzenie systemów motywacyjnych dla pracodawców i bezrobotnych.

Działania

Cel strategiczny: rynek pracy otwarty dla każdego		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C3 D₁	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja wspólnych działań instytucji sektora publicznego, sektora prywatnego i organizacji pozarządowych w obszarze rynku pracy. 2. Doskonalenie systemu współpracy instytucji i organizacji wspierających adaptację zawodową. 3. Wspieranie działań sprzyjających rozwojowi usług i instrumentów rynku pracy w mieście, w tym przy wykorzystaniu środków unijnych. 4. Wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej oraz wspieranie osób planujących założyć własną działalność gospodarczą. 5. Diagnostowanie zasobów, potrzeb i problemów związanych z bezrobociem na terenie miasta.	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Agencje Zatrudnienia, Partnerzy Rynku Pracy, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej
<p>Ad. 1.</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w zakresie realizacji polityki rynku w 2020 r. współpracował z różnymi podmiotami rynku pracy, w tym w szczególności z pracodawcami lokalnego rynku pracy, instytucjami szkoleniowymi, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, Wydziałem Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Katowice oraz Miejskim Inkubatorem Przedsiębiorczości Rawa.Ink, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach, agencjami zatrudnienia, Izbą Rzemieślniczą Małej i Średniej Przedsiębiorczości, Regionalną Izbą Gospodarczą, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Ze względu na ograniczenia związane z pandemią znacznie zmodyfikowany został sposób funkcjonowania urzędu, zwłaszcza w zakresie szerszego stosowania nowoczesnych technik teleinformatycznych dostosowanych do konieczności pracy zdalnej, ale także komunikowania się z partnerami rynku pracy drogą e-mailową, telefoniczną i online. Naszym celem było utrzymanie ciągłego kontaktu z przedsiębiorcami w znacznie zmienionych pandemią warunkach.</p> <p>W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach nadal wspierał działania Powiatowego Urzędu Pracy w rekrutacji kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy. Od grudnia 2019 roku Miejski Ośrodek podjął współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach w ramach organizacji Centrum Integracji Społecznej. Celem CIS jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Reintegracja społeczno-zawodowa prowadzona jest w pracowniach: remontowo - budowlanej oraz cateringowej. Uczestnicy korzystają ze wsparcia psychologa, terapeuty oraz doradcy zawodowego, biorą udział w zajęciach komputerowych w ramach Klubu Mobilności oraz otrzymują świadczenia integracyjne.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku kontynuował realizację projektu „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”. Jedynym z komponentów tego projektu jest dążenie do reintegracji zawodowej mieszkańców Katowic zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu braku</p>		

pracy. Zadania te były realizowane w partnerstwie projektowym.

W ramach kompleksowego wsparcia społeczno-zawodowego, realizowanego przez partnera – Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii, w 2020 roku zrealizowano:

- wsparcie dla 39 osób z zakresu diagnozy i budowy Indywidualnego Planu Wsparcia,
- 300 godzin terapii indywidualnej. W spotkaniach indywidualnych z terapeutą wzięły udział 32 osoby;
- 360 godzin treningów rozwojowo-korekcyjnych dla 32 osób. Grupowe spotkania mające na celu pracę nad motywacją i emocjonalnością uczestników, pomagają utrzymać abstynencję, tworzą projektową społeczność, która umożliwia wzajemne wsparcie. Część korektywna uczy zamiany dotychczasowych destrukcyjnych nawyków na nowe, które pomagają w zmianie sytuacji życiowej;
- 112 kursów zawodowych oraz szkoleń dla 37 osób. Kursy przygotowujące do zawodu, nadające nowe umiejętności, zwiększające szanse uczestnika na rynku pracy, uzupełniające wcześniejsze deficyty uczestnika w aspekcie wykształcenia. Szkolenia organizowane są również z zakresu umiejętności miękkich, niezbędnych do wdrażania nowych postaw u uczestników projektu;
- 138 godzin indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym dla 36 osób,
- 2 grupowe Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy. W warsztatach wzięło udział średnio 10 osób;
- wsparcie animatora zatrudnienia i staży dla 36 uczestników w wymiarze 160 godzin miesięcznie,
- wsparcie opiekuna szkoleń dla 32 osób w wymiarze średnio 80 godzin miesięcznie,
- 2 grupowe wyjazdy terapeutyczne dla 9 osób.

W ramach Klubu Integracji Społecznej realizowanego przez partnera - Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w roku 2020 zrealizowano:

- konsultacje psychologiczne - 64 godziny,
- grupowy trening pracy – 8 godzin,
- indywidualne pośrednictwo pracy – 62 godziny.

Ad. 2.

W 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, celem wsparcia osób oddalonych od rynku pracy, w tym w szczególności długotrwale bezrobotnych, współpracował z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych. Do odbycia tej formy wsparcia skierowano 30 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Ponadto w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej podjęto działania w celu zintensyfikowania aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

Ad. 3.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET), Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach realizował projekt pozakonkursowy pn.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Katowice (IV)” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach projektu urząd objął wsparciem 96 osób bezrobotnych.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 30. roku życia pozostających bez pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach, urząd realizował projekt pozakonkursowy pn.: „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (IV)” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020. W ramach projektu urząd objął wsparciem 89 osób bezrobotnych.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 30. roku życia pozostających bez pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach, urząd realizował projekt konkursowy pn.: „Aktywność popłaca – aktywizacja zawodowa osób 30+” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020. W ramach projektu urząd objął wsparciem 81 osób bezrobotnych.

„Nie bądź bierny – wejdź na rynek pracy” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020. W ramach projektu urząd objął wsparciem 71 osób bezrobotnych.

W 2020 r. została podpisana umowa na realizację projektu „Twoja ścieżka do zatrudnienia”

współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020. Rekrutacja osób do projektu rozpocznie się w 2021 r.

Ad. 4.

W 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach podejmował działania związane z promocją przedsiębiorczości i samozatrudnienia na lokalnym rynku pracy poprzez przyznanie jednorazowo środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej, refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy.

W 2020 r. urząd przyznał środki finansowe na podjęcie własnej działalności gospodarczej dla 133 osób bezrobotnych, w tym 17 w ramach środków Funduszu Pracy oraz 116 w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego, jak również doposażył 4 stanowiska pracy, w tym 1 w ramach środków Funduszu Pracy oraz 3 w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ad. 5.

W zakresie diagnozy potrzeb pracodawców oraz łagodzenia skutków bezrobocia Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach opracował monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. PUP w Katowicach przeprowadził analizę ofert pracy i osób bezrobotnych według wielkich grup zawodów elementarnych, co pozwoliło wyłonić deficytowe i nadwyżkowe zawody wśród zarejestrowanych bezrobotnych. Głównym celem sporządzonego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych było wskazanie istotnych źródeł informacji o poziomie popytu i podaży na rynku pracy.

W 2020 r. w siedzibie urzędu zorganizowano VI edycję panelu oceniającego sytuację zawodów w ramach badania „Barometr zawodów”. Uczestnikami zorganizowanego panelu byli przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, Urzędu Miasta w Katowicach, Głównego Urzędu Statystycznego w Katowicach oraz specjaliści ds. rynku pracy tutejszego Urzędu. Lista ocenianych zawodów uwzględniała klucz powiązań między nazwami zawodów w badaniu a nazwami używanymi w obowiązującej Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wynikającej z Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wynikiem panelu była diagnoza zapotrzebowania na zawody na rok 2021.

Od sierpnia 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach kontynuuje uczestnictwo w projekcie realizowanym przez Akademię Wychowania Fizycznego w Katowicach pn.: „Kształcenie kadr dla sportu”. W ramach projektu powołano Komitet Monitorujący Rynek Pracy, w skład którego wchodzi przedstawiciele władz uczelni, organizacji pozarządowych i instytucji rynku pracy, w tym przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach. W założeniach Komitet opiniuje sygnały płynące z otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni oraz raporty i prognozy dotyczące regionalnego rynku pracy. W ramach organizowanych spotkań online w 2020 r. przedstawiono aktualną sytuację na katowickim rynku pracy.

C3 D₂	1. Tworzenie nowych i rozwijanie istniejących przedsięwzięć, projektów i programów nakierowanych na zwiększenie szans na rynku pracy, w szczególności osób w trudnej sytuacji życiowej. 2. Rozszerzanie zakresu współpracy z pracodawcami. 3. Wzmacnianie aktywności osób niepełnosprawnych w poruszaniu się po rynku pracy.	Urząd Miasta: -Wydział Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Partnerzy Rynku Pracy
-------------------------	--	---

Ad. 1.

W 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, mimo panującej epidemii, podejmował działania ukierunkowane na zapobieganie długotrwałemu bezrobociu, aktywizację zawodową osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości. Działania realizowane były w szczególności w ramach następujących programów rynku pracy: staży u pracodawców, prac interwencyjnych, robót publicznych, szkoleń, refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, przyznania jednorazowo środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie osób powyżej 50. roku życia oraz bonów zatrudnieniowych.

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2020 r. realizował projekt pozakonkursowy pn.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Katowice (IV)” Poddziałanie 1.1.1 PO WER. Grupę docelową projektu stanowiły osoby młode do 29. roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach, w tym w szczególności te, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET). Wsparcie dla osób przystępujących do projektu udzielone zostało osobom poniżej 25. roku życia w ciągu 4 miesięcy od dnia rejestracji oraz osobom powyżej 25. roku życia w ciągu 4 miesięcy od dnia przystąpienia do projektu. Działania zaplanowane w projekcie adresowane były w szczególności do osób długotrwale bezrobotnych, w tym do 25. roku życia zarejestrowanych nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy oraz powyżej 25. roku życia zarejestrowanych nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy.

Celem aktywizacji osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2020 r. realizował projekt pozakonkursowy pn.: „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (IV)” Działanie 7.2 RPO WSL. Grupę docelową projektu stanowiły osoby powyżej 30. roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach jako bezrobotne, należące co najmniej do jednej z wymienionych grup: osoby powyżej 50. roku życia, kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do ww. grup.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 30. roku życia Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2020 r. realizował również projekty konkursowe pn.:

- „Aktywność popłaca – aktywizacja zawodowa osób 30+” Poddziałanie 7.1.3 RPO WSL. Grupę docelową projektu stanowiły osoby powyżej 30. roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach jako bezrobotne, należące co najmniej do jednej z wymienionych grup: osoby powyżej 50. roku życia, kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby niepełnosprawne.

- „Nie bądź bierny – wejdź na rynek pracy” Poddziałanie 7.1.3 RPO WSL. Grupę docelową projektu stanowiły osoby powyżej 30. roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach jako bezrobotne, należące w szczególności co najmniej do jednej z wymienionych grup: osoby powyżej 50. roku życia, kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby niepełnosprawne.

- „Twoja ścieżka do zatrudnienia” Poddziałanie 7.1.3 RPO WSL. Grupę docelową projektu stanowiły osoby powyżej 30. roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach jako bezrobotne, należące w szczególności co najmniej do jednej z wymienionych grup: osoby powyżej 50. roku życia, kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby niepełnosprawne.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wdrożył w 4 realizowanych projektach unijnych usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym, nakierowane na zwiększenie szans na rynku pracy, w szczególności osób w trudnej sytuacji życiowej:

- „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże – I etap”, w którym zrealizowano:
  - 102 godziny doradztwa zawodowego dla 17 uczestników (każdy z uczestników odbył 6-godzinne indywidualne doradztwo),
  - 48 godzin grupowych warsztatów aktywizacyjnych dla 17 uczestników (warsztaty dotyczyły m.in. kształtowania aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, wzmocnienia automotywacji, pracy nad dokonywaniem zmian w życiu),
  - 16 godzin treningu umiejętności społecznych w zakresie wzmocnienia samooceny dla 17 uczestników,
  - 16 godzin grupowego treningu umiejętności społecznych w zakresie doskonalenia komunikacji i motywacji,
  - 48 godzin grupowych warsztatów psychologicznych dla 17 osób,
  - 51 godzin indywidualnych konsultacji psychologicznych dla 17 uczestników (każdy po 3 godziny),
  - 408 godzin indywidualnego treningu pracy dla 17 uczestników (każdy średnio po 24 godziny),
  - 14 uczestników uzyskało kwalifikacje (przeprowadzono kursy wraz z egzaminami z następujących obszarów: pracownik budowlany – 4 osoby, obsługa klienta/przedstawiciel handlowy – 4 osoby,

pracownik biurowy – 5 osób, magazynier z prawem jazdy kat. B – 1 osoba), opłacono badania lekarskie,

- 17 uczestników ukończyło staże zawodowe,
- 10 uczestników podjęło zatrudnienie na podstawie umowy o pracę.

- „Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – etap I”, w którym zrealizowano:

- 120 godzin doradztwa zawodowego dla 20 uczestników (każdy z uczestników odbył 6-godzinne indywidualne doradztwo),
- 48 godzin grupowych warsztatów aktywizacyjnych dla każdej z 2 grup uczestników (1 grupa = 10 uczestników). Warsztaty dotyczyły m.in. kształtowania aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, wzmocnienia automotywacji, pracy nad dokonywaniem zmian w życiu);
- 16 godzin treningu umiejętności społecznych w zakresie wzmocnienia samooceny dla każdej z 2 grup,
- 16 godzin grupowego treningu umiejętności społecznych w zakresie doskonalenia komunikacji i motywacji dla każdej z 2 grup,
- 48 godzin grupowych warsztatów psychologicznych dla każdej z 2 grup,
- 60 godzin indywidualnych konsultacji psychologicznych dla 16 uczestników,
- 60 godzin indywidualnego treningu pracy dla 20 uczestników - 20 uczestników skierowano na kursy kwalifikacyjne wraz z egzaminami, 18 z nich uzyskało kwalifikacje - jako przedstawiciel handlowy (17 osób) oraz operatora koparko-ładowarki (1 osoba), 2 uczestników nabyło kompetencje i ukończyło kurs magazyniera,
- 20 uczestnikom zapewniono badania lekarskie przed planowanym rozpoczęciem stażów zawodowych,
- 20 uczestników skierowano na staże zawodowe,
- 12 osób podjęło zatrudnienie na podstawie umowy o pracę.

- „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap I”, w którym zrealizowano:

- 35 godzin doradztwa zawodowego dla 5 uczestników (każdy z uczestników odbył 7-godzinne indywidualne doradztwo),
- 48 godzin grupowych warsztatów aktywizacyjnych. Warsztaty dotyczyły m.in. kształtowania aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, wzmocnienia automotywacji, pracy nad dokonywaniem zmian w życiu;
- 32 godziny indywidualnego treningu pracy dla 5 uczestników - 5 uczestników skierowano na kursy kwalifikacyjne wraz z egzaminami – 1 osoba uzyskała kwalifikacje jako kucharz, 2 osoby uzyskały kwalifikacje pracowników biurowych,
- 3 godziny indywidualnych konsultacji psychologicznych dla każdego uczestnika,
- 5 uczestnikom zapewniono badania lekarskie przed planowanym rozpoczęciem stażów zawodowych,
- 5 uczestników skierowano na staże zawodowe,
- 3 osoby podjęły zatrudnienie na podstawie umowy o pracę.

- „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego – I etap”, w którym zrealizowano:

- 30 godzin doradztwa zawodowego dla 5 uczestników (każdy z uczestników odbył 6-godzinne indywidualne doradztwo),
- 40 godzin indywidualnych konsultacji psychologicznych (każdy z uczestników odbył 3-godzinne konsultacje),
- 5 osób ukończyło szkolenie/kurs zawodowy, 3 z nich nabyły kwalifikacje jako przedstawiciel handlowy,
- 5 uczestnikom zapewniono badania lekarskie przed planowanym rozpoczęciem stażów zawodowych,
- 5 uczestników skierowano na staże zawodowe
- 3 osoby podjęły zatrudnienie na podstawie umowy o pracę,
- 120 godzin indywidualnego treningu pracy dla 5 uczestników (każdy z uczestników otrzymał 8 godzin

wsparcia w każdym miesiącu stażu, łącznie 24 godziny wsparcia dla uczestnika.

W celu zapewnienia najwyższej jakości usług wykorzystano mechanizm powierzania zadania publicznego organizacji pozarządowej. W efekcie ogłoszonego konkursu, wybrano organizację pozarządową (Fundacja Stałego Rozwoju z siedzibą w Nowym Sączu), która w 2020 roku była odpowiedzialna za realizację zadań z zakresu reintegracji zawodowej w projektach.

Od grudnia 2019 roku Miejski Ośrodek podjął współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach w ramach organizacji Centrum Integracji Społecznej. Projekt zakłada reintegrację społeczno-zawodową osób zagrożonych ubóstwem zamieszkałych w Katowicach. Reintegracja społeczno-zawodowa prowadzona jest w pracowniach: remontowo - budowlanej oraz cateringowej. Uczestnicy korzystają ze wsparcia psychologa, terapeuty oraz doradcy zawodowego, biorą udział w zajęciach komputerowych w ramach Klubu Mobilności oraz otrzymują świadczenia integracyjne.

Ad 2.

W ramach kontynuacji realizowanych przedsięwzięć, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach organizował w 2020 r. spotkania z pracodawcami w ramach giełd pracy, spotkań informacyjnych nt. sytuacji na rynku pracy, oferowanych form wsparcia oraz legalności zatrudnienia cudzoziemców, a także zorganizował branżowe mini targi pracy.

Celem zapobiegania utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach finansował ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego koszty kształcenia ustawicznego dla pracodawców i pracowników.

Od końca 2018 r. przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach uczestniczy w Grupie Roboczej zajmującej się na terenie województwa śląskiego sprawami integracji cudzoziemców w ramach realizacji projektu pn.: „Wsparcie integracji cudzoziemców w województwie śląskim”, dofinansowanego ze środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. W ramach projektu przeprowadzane są kursy języka polskiego dla cudzoziemców, powstał punkt informacyjny w siedzibie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz odbywają się cykliczne spotkania członków Grupy, w czasie których omawiane są postępy realizacji projektu oraz wprowadzane nowe pomysły, wspomagające integrację cudzoziemców na terenie województwa śląskiego.

W 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, w związku z wprowadzoną ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych zwaną Tarczą Antykryzysową, realizował pomoc dla przedsiębiorców w postaci: jednorazowych pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, dofinansowań oraz dotacji. Wpłynęły 27 583 wnioski, w tym 21 005 wniosków o pożyczkę. Liczba podmiotów, którym przyznano pomoc: 22 902, liczba pracowników objętych pomocą: 32 793, kwota ogółem wydatków związanych z COVID-19: 149 757 179,32 zł.

Ad. 3.

W ramach wzmacniania aktywności osób niepełnosprawnych w poruszaniu się po rynku pracy w 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach kontynuował realizację Programu działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w ramach „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier”.

W 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach prowadził również działania mające na celu wsparcie pracodawców w zakresie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy utworzonych dla osób niepełnosprawnych. Urząd dokonał refundacji kosztów wyposażenia 3 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych na kwotę 100 000,00 zł. Źródłem finansowania wskazanych działań urzędu były środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2020 roku oferował wsparcie w postaci poradnictwa zawodowego dla mieszkańców miasta Katowice, pozostających w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych. Aktualizował i upowszechniał informator dla osób poszukujących zatrudnienia, zawierający również ważne informacje dla osób niepełnosprawnych poruszających się po rynku pracy. Ponadto, w ramach projektu „Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej – I etap”, skierowanego do osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących tereny rewitalizowane miasta Katowice, świadczone było wsparcie trenera pracy, który pomagał osobie niepełnosprawnej w procesie zdobywania i utrzymywania zatrudnienia.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2020	Uwagi do 2020 roku	Prognoza/ potrzeby 2021
1.	Stopa bezrobocia rejestrowanego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2,8%	1,7%	Katowice należą do miast o najniższym stopie bezrobocia w województwie śląskim oraz są jednym z miast o najniższym stopie bezrobocia w kraju.	1,9%
2.	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 970	3 798	W 2020 r. nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych na skutek sytuacji epidemicznej w kraju oraz lockdownu. W styczniu 2020 r. liczba osób bezrobotnych wyniosła 2 463 osób, w grudniu 2020 r. wzrosła do 3 798 osób.	4 000
3.	Liczba osób pozostających bez pracy dłużej niż jeden rok	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2 383	850	Osoby pozostające bez pracy dłużej niż jeden rok stanowiły 22,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.	900
4.	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	3 012	1 195	Liczba osób, które otrzymują świadczenia z tytułu bezrobocia (art.7, pkt.4 ustawy o pomocy społecznej).	Na podobnym poziomie
5.	Liczba kontaktów nawiązanych i utrzymanych z pracodawcami z terenu działania urzędu	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 499	2 405	Doradcy klienta biznesowego nawiązują i utrzymują kontakty z pracodawcami z lokalnego rynku pracy. Liczba nawiązanych i utrzymanych kontaktów z pracodawcami jest wynikiem sytuacji na lokalnym rynku pracy.	3 000
6.	Liczba zorganizowanych giełd pracy i spotkań z pracodawcami	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	139	15	Giełdy pracy są organizowane w siedzibie urzędu, w przypadku gdy pracodawca chce przeprowadzić rekrutację z większą liczbą kandydatów. Zmniejszona liczba giełd pracy jest wynikiem sytuacji epidemicznej w kraju.	10 (w sytuacji zniesienia obostrzeń będzie możliwe zwiększenie tej liczby).
7.	Liczba ofert pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	12 840	13 770	Liczba zgłoszonych ofert pracy ogółem 13 770, w tym subsydiowanych 431 oraz 8 645 dla cudzoziemców.	10 000
8.	Liczba wydanych skierowań do pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	8 661	1 767	Liczba wydanych skierowań ogółem 1 767, w tym do odbycia stażu 463.	600
9.	Liczba podjęć pracy w wyniku działań pośredników pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 881	258	Liczba podjęć pracy ogółem 258, w tym podjęcia stażu 100.	350
10.	Liczba podjęć pracy ogółem	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 844	2 588	Liczba podjęć pracy w wyniku działań urzędu oraz samodzielne podjęcia pracy przez osoby bezrobotne.	2 700
11.	Liczba osób objętych doradztwem zawodowym przed uzyskaniem środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	167	223	Osoby zainteresowane uruchomieniem własnej działalności gospodarczej mają możliwość konsultacji z doradcą zawodowym.	200
12.	Liczba złożonych wniosków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (samozatrudnienie)	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	526	196	Liczba złożonych wniosków ogółem 196, w tym 32 w ramach środków Funduszu Pracy, 62 w ramach projektu PO WER, 100 w ramach projektu RPO WSL oraz 2 w ramach środków PFRON.	200
13.	Liczba osób, którym przyznano środki	Powiatowy Urząd Pracy	271	133	Liczba przyznanych dotacji ogółem 133, w tym 17 w ramach środków Funduszu Pracy, 46 w ramach projektu	135

	finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej (samozatrudnienie)	w Katowicach			PO WER, 70 w ramach projektu RPO WSL.	
14.	Liczba osób skierowanych do pracy w ramach zawartych umów o roboty publiczne	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	267	38	Liczba wydanych skierowań 38, zatrudnienie podjęło 5 osób. Zmniejszyła się liczba wydanych skierowań z uwagi na sytuację epidemiczną	30
15.	Liczba osób zatrudnionych w ramach zawartych umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	57	4	Liczba zatrudnionych osób na doposażonych stanowiskach pracy ogółem 4, w tym 2 osób w ramach środków Funduszu Pracy, 2 osoby w ramach środków PFRON.	12
16.	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	131	52	Liczba osób skierowanych ogółem 52, w tym 13 skierowanych na szkolenia w trybie indywidualnym, 39 w trybie grupowym oraz 1 osoba, której sfinansowano koszty egzaminów i licencji.	80
17.	Liczba osób, które ukończyły szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	127	51	Liczba osób ogółem 67, w tym 13 szkolenia w trybie indywidualnym pod potrzeby pracodawcy oraz 38 w trybie grupowym, 1 osoba, której sfinansowano koszty egzaminów i licencji.	80
18.	Liczba osób objętych usługami: - poradnictwa zawodowego, - pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	816	425	Ogółem 425 osób, w tym 242 objętych poradnictwem zawodowym oraz 183 informacjami zawodowymi o rynku pracy oraz zawodach stanowiącymi pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy. Spadek nastąpił w wyniku zaistniałej sytuacji epidemicznej.	500
19.	Liczba złożonych wniosków o przyznanie dotacji na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	0	0	W 2020 r. do urzędu nie wpłynęły wnioski osób zarejestrowanych o przyznanie środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.	0
20.	Liczba osób, którym przyznano środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	0	0	W 2020 r. wpłynęły wnioski osób zarejestrowanych o przyznanie środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.	0
21.	Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 168	305	Ogółem 16 681 ofert pracy, w tym 305 dla osób niepełnosprawnych.	320
22.	Liczba podjęć pracy przez osoby niepełnosprawne w wyniku wydanych skierowań	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	47	13	Pracodawcy zgłaszający oferty pracy dla osób niepełnosprawnych wymagają pełnej sprawności fizycznej.	20
23.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym została udzielona pomoc w ramach poradnictwa zawodowego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	28	20	Osoby niepełnosprawne obsługiwane są przez doradców klienta, którzy w uzasadnionych przypadkach wskazali na konieczność objęcia usługami poradnictwa zawodowego 20 osób.	30
24.	Liczba osób niepełnosprawnych skierowanych na szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2	2	W 2020 r. 2 osoby bezrobotne z orzeczonym stopniem niepełnosprawności zostały skierowane na szkolenie w trybie grupowym.	2
25.	Liczba osób niepełnosprawnych, które	Powiatowy Urząd Pracy	2	2	W 2020 r. 2 osoby poszukujące pracy z orzeczonym stopniem	2

	ukończyły szkolenia	w Katowicach			niepełnosprawności ukończyły szkolenie w trybie indywidualnym pod potrzeby konkretnego pracodawcy.	
26.	Liczba wniosków złożonych przez pracodawców o zwrot kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla osoby niepełnosprawnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	17	13	Liczba złożonych wniosków pracodawców o zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w ramach środków algorytmowych: 11, PFRON 2.	15
27.	Liczba dokonanych zwrotów kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	9	6	Liczba dokonanych refundacji kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w ramach środków algorytmowych; 4, PFRON 2.	12
28.	Liczba projektów nakierowanych na wsparcie osób zarejestrowanych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2	5	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostający bez pracy w Mieście Katowice (IV)” - Poddziałanie 1.1.1 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (IV)” - Działanie 7.2 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Projekt „Aktywność popłaca - aktywizacja zawodowa osób w wieku 30+” - Poddziałanie 7.1.3 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Projekt „Nie bądź bierny – wejdź na rynek pracy” - Poddziałanie 7.1.3 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Projekt „Twoja ścieżka do zatrudnienia” - Poddziałanie 7.1.3 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.	6
29.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach projektów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	599	338	Liczba osób ogółem 338, w tym 97 w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostający bez pracy w Mieście Katowice (IV)” - Poddziałanie 1.1.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 89 w ramach projektu „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (IV)” - Działanie 7.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, 81 w ramach projektu „Aktywność popłaca - aktywizacja zawodowa osób w wieku 30+” - Poddziałanie 7.1.3 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, 71 w ramach projektu „Nie bądź bierny – wejdź na rynek pracy” - Poddziałanie 7.1.3 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.	540

Na rynku pracy w Katowicach obserwuje się tendencję wzrostową w zakresie liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz stopy bezrobocia.

Przedłużające się ograniczenia funkcjonowania przedsiębiorstw wynikające z pandemii COVID-19 nie pozostały bez wpływu na rynek pracy.

Wzrost liczby bezrobotnych w ciągu ostatniego roku to skutek m.in. lockdownu przedsiębiorstw, który spowodował zamknięcie firm w newralgicznych branżach, takich jak: gastronomia, hotelarstwo, turystyka oraz służące poprawie kondycji fizycznej.

W roku 2020 w Katowicach odnotowano wzrost stopy bezrobocia o 0,6%, natomiast w skali kraju o 1%. W całym województwie śląskim to jednak Katowice utrzymują się od wielu lat na pierwszym miejscu jako miasto o najniższej stopie rejestrowanego bezrobocia.

W stosunku do roku 2019 nastąpił wzrost zarówno liczby osób bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędu, jak również stopy bezrobocia.

Od marca 2020 r., z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju, pracodawcy stopniowo ograniczali swoją działalność, w związku z tym liczba ofert pracy uległa zmniejszeniu. Sytuacja wymusiła również ograniczenia w zakresie aktywizacji zawodowej zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Realizowane były, w miarę możliwości, zadania związane z utrzymywaniem kontaktów z partnerami rynku pracy oraz z osobami bezrobotnymi. Pośrednicy pracy i doradcy zawodowi promowali usługi urzędu pracodawcom, którzy zdecydowali się na prowadzenie rekrutacji w okresie pandemii. Doradcy klienta na bieżąco przekazywali również osobom poszukującym pracy informacje o aktualnych ofertach, drogą telefoniczną bądź mailową.

Od połowy 2020 r. zaobserwowano systematyczny wzrost ofert pracy, w związku z tym, na szerszą skalę prowadzone były działania aktywizacyjne, związane z kierowaniem osób bezrobotnych do pracy oraz do odbycia stażu u pracodawcy.

Ze względu na zwiększone zapotrzebowanie w branży handlowej, większe sklepy i hipermarkety poszukiwały sprzedawców i magazynierów.

W ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego Urząd realizuje projekty aktywizacji zawodowej osób młodych do 30. roku życia, co spowodowało zmniejszenie liczby osób młodych pozostających w rejestrze urzędu. W najbliższym czasie nie przewiduje się wzrostu liczby osób w tej kategorii wiekowej.

Na wysokim poziomie utrzymuje się natomiast liczba osób długotrwale bezrobotnych. Zjawisko długotrwałego bezrobocia na rynku pracy w Katowicach nadal będzie utrzymywało się na wysokim poziomie, a przy spadku koniunktury gospodarczej może nawet ulec zwiększeniu liczba osób pozostających w ewidencji urzędu przez okres powyżej 12 miesięcy. Nadal wśród osób długotrwale bezrobotnych najwyższy udział będą stanowiły osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych oraz bez kwalifikacji zawodowych.

W 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, mimo ograniczeń spowodowanych pandemią, realizował zarówno podstawowe zadania wynikające z Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jak i nowe wprowadzone ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych zwaną Tarczą Antykryzysową. Nałożyła ona na urząd pracy nowe obowiązki, związane z realizacją pomocy dla przedsiębiorców w postaci: jednorazowych pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, dofinansowań oraz dotacji.

We wskazanym okresie do końca lutego 2021 r. do tutejszego urzędu wpłynęły 27 583 wnioski, w tym 21 005 wniosków o pożyczkę. Skala nowego zadania, w przypadku tak dużego miasta, była ogromna, wielokrotnie przewyższająca obciążenia podobnymi zadaniami innych urzędów pracy.

W 2020 r. działania Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach w ramach Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obejmowały aktywizację zawodową osób bezrobotnych poprzez świadczenie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy stałej i subsydiowanej, w tym w formie prac interwencyjnych, robót publicznych oraz refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, organizację szkoleń, staży, rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych, promowanie własnej działalności gospodarczej, jak również pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zaangażowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach w realizację działań statutowych, w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, aktywizacji zawodowej i promocji zatrudnienia było możliwe poprzez zindywidualizowane podejście do każdego uczestnika programu w oparciu o panującą sytuację epidemiczną kraju.

Należy zauważyć, że oferta Miasta Katowice w zakresie działań nakierowanych na zwiększenie szans na rynku pracy, w szczególności osób w trudnej sytuacji życiowej jest bogata i w kolejnych latach będzie jeszcze rozwijana. Równie silny nacisk należy jednak również położyć na motywowanie mieszkańców do zmiany swojej niekorzystnej sytuacji zawodowej.

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności instrumentów rynku pracy dla osób poszukujących zatrudnienia oraz wzrost ich potencjału adaptacyjnego w sferze społeczno-zawodowej.

Ilość osób objętych w 2016 r. instrumentami rynku pracy w ramach subsydiowanego zatrudnienia, finansowanych ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 1 927 osób.

Ilość osób objętych w 2020 r. instrumentami rynku pracy w ramach subsydiowanego zatrudnienia, finansowanych ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 545 osób.

Wskaźnik dynamiki zmian w roku 2020 w porównaniu do roku 2016 kształtował się na poziomie (-) 72,0%. Według danych statystycznych na rynku pracy w Katowicach od roku 2016 obserwuje się systematyczny spadek liczby rejestracji osób bezrobotnych i stopy bezrobocia. W roku 2020 wskaźniki uległy zwiększeniu do poprzedniego okresu z uwagi na sytuację pandemiczną w kraju. Obostrzenia spowodowały też zmniejszenie możliwości aktywizacji osób bezrobotnych.

Na podstawie przedstawionych efektów realizowanych działań rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w ramach celu strategicznego określonego jako rynek pracy otwarty dla każdego.

4. Przeciwdziałanie uzależnieniom

Cel strategiczny rozwijanie profilaktyki oraz działań służących rozwiązywaniu problemu uzależnień

Kierunki działań strategicznych

C4 K₁	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi.
C4 K₂	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom/rodzinom z problemem uzależnienia i współuzależnienia oraz zagrożonych uzależnieniami, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
C4 K₃	Prowadzenie działalności diagnostycznej, informacyjnej i edukacyjnej oraz wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemu uzależnień.

Działania

Cel strategiczny: rozwijanie profilaktyki oraz działań służących rozwiązywaniu problemu uzależnień		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C4 D₁	1. Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi. 2. Prowadzenie ustawowej procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Nadzoru Właścicielskiego we współpracy z Miejską Izbą Wyrzeźwień i Ośrodkiem Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, instytucje służby zdrowia
<p>Ad. 1.</p> <p>W Katowicach specjalistyczną terapię uzależnień (głównie w formie grup terapeutycznych) realizowały 3 placówki leczenia uzależnienia i współuzależnienia, finansowaną w ramach kontraktu z NFZ. Ponadto z budżetu Miasta Katowice sfinansowano terapię uzależnień realizowaną w oddziale dziennym ze specjalnym programem dla osób z deficytami poznawczymi (kierowanymi przez MOPS), grupę terapeutyczną dla studentów, którzy dorastali w rodzinach z problemem alkoholowym, a także dla osób eksperymentujących i uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz ich rodzin prowadzonych przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii.</p> <p>Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych w Katowicach w 2020 roku realizowały:</p> <p>pomoc psychologiczną i terapeutyczną dla osób uzależnionych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grupa podstawowa, zwana dalej edukacyjno – motywacyjną (2 razy w tygodniu, ogółem 16 spotkań), • terapia indywidualna, • porady diagnostyczne, • zjazdy absolwentów (1 raz w miesiącu), • integracyjne spotkania okolicznościowe, <p>pomoc psychologiczną i terapeutyczną dla osób uzależnionych i ich rodzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porady prawne, • konsultacje u lekarza psychiatry, • pomoc dla osób współuzależnionych, • motywowanie do podjęcia leczenia osób opuszczających Izbę Wyrzeźwień, <p>działania profilaktyczne skierowane do młodzieży (wykłady i mikroedukacja dotyczące szkodliwości picia alkoholu oraz zażywania dopalaczy):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 4 w Katowicach, <p>działania profilaktyczne skierowane do osób dorosłych (wykłady dotyczące szkodliwości picia alkoholu oraz zażywania dopalaczy):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centrum Społecznościowe „Nasze Załęże”, • Szkoła Policji w Katowicach,		

a także współpracę z instytucjami:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – diagnozowanie osób skierowanych przez komisję, proponowanie odpowiedniej formy leczenia dla osób uzależnionych, wspieranie i edukowanie rodzin osób uzależnionych,
- Szkoła Policji w Katowicach – prowadzenie szkoleń dla policjantów na prośbę Szkoły Policji, dotyczących uzależnienia i form pomocy osobom uzależnionym, ich rodzinom oraz ofiarom przemocy domowej,
- Dom Aniołów Stróżów Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Katowicach,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – diagnozowanie, wspieranie i terapia osób uzależnionych, kierowanych do Ośrodka przez MOPS, w tym osób pijących z deficytami organicznymi,
- Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Jędrus” - członkowie Stowarzyszenia mogą uczestniczyć w różnych aktywnościach organizowanych przez Ośrodek, mogą korzystać z wszelkiej pomocy świadczonej przez Ośrodek,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach.

W okresie trwania obostrzeń związanych z wirusem COVID-19, do tutejszego Ośrodka zgłaszało się wiele osób w formie telefonicznej z prośbą o pomoc, wsparcie lub wystuchanie w nowej i zaskakującej dla nich sytuacji. Wiele osób dzwoniło anonimowo, nie mając gotowości do podawania swoich danych osobowych, prosząc jedynie o rozmowę. Problemy, które najczęściej zgłaszali to:

- lęk,
- poczucie zagrożenia,
- nieumiejętność odnalezienia się w nowej sytuacji,
- potrzeba zdobycia informacji na temat działalności stowarzyszeń trzeźwościowych (wspólnota AA, Klub Abstynenta),
- prośby dotyczące informacji związanych z działalnością Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- brak wiedzy na temat możliwości skontaktowania się z prawnikiem i psychiatrą, udzielających porad na terenie Miejskiej Izby Wyrzeźwień i Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych.

Ad. 2.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła regularne działania związane z zobowiązaniem do leczenia odwykowego, rozmowy motywujące z osobami z problemem alkoholowym oraz z ich rodzinami, z wyłączeniem okresów nasilonych obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych. Elementem działania tej Komisji jest stała współpracowała z następującymi instytucjami: MOPS, Policja, Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, placówki służby zdrowia zajmujące się terapią uzależnienia od alkoholu, Sąd Rejonowy.

C4 D2	1. Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Edukacji i Sportu we współpracy z Centrum Usług Wspólnych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
--------------	--	--

Środowiskowe Programy Profilaktyczne w formie zajęć pozalekcyjnych prowadzone były w 42 szkołach, jednak ze względu na zamknięcie szkół wynikające z pandemii COVID-19, w bardzo ograniczonym zakresie, natomiast w formie zajęć sportowych realizowane były przez 33 uczniowskie kluby sportowe (w okresie od marca do czerwca 2020 r. nie były realizowane bezpośrednie treningi oraz zajęcia z dziećmi i młodzieżą). Katowickie szkoły podstawowe, jak co roku, uczestniczyły w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Programy profilaktyczno – edukacyjne takie jak: „Archipelag Skarbów”, „Smak Życia – debata o dopalaczach”, „Debata”, „Debata dla rodziców” prowadzone były na zapotrzebowanie szkół (w okresie zamknięcia szkół część zajęć została zrealizowana w formie online), finansowane przez Miasto Katowice poprzez Wydział Polityki Społecznej.

Regularne oddziaływania profilaktyczne realizowane poprzez placówki wsparcia dziennego: 8 prowadzonych przez MOPS i 15 prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych w Katowicach w 2020 roku realizowały działania profilaktyczne skierowane do młodzieży (wykłady i mikroedukacja dotyczące szkodliwości picia alkoholu oraz zażywania dopalaczy) w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 4 w Katowicach.

W ramach swojej działalności świetlice i kluby młodzieżowe MOPS w 2020 roku realizowały programy profilaktyczne adresowane do wychowanków – dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami, wychowujących się w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności w rodzinach ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Realizowano indywidualne programy psychokorekcyjne ukierunkowane na wzmacnianie samooceny dziecka, dawanie mu oparcia emocjonalnego i moralnego, uczenie rozpoznawania, nazywania i komunikowania własnych uczuć, potrzeb, myśli, dostarczanie informacji o znaczeniu jego zachowania dla innych i konieczności brania za nie odpowiedzialności. W okresach zawieszenia zajęć dla wychowanków na terenie placówek, związanego z ograniczeniami wynikającymi z epidemii COVID-19, kontakt z wychowankami nawiązywano za pomocą komunikatorów internetowych (Messenger, WhatsApp) oraz telefonicznie. Wychowawcy kontaktowali się z wychowankami w celu podtrzymania kontaktu i relacji, udzielenia wsparcia psychologicznego, przekazania informacji dotyczących aktualnej sytuacji, edukowania ich w zakresie zasad bezpieczeństwa w czasie epidemii, rozmów interwencyjnych z wychowankami w sytuacjach problemów wychowawczych. W tym wyjątkowym i specyficznym okresie sporo działań dotyczyło wsparcia wychowanków w radzeniu sobie ze zdalną organizacją nauki szkolnej. Ze względu na mocno ograniczone zasoby rodzin wychowanków, zarówno sprzętowe, z dostępem do łącza internetowego, jak i mentalne związane z niskimi kompetencjami wychowawczymi i umiejętnościami korzystania z technologii informatycznych, w sytuacji braku możliwości bezpośredniego kontaktu z nauczycielami, pedagogami oraz wychowawcami świetlic i klubów, organizacja nauki szkolnej w trybie zdalnym była dla tych rodzin sytuacją bardzo trudną. Wychowawcy organizowali pomoc w nauce, odrabianie lekcji, korepetycje z wykorzystaniem komunikatorów internetowych. Telefonicznie kontaktowali się z rodzicami/opiekunami wychowanków rozmawiając na temat radzenia sobie z obowiązkiem nauki zdalnej, udzielali im wsparcia, wspólnie poszukując możliwości rozwiązania sytuacji trudnych. Na bieżąco współpracowano z pedagogami szkolnymi, wychowawcami klas w celu monitorowania realizacji obowiązku nauki zdalnej wychowanków.

W ramach organizacji i wspierania realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami Miasto Katowice w roku 2020 przekazało dotację dla 34 klubów sportowych na realizację zadania pn.: „Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” w wysokości 787 000,00 zł.

C4 D₃	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpowszechnianie wśród mieszkańców Katowic informacji dotyczącej oferty wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem. 2. Zlecenie zadań do realizacji w ramach profilaktyki uzależnień wyspecjalizowanym podmiotom, w tym zwłaszcza organizacjom pozarządowym. 3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z uzależnieniami na terenie miasta.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - organizacje pozarządowe.
-------------------------	---	--

Ad 1.

W wielu instytucjach (placówkach służby zdrowia, komisariatach policji, Terenowych Punktach Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, Urzędzie Miasta Katowice) rozpowszechniono „Informator Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” zawierający spis teleadresowy miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin, informację o procedurze zobowiązania do leczenia odwykowego, objawy ostrzegawcze oraz wskazówki postępowania dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu.

Ad. 2.

Wiele organizacji pozarządowych realizowało zadania w różnych obszarach profilaktyki: pracy z dziećmi i młodzieżą (świetlice i kluby środowiskowe), osób zagrożonych uzależnieniem lub już uzależnionych (punkty konsultacyjne), a także utrzymujących trzeźwość (kluby abstynentów, obóz terapeutyczno-intergracyjny, wyjazdy dla rodzin zawierające program terapeutyczny, kulturalny i duchowy).

Ad 3.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018, 2019, 2020 oraz na rok 2021 został poszerzony o diagnozę problemów alkoholowych w Katowicach, ukazującą dynamikę tych problemów na przestrzeni kilku ostatnich lat.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2020	Uwagi do 2020 roku	Prognoza/potrzeby 2021
1.	Wydatki Budżetu Gminy w Dziale 851 - Ochrona zdrowia oraz wydatki w rozdziale 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Wydział Polityki Społecznej	5 250 885,73 zł	5 795 296,77	W tym: WPS: 2 905 433,43 WEiS: 387 000,00 MOPS: 1 578 316,76 MIW i Ośrodek: 699 295,68 Placówki oświatowe: 225 250,90	W tym: WPS: 2 422 078,00 WEiS: 400 000,00 MOPS: 1 662 712,00 MIW i Ośrodek: 741 566,00 Placówki oświatowe: 223 337,00
2.	Wydatki Budżetu Gminy w Dziale 851 - Ochrona zdrowia oraz wydatki w rozdziale 85153 - Zwalczanie narkomanii	Wydział Polityki Społecznej	2 102 143,66 zł	1 672 038,82	W tym: WPS: 158 348,93 WEiS: 400 000,00 MOPS: 902 995,75 Placówki oświatowe: 210 694,14	W tym: WPS: 1 391 670,00 WEiS: 400 000,00 MOPS: 935 299,00 Placówki oświatowe: 223 338,00
3.	Liczba osób korzystających z pomocy w postaci grup terapeutycznych	Wydział Polityki Społecznej	205	190	W tym: - oddział dzienny prowadzonym przez Centrum Psychiatrii - grupy DDA - grupy prowadzonej w MIW i Ośrodku - prowadzonej przez PTZN	200
4.	Liczba osób, które uczestniczyły w grupach wsparcia, obozach terapeutycznych	Wydział Polityki Społecznej	264	300	W tym grupy prowadzone przez: Stowarzyszenia Trzeźwościowe „Dwójka” oraz „Jędrus”, obóz terapeutyczno-integracyjny organizowany przez Stowarzyszenie „Dwójka” oraz wydarzenia organizowane przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne	300
5.	Liczba porad w ramach indywidualnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej z powodu uzależnienia lub współuzależnienia	Wydział Polityki Społecznej	2 395	3 685	W tym: Punkt Konsultacyjny Ośrodka Interwencji Kryzysowych Stowarzyszenia Ad Vitam Dignam, KST „Dwójka”, MIW i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, Poradnia PTZN	3 000
6.	Liczba porad telefonicznych udzielonych w ramach telefonu zaufania prowadzonych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla	Wydział Polityki Społecznej	2 903	3 101		3 600

	Rodzin z Problemem Alkoholowym					
7.	Liczba osób, wobec których podjęto procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego	Wydział Polityki Społecznej	262	179	Wskaźnik dotyczy tylko wniosków, które wpłynęły w 2020 r., oprócz tego kontynuowano sprawy z poprzednich lat	260
8.	Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	22	19		20
9.	Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą placówek wsparcia dziennego	Wydział Polityki Społecznej	1 516	930		1 000
10.	Liczba osób objętych programami profilaktycznymi	Wydział Polityki Społecznej	24 000	11 841	Na tę liczbę składają się wszyscy uczniowie i ich rodzice, do których dociera przynajmniej jedno z oddziaływań profilaktycznych realizowanych w ramach programów finansowanych przez miasto Katowice.	15 000
11.	Liczba umów zawartych na realizację zadań w ramach profilaktyki uzależnień (z rozróżnieniem umów na dotacje i umów w oparciu o prawo zamówień publicznych)	Wydział Polityki Społecznej	75 (w tym: 60 dotacji, 18 zleceń w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych)	65 (w tym: 58 dotacji, 7 zleceń w oparciu o Prawo zamówień publicznych)	W tym: WPS: 25 dotacji, 7 pzp WEiS: 33 dotacje	65
12.	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację umów (z wyróżnieniem organizacji pozarządowych)	Wydział Polityki Społecznej	3 281 857,83 zł (w tym organizacje pozarządowe: 3 196 349,48 zł)	3 718 247,36 zł (WPS: 2 931 247,37 WEiS: 787 000; organizacje pozarządowe: 3 655 320,43 zł)	Wzrost wyniku z rosnących kosztów funkcjonowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	3 800 000 (w tym WEiS: 800 000,00 zł)
13.	Liczba podmiotów, z którymi zawarto umowy na realizację zadań w ramach profilaktyki uzależnień (w tym ze wskazaniem liczby organizacji pozarządowych)	Wydział Polityki Społecznej	60 (w tym organizacje pozarządowe 56)	55 (w tym organizacje pozarządowe 52)	W tym: WPS: 22 (w tym 19 organizacji pozarządowych), WEiS: 33 (tylko UKS-y)	WPS: ok. 20 WEiS: ok.35

*W 2021 roku **planuje się** utrzymać bądź poprawić wskaźniki w stosunku do poziomu uzyskanego w 2020 roku, jednak sytuacja związana z przedłużającą się epidemią COVID-19 nie pozwala na ich miarodajne planowanie.

Porównanie wskaźników uzyskanych w 2020 roku w stosunku do 2016 roku wykazuje, że w 2020 roku obniżył się poziom wielu z nich, co wynikało z utrudnień wynikających z wprowadzonych obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych. Wzrósł natomiast wskaźnik indywidualnych porad psychologicznych i terapeutycznych, co wynikało z realizowania ich w formie telefonicznej oraz online.

Wyraźny spadek wartości wskaźnika można stwierdzić w kategorii „Liczba osób objętych programami profilaktycznymi”. Wynika to ze zmiany sposobu finansowania programu profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła – Bezpieczny uczeń”, który jest realizowany we wszystkich szkołach i na wszystkich poziomach edukacyjnych. Program ten zawiera 4 moduły tematyczne, z których jeden poświęcony jest uzależnieniom, natomiast pozostałe różnym formom bezpieczeństwa (w kontaktach z rówieśnikami, z dorosłymi oraz bezpiecznym sposobami spędzania wolnego czasu). W związku z tym od 2018 roku jest on finansowany i sprawozdawany jedynie w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego”.

Ponadto szkoły prowadziły zajęcia w trybie zdalnym przez zdecydowaną większość roku szkolnego, co spowodowało, że w programach, w których nie było możliwości prowadzenia zajęć w formie online, nastąpił zdecydowany spadek liczby uczestników.

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości kompleksowych usług publicznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie i ograniczenie skutków uzależnień.

W celu osiągnięcia jak najtrwalszych i długofalowych efektów, działania były dedykowane dzieciom i młodzieży. Realizowane programy były kierowane do ogólnej populacji uczniów katowickich szkół, ale również do dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym. Szczególnie wobec ostatniej grupy odbiorców stosuje się profesjonalną i systematyczną pomoc w formie oddziaływań psychokorekcyjnych, realizowanych przez placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Dzięki temu dzieci i młodzież mają zapewnione bezpieczne warunki do poradzenia sobie z traumami doznanymi w środowisku rodzinnym oraz nabywają umiejętności psychospołecznych, które ułatwią im dojrzewanie, a następnie funkcjonowanie w dorosłym życiu. Niestety w 2020 roku, w związku z obowiązującymi przepisami wynikającymi z pandemii, dzieci przez znaczną część roku nie mogły przebywać na ich terenie. Jednakże wychowawcy utrzymywali stały kontakt z wychowankami poprzez rozmowy telefoniczne i różnego rodzaju komunikatory internetowe.

Oferta pomocy dla osób dorosłych obejmuje kilka obszarów pomocy wynikających z etapu uzależnienia od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Poczynając od wczesnej interwencji specjalistów terapii uzależnień prowadzących rozmowy z osobami opuszczającymi Izbę Wytrzeźwień, poprzez grupę motywacyjno-edukacyjną (prowadzoną w ramach Miejskiej Izby Wytrzeźwień i Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach), która jest wstępem do pogłębionej terapii, aż po kierowanie do specjalistycznych placówek terapii uzależnień i współuzależnienia finansowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. To ostatnie zadanie wraz z monitorowaniem przebiegu terapii wykonuje Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach swych ustawowych kompetencji. W ramach Programu finansowane były grupy terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym zwłaszcza w zakresie problemów narkotykowych. Dla osób o długotrwałej abstynencji oraz ich rodzin prowadzono działania o charakterze rehabilitacyjnym (w tym bardzo cenione obozy terapeutyczno-integracyjne) prowadzone przez stowarzyszenia trzeźwościowe. Istotnym elementem pomocy dorosłym osobom uzależnionym jest corocznie aktualizowany informator, w którym zamieszczono informacje o wszystkich placówkach służby zdrowia zajmujących się problemem uzależnień, organizacjach pozarządowych zajmujących się tą tematyką, a także spis grup AA na terenie Katowic oraz opis procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Program realizowany był przez wiele podmiotów, w tym jednostki miejskie, wydziały Urzędu Miasta, organizacje pozarządowe. Działania te mają charakter długofalowy, ponieważ działania krótkoterminowe nie przyczyniają się do skutecznego rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

W związku z powyższym rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań.

W sytuacji związanej z przedłużającą się epidemią nie sposób przewidzieć liczby działań i osób nimi objętych.

5. Wspieranie osób niepełnosprawnych

Cel strategiczny: Katowice - miasto przyjazne dla niepełnosprawnych - integracja działań w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców Katowic oraz zapewnienia ciągłości wsparcia dla osób i rodzin borykających się z konsekwencjami niepełnej sprawności.

Kierunki działań strategicznych

C5 K₁	Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania oraz pełnego uczestnictwa w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie.
C5 K₂	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez ograniczanie barier komunikacyjnych, architektonicznych i społecznych.
C5 K₃	Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej w celu poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Działania

Cel strategiczny: Katowice - miasto przyjazne dla niepełnosprawnych - integracja działań w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców Katowic oraz zapewnienia ciągłości wsparcia dla osób i rodzin borykających się z konsekwencjami niepełnej sprawności.		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C5 D₁	1. Rozwój infrastruktury wsparcia (w tym mieszkań treningowych i chronionych) oraz usług społecznych w środowisku zamieszkania (praca socjalna, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, wolontariat dla osób niepełnosprawnych). 2. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, organizacje pozarządowe.
Ad. 1. Na terenie miasta Katowice w 2020 roku funkcjonowały 3 Mieszkania Chronione Wspierane, w tym 1 dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi oraz 2 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych, które zapewniały odpowiednie wsparcie w środowisku i umożliwiały samodzielne życie osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe są trudne do realizacji. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach świadczyli w 2020 roku pracę socjalną w środowisku zamieszkania osób starszych i/lub niepełnosprawnych, która miała na celu ułatwienie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych. Ponadto Ośrodek realizował zadanie w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych poprzez zlecenie ich świadczenia podmiotom zewnętrznym w oparciu o przepisy ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W ramach projektu „ Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach – II etap ” działało mieszkanie treningowe dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną dla łącznie 15 osób. Trening usamodzielniania obejmował m.in.: trening zarządzania mieszkaniem oraz trening budżetowy, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening planowania i organizacji dnia, trening załatwiania spraw urzędowych, trening higieny, autoprezentacji i kształtowania własnego wizerunku, trening interpersonalny, trening przyjmowania gości.		

<p>Ad. 2.</p>	<p>W 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, w celu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, objął usługami pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego 326 osób. Zorganizowano 1 giełdę pracy, w której uczestniczyło 15 osób, z czego do udziału w dalszych rozmowach z pracodawcami zakwalifikowały się 2 osoby. Wydano skierowania do pracy 70 osobom. W wyniku realizacji zadań zaplanowanych w ramach pośrednictwa pracy, zatrudnienie podjęło 107 osób. Osoby niepełnosprawne korzystały z oferowanych przez urząd form wsparcia, w tym staży u pracodawców, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, szkoleń, refundacji kosztów doposażenia stanowisk prac oraz dotacji na podjęcie działalności gospodarczej. Urząd skierował swoje działania aktywizacyjne również do grupy osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Spośród ogólnej liczby 232 zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, 38 stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, w tym 33 osoby bezrobotne oraz 5 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.</p> <p>W ramach projektu „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej - I etap” realizowano: usługę aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym świadczoną przez brokera edukacyjnego, którego zadaniem było wypracowanie Indywidualnego Planu Działania oraz kierunku rozwoju kwalifikacji i kompetencji danego uczestnika. Broker udzielił wsparcia 10 osobom w łącznej liczbie 60 godzin (każdemu uczestnikowi udzielił 6 godzin wsparcia). W ramach zadania odbył się kurs I pomocy przedmedycznej dla 22 osób, ponadto 1 osoba wzięła udział w kursie fotograficznym oraz 2 osoby w kursie Microsoft Excel.</p> <p>Partner – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki – zorganizował trening pracy, w ramach którego udzielono wsparcia osobom niepełnosprawnym w procesie zdobywania i utrzymywania zatrudnienia (w okresie 16 marca – 8 maja 2020 r. trener pracy świadczył wsparcie online). Wymiar i rodzaj wsparcia był ściśle powiązany z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w celu zapewnienia maksymalnej niezależności. Ze wsparcia trenera pracy skorzystało 14 osób.</p> <p>Ponadto w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach, w ramach świadczenia opiekuńczych usług specjalistycznych prowadzone były m.in. treningi umiejętności społecznych oraz wsparcie klientów w sytuacjach kryzysowych, czego efektem była poprawa funkcjonowania społecznego osób korzystających z tej formy pomocy. Na skutek udzielanego wsparcia w 2020 roku 1 osoba podjęła zatrudnienie.</p>	
<p>C5 D2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekształcanie i dostosowywanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. 2. Wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej osób niepełnosprawnych. 3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z niepełnosprawnością na terenie miasta. 	<p>Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Budynków i Dróg we współpracy z Komunalnym Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach oraz Miejskim Zarządem Ulic i Mostów Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe</p>
<p>Ad.1.</p>	<p>W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przyznawał dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych i technicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ponadto udzielano, w ramach pracy socjalnej, pomocy w pozyskaniu środków finansowych na pokrycie części kosztów ponoszonych przez osobę niepełnosprawną, jeżeli jej sytuacja materialna tego wymagała.</p> <p>Do Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób z Niepełnosprawnościami w 2020 roku złożono 41 wniosków w sprawie likwidacji barier architektonicznych, które zostały przekazane do rozpatrzenia i realizacji odpowiednim jednostkom miejskim.</p> <p>Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Katowicach w zakresie swojej bieżącej działalności realizował w 2020 roku następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oklejanie żółtą taśmą odblaskową miejsc o ograniczonej widoczności, – wykonanie projektów dot. 17 stanowisk postojowych – kopert dla pojazdów osób niepełnosprawnych na terenie miasta Katowice, – odmalowywanie istniejących miejsc postojowych (kopert dla osób niepełnosprawnych), 	

- remonty bieżące, budowa i modernizacja chodników w 70 lokalizacjach,
- budowa, naprawa i obniżenie przejść dla pieszych w 40 lokalizacjach (w tym 2 wyniesione),
- uwzględnianie koncepcji oraz wytycznych dla nowo projektowanych oraz remontowanych inwestycji miejskich pod kątem większej dostępności dla osób niepełnosprawnych.

W 2020 r. w ramach działań Komunalnego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach:

- zakończono realizację robót budowlanych dla zadania: „Budowa miejsca wypoczynkowego i rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych w rejonie budynku Tysiąclecia 47, Mieszka I 5, 7, 9 i 11 wraz z remontem i urządzeniem parkingu samochodowego oraz remontem drogi dojazdowej od strony ulicy Mieszka I”,
- opracowano dokumentację projektową na wykonanie łącznika pomiędzy budynkiem Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego im. Dr Marii Trzczińskiej-Fajfrowskiej przy ul. Gościnniej 8, a budynkiem przy ul. Radosnej 3,
- rozpoczęto realizację robót budowlanych dla zadania: „Budowa parkingów w rejonie budynków przy ul. Tysiąclecia 86, 86a, 86b w Katowicach wraz z remontem ciągów komunikacyjnych i wymianą chodników”,
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie przebudowy budynku mieszkalnego wraz budową windy przy ul. Chopina 14,
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie przebudowy budynku mieszkalnego wraz budową windy przy ul. 11 Listopada 6,
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie Kompleksowego remontu klatki schodowej wraz z przebudową windy i zagospodarowaniem terenu z uwzględnieniem miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych przy ul. Francuskiej 80.

Ad. 2.

W 2020 roku realizowano działania mające na celu aktywizację oraz wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie **Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ)**. Warsztaty Terapii Zajęciowej stwarzają osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Warsztaty realizują cele tj.: aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy warunków do pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W świetle przyjętych celów podstawowymi formami rehabilitacji prowadzonej przez warsztaty są rehabilitacja społeczna oraz rehabilitacja zawodowa. Na terenie miasta Katowice w 2020 roku działało **7** Warsztatów Terapii Zajęciowej:

- WTZ „PROMYK” prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki, 40-413 Katowice, ul. Szopienicka 58a, dla 40 osób,
- WTZ prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”, 40-405 Katowice, ul. Oswobodzenia 92, dla 35 osób,
- WTZ prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych „SPES”, 40-774 Katowice, ul. Panewnicka 463, dla 35 osób,
- WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, 40-474 Katowice, ul. Wojciecha 23, dla 30 osób,
- WTZ prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych „UNIKAT”, 40-139 Katowice, ul. Kotlarza 10 B, dla 35 osób,
- WTZ prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”, ul. Rataja 14, 40-837 Katowice, dla 30 osób,
- WTZ prowadzony przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”, ul. Francuska 29, 40-027 Katowice, dla 20 osób.

Ponadto w 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach był realizatorem programu finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych **„Zajęcia**

klubowe w WTZ". Celem programu jest wspieranie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W 2020 r. z tej formy rehabilitacji na terenie Katowic korzystało 10 osób, zajęcia klubowe prowadzone były przez WTZ Stowarzyszenia Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych „Unikat”.

Realizacją działań z zakresu rehabilitacji społecznej osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną świadczą Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS) w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługami w ŚDS mogą być objęte osoby przewlekle psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Realizacją zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonych umysłowo zajmują się Środowiskowe Domy Samopomocy. W 2020 r. na terenie Katowic funkcjonowały 4 takie placówki, w tym 2 przeznaczone dla osób przewlekle psychicznie chorych i 2 dla osób z upośledzeniem umysłowym:

- **Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Gliwickiej 74A** – 25 miejsc,
- **Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Tysiąclecia 41** – 34 miejsca,
- **Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Oswobodzenia 92** – 34 miejsca,
- **Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Brata Alberta 4** – 20 miejsc.

W Katowicach funkcjonuje Internetowy informator dla osób niepełnosprawnych „**Katowice bez barier**” (<https://bezbarier.katowice.eu>) oraz **Internetowe Mapy Systemu Informacji Przestrzennej Katowic**, które to narzędzia ułatwiają osobom z niepełnosprawnościami aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Informator dla osób niepełnosprawnych „Katowice bez barier” pomaga osobom z niepełnosprawnościami odnaleźć drogę do właściwych, kompetentnych organów i instytucji oraz umożliwia zaplanowanie czynnego spędzania czasu wolnego w dostępnych miejscach oraz budynkach użyteczności publicznej. Informator skierowany jest nie tylko dla osób z niepełnosprawnościami, ale także dla ich rodzin, opiekunów i wszystkich tych, którzy pracują z osobami z niepełnosprawnościami oraz działają na ich rzecz. Informacje o dostosowaniu budynków do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami zostały zebrane przez osoby z niepełnosprawnościami, są to więc informacje sprawdzone i rzetelne. Obsługą i aktualizacją Informatora „Katowice bez barier” zajmuje się Fundacja Klub KONTRA. Przedsięwzięcie jest autorskim programem realizowanym w mieście Katowice. W 2020 r. zweryfikowano 55 obiektów, a 30 obiektów wprowadzono do informatora. Obecnie w informatorze dla osób niepełnosprawnych „Katowice bez barier” jest wprowadzonych 966 obiektów.

W Katowicach działa od połowy kwietnia 2018 roku aplikacja **Naprawmyto.pl** - serwis do mapowania usterek w przestrzeni publicznej. Poprzez stronę internetową lub aplikację na smartfona mieszkańcy Katowic, w tym także niepełnosprawni mieszkańcy miasta mogą zgłaszać wszelkie utrudnienia, na jakie natkną się w czasie poruszania po mieście. Zgłoszenia utrudnień przez niepełnosprawnych mieszkańców Katowic przyczynią się zarówno do poprawy bezpieczeństwa w mieście, jak i zwiększą komfort życia niepełnosprawnych mieszkańców Katowic. Chcąc możliwie szybko reagować na zgłoszenia powołany został zespół ds. Naprawmyto.pl, złożony z opiekunów w miejskich jednostkach organizacyjnych i wydziałach Urzędu Miasta. W projekcie biorą udział: Straż Miejska, która administruje katowicką podstronę Naprawmyto.pl., Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Miejski Zarząd Ulic i Mostów, Zakład Zieleni Miejskiej, Wydział Inwestycji, Wydział Kształtowania Środowiska, Wydział Transportu, Wydział Budynków i Dróg, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej oraz Katowickie Wodociągi. W związku z pandemią koronawirusa od 25 marca 2020 roku do odwołania został wprowadzony limit jednego alertu na jednego użytkownika na dobę. Możliwość zgłaszania alertów od 14 kwietnia mają też wyłącznie osoby zarejestrowane w systemie. W trakcie trwania pandemii ograniczono się do spraw, które mają wpływ na nasze bezpieczeństwo. Strona NaprawmyTo.pl służy wyłącznie do zgłaszania alertów. W przypadku zdarzeń

wymagających pilnej interwencji bezpośrednio zawiadamiane są służby działające w trybie całodobowym. W ramach projektu „**Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej – I etap**”, skierowanego do osób z niepełnosprawnościami, zamieszkujących tereny rewitalizowane Miasta Katowice i realizowanego w Katowickim Centrum Usług Społecznych „Integracja”, podejmowane były działania mające na celu wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej osób niepełnosprawnych. W Katowickim CUS działał klub filmowy, klub podróżnika, klub gracza, klub literacki, klub aktywności ekonomicznej, klub fitness, Integracyjny Klub Osób Niepełnosprawnych (IKON), organizowane były wyjścia integracyjne oraz wsparcie udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i sportowym poprzez umożliwienie uczestnictwa w przedstawieniach teatralnych, koncertach muzycznych, widowiskach sportowych. Ponadto prowadzony był Punkt Poradnictwa i Informacji dla Osób Niepełnosprawnych, w którym osoby z niepełnosprawnościami mogły uzyskać informacje nt. m.in. praw osób niepełnosprawnych, możliwości wsparcia finansowego i rzeczowego osób niepełnosprawnych wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, systemowych rozwiązań dotyczących edukacji czy rehabilitacji. Prowadzone były również konsultacje indywidualne ze specjalistami: psychologiem, pedagogiem, seksuologiem. Świadczona była także usługa aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym – broker edukacyjny udzielał wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w zakresie ustalenia kierunku rozwoju kwalifikacji i kompetencji. W projekcie prowadzone były także grupy wsparcia, treningi umiejętności społecznych (TUS) oraz działania grup treningowo – wspierających, mające na celu trening umiejętności praktycznych niezbędnych do funkcjonowania codziennego i społecznego oraz przyczyniające się do likwidacji barier w zakresie samoobsługi i samodzielności życiowej oraz rozwijania kompetencji społecznych. Wsparcie kierowane było nie tylko do osób niepełnosprawnych, ale również do ich najbliższego otoczenia – rodziców/opiekunów – prowadzono grupę wsparcia, a także zorganizowano warsztaty i szkolenia podnoszące kompetencje rodzicielskie oraz aktywizujące ich społecznie. Istotnym elementem wsparcia w sferze integracyjnej oraz aktywizacji społecznej poprzez terapię były wyjazdy o charakterze edukacyjno-integracyjnym oraz terapeutyczno-rehabilitacyjnym. W roku 2020 odbyły się 3 wyjazdy edukacyjno-integracyjne oraz 1 wyjazd terapeutyczno-rehabilitacyjny. W sytuacji zaostrzonego reżimu sanitarnego w początkowej fazie pandemii wprowadzono nową formę realizowania wsparcia poprzez organizację zajęć online, z wykorzystaniem komunikatorów społecznościowych. Specyfika grupy i brak odpowiedniego przygotowania merytorycznego uczestników do takiej formy realizacji pracy wpłynęło na znaczące ograniczenie dostępności form wsparcia. Od czerwca 2020 roku powrócono do realizacji wsparcia w formie indywidualnej oraz w małych grupach.

Ad. 3.

Udzielanie porad z zakresu rodzajów i form wsparcia świadczonych przez MOPS, możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności, rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, rehabilitacji społecznej i zawodowej, programów PFRON na rzecz niepełnosprawnych, działalności instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby realizowano projekty w formule ZIT tj.:

- „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – I etap”,
- „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap”,
- „Katowice miasto otwarte – rozwój usług społecznych – II etap”.

W związku z wprowadzeniem Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”, celem m. in. dokładniejszego zdiagnozowania potrzeb osób niepełnosprawnych i ich opiekunów oraz dotarcia do nich z informacjami o ofercie wsparcia w ramach ustawy „Za życiem” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuowali współpracę i w miarę potrzeb konsultowali podejmowane działania z Narodowym Funduszem Zdrowia, placówkami służby zdrowia, resortem edukacji, podmiotami III sektora działającymi w obszarze m.in. świadczenia usług w zakresie ginekologii i położnictwa, diagnostyki prenatalnej oraz neonatologii.

C5 D₃	1. Tworzenie przedsięwzięć programów/ projektów aktywizacyjnych i wdrażanie ich w odpowiedzi na potrzeby osób niepełnosprawnych i ich rodzin. 2. Inicjowanie i pogłębianie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przy	Urząd Miasta Katowice: -Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Edukacji i Sportu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Powiatowy Urząd Pracy
-------------------------	---	---

	wykorzystaniu formuły zespołów złożonych z przedstawicieli organizacji i instytucji zaangażowanych w pomoc osobom niepełnosprawnym.	w Katowicach
<p>Ad. 1.</p> <p>W oparciu o diagnozę, skorygowany został „Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017 – 2021 Katowice bez barier”, będący kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>W 2020 r. w ramach zadania pn.: „Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami” zawartych było 38 umów na realizację zadań publicznych z organizacjami pozarządowymi, w tym zadania w trybie tzw. „małych grantów”. Adresatami zadania byli mieszkańcy Katowic, zarówno dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, jak i dorosłe osoby z niepełnosprawnościami oraz przewlekle chore. Zakres świadczonych usług obejmował:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktywizację, rehabilitację, terapię, rozwój zainteresowań osób z niepełnosprawnością intelektualną, – innowacyjne formy terapii lub rehabilitacji dla osób z niepełnosprawnościami, w tym dzieci, – rehabilitację i integrację społeczną osób z dysfunkcją narządu wzroku, w tym rewalidację dzieci z dysfunkcją narządu wzroku, – rehabilitację i terapię osób dorosłych z demencją, a także osób dotkniętych spektrum autyzmu, – wieloprofilową pomoc kobietom w różnych okresach leczenia nowotworu piersi, – wieloprofilową pomoc osobom przewlekle i nieuleczalnie chorym, w tym w szczególności w różnych fazach choroby nowotworowej, z uwzględnieniem możliwości prowadzenia działań w środowisku domowym, – prowadzenie 3 dziennych ośrodków dla osób z niepełnosprawnościami, które ukończyły 24. rok życia lub ukończyły edukację w szkołach specjalnych lub integracyjnych i nie kwalifikują się do innej formy opieki, – zajęcia popołudniowe dla osób z niepełnosprawnościami, które ze względu na wiek i rodzaj niepełnosprawności nie kwalifikują się do innej formy opieki. <p>Miasto Katowice, wychodząc naprzeciw potrzebom osób z niepełnosprawnościami, w 2020 roku realizowało zadanie usługi transportowej dla osób z niepełnosprawnościami dofinansowanych ze środków Miasta. Wykonawcą zadania była firma „Przewóz Osób i Bagażu Adam Malinowski” z siedzibą w Katowicach przy ul. Bromboszcza 15/17. Transport adresowany był do niepełnosprawnych mieszkańców Katowic z widoczną dysfunkcją narządu ruchu oraz osób niewidomych i niedowidzących. Transport realizowany był od poniedziałku do soboty w godzinach od 6:00 do 22:00 oraz w niedzielę i święta w godzinach 8:00 - 20:00. Usługa była wykonywana dla mieszkańców Katowic na terenie miasta Katowice i gmin sąsiednich (tj. Chorzów, Mikołów, Mysłowice, Tychy, Ruda Śląska, Sosnowiec, Siemianowice Śląskie, Czeladź). Liczba wykonanych przewozów wyniosła 2 403, w tym osób na wózkach inwalidzkich 464. Osoba z niepełnosprawnościami mogła także skorzystać z pomocy usługi zainstalowanego mobilnego urządzenia świadczącego usługę tłumacza języka migowego online w systemie TOKTUTOK, umieszczonego w Biurze Obsługi Mieszkańców w Urzędzie Miasta Katowice. W celu ułatwienia osobom z wadą słuchu kontaktu z Urzędem Miasta Katowice w 2020 r. uruchomiono usługę umożliwiającą połączenie online z tłumaczem języka migowego przez stronę internetową urzędu.</p> <p>Miejski System Powiadamiania Ratunkowego „Sygnal życia” jest realizowany w Katowicach od 1 grudnia 2008 r. Kierowany jest do grupy osób z niepełnosprawnościami i starszych mieszkańców Katowic, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenia o zagrożeniu i przekazać podstawowe informacje przez telefon, niezbędne do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Uczestnik Systemu Powiadamiania Ratunkowego musi posiadać telefon stacjonarny bądź komórkowy z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. Aby zarejestrować się w bazie należy wypełnić ankietę (dostępną w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, u Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób z Niepełnosprawnościami albo na stronie internetowej www.katowice.eu, a następnie złożyć ją w Kancelarii Urzędu Miasta Katowice (punkt podawczy) w godzinach pracy urzędu lub wysłać pocztą. Dane podane w ankiecie rejestracyjnej są wprowadzane do bazy danych Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej docierają również bezpośrednio do miejsca zamieszkania osób z niepełnosprawnościami, które mają problem z wypełnieniem ankiety lub jej złożeniem.</p>		

W 2020 roku realizowany był projekt „**Profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic**”, skierowany do młodych rodziców i zawierał informacje na temat obserwacji niemowląt pod względem nieprawidłowości rozwojowych. Wskazówki zostały ujęte w wydanej i rozprowadzonej ulotce pt. „Drodzy Rodzice” w ilości 5 000 sztuk. Materiały rozprowadzone zostały m.in. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach oraz Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

„**Miejska Dżungla**” to projekt realizowany od 2009 r. przez Wydział Polityki Społecznej. Projekt ten od wielu lat integruje środowisko osób z niepełnosprawnościami z pełnosprawnymi mieszkańcami Katowic. Głównym celem jest unaocznienie kierowcom problemu bezprawnego zajmowania miejsc parkingowych, dedykowanych osobom niepełnosprawnym. Program został doceniony przez Fundację Instytutu Rozwoju Regionalnego, uzyskując tym samym dla miasta tytuł „Samorządu Równych Szans”. Inicjatywę wspierają właściciele sklepów, galerii, u których na parkingach w dwie soboty grudniowe przedświąteczne odbywa się kampania informacyjna, podczas której harcerze i młodzież z katowickich szkół wręczają ulotki „Łam bariery, nie przepisy” wszystkim kierowcom nieuprawnionym do parkowania na miejscach osób niepełnosprawnych. Nad prawidłowym przebiegiem akcji patrolowej czuwają funkcjonariusze Straży Miejskiej i Policji. Program „Miejska Dżungla” i akcja patrolowa była dobrze oceniana wśród organizacji pozarządowych i niepełnosprawnych mieszkańców miasta Katowice. W 2020 roku realizacja projektu została zawieszona z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju. Zawieszenie działalności placówek edukacyjnych, ograniczenia w przemieszczaniu się, jak również ograniczona działalność galerii handlowych nie sprzyjały realizacji projektu. Po ustaniu zagrożenia epidemicznego realizacja projektu zostanie wznowiona.

Wdrażanie Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Katowice nr 1188/2020 z dnia 11.09.2020 r. powołano trzech koordynatorów:

- koordynatora zespołu ds. dostępności architektonicznej i transportowej,
- koordynatora zespołu ds. dostępności cyfrowej,
- koordynatora zespołu ds. dostępności usług społecznych.

Koordynator do spraw dostępności to nowa funkcja, wprowadzona przepisami ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Do zadań koordynatora dostępności należeć w szczególności będzie:

- wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez podmiot,
- przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez podmiot,
- monitorowanie działalności podmiotu, w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W październiku 2020 r., w ramach ww. projektu przeprowadzono zdalne szkolenie za pomocą aplikacji MS Teams z zakresu efektywnej obsługi i komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami i starszymi dla pracowników Urzędu Miasta Katowice i Straży Miejskiej w Katowicach. Szkolenie przeprowadziła Fundacja TRANSGRESJA. W szkoleniu wzięło udział 37 pracowników Urzędu i 3 pracowników Straży Miejskiej w Katowicach. Materiał szkoleniowy został nagrany po uprzednio uzyskanej zgodzie Fundacji TRANSGRESJA, w celu odtworzenia go dla pracowników ochrony Urzędu Miasta. Wszystko po to by, sprawować obsługę osób z niepełnosprawnościami i osób starszych na jak najwyższym poziomie.

W 2020 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach inicjował i kontynuował współpracę z pracodawcami z otwartego i chronionego rynku pracy, co skutkowało zgłaszaniem ofert pracy stałej oraz na subsydiowane miejsca pracy. Zatrudnienie, w wyniku działań urzędu, podjęło 107 osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne zostały objęte programami rynku pracy, tj. staże, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, szkolenia, refundacja kosztów wyposażenia stanowisk pracy oraz dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.

W ramach projektu „**Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych – II etap**” świadczone były usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej (AOON). W 2020 roku wykonawca rozpoczął rekrutację personelu oraz przeprowadzono rekrutację uczestników do projektu. Do skorzystania z usług AOON zrekrutowano 3 osoby niepełnosprawne, które skorzystały łącznie ze 136 godzin wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku realizował Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób

Niepełnosprawnych. Program adresowany był do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Z usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej skorzystało 51 osób w łącznym wymiarze 1 961 godzin.

W ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone były:

1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem.

Do ośrodka uczęszczało 10 mężczyzn w wieku od 26 – 41 lat z miasta Katowice. Podopieczni uczestniczyli w zajęciach indywidualnych oraz grupowych prowadzonych przez psychologa, pedagoga, fizjoterapeutę oraz instruktora terapii zajęciowej. Wszelkie działania terapeutyczne z podopiecznymi były ukierunkowane przede wszystkim na podtrzymanie czynności funkcjonalnych oraz nabycie nowych umiejętności z zakresu higieny, zaradności życiowej, samodzielności, czynności dnia codziennego oraz umiejętności dbania o aktywność fizyczną. W okresie od 07.01. – 11.03.2020 r. podopieczni uczęszczali do DDPS-u. Oprócz zajęć stacjonarnych z terapeutami, odbywały się warsztaty kulinarne, zajęcia plastyczne oraz spacer w Dolinie Trzech Stawów połączone z treningiem obwodowym na siłowni na świeżym powietrzu, zajęcia z muzykoterapii oraz dogoterapii. W okresie 12.03. – 03.07.2020 r. uczestnicy nie uczęszczali do DDPS-u ze względu na pandemię COVID-19. Terapeuci podjęli pracę zdalną i pełnili dyżury w wyznaczonych dniach w budynku przy Francuskiej 43. Podczas pracy zdalnej terapeuci poprzez komunikatory kontaktowali się z podopiecznymi, przesyłali materiały oraz materiały do pracy samodzielnej lub z pomocą rodziców w domu. Opracowywali Indywidualne Programy Rehabilitacyjne dla każdego z uczestników. W okresie przedświątecznym wykonano stroiki wielkanocne, przygotowano paczki, które dostarczono do domów podopiecznych. W okresie 20.04. – 30.04.2020 r. terapeuci byli zaangażowani w wykonywanie maseczek ochronnych dla seniorów z terenu miasta Katowic w ramach akcji „Maseczka dla seniora”. W okresie 25.05 – 29.05.2020 r. pracownicy wykonywali prace porządkowe w DDPS-ie oraz przygotowywali materiały dydaktyczne do zajęć. Od 01.06.2020 r. rozpoczęły się zajęcia w terenie. Terapeuci codziennie spotykali się z podopiecznymi, zajęcia polegały na spacerach po Parku Śląskim połączonymi z grami i zabawami ruchowymi. Odbyły się wycieczki do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, Muzeum Śląskiego a także wycieczka rowerowa po zielonych terenach Katowic. Jednocześnie w wyznaczonych terminach odbywały się zajęcia indywidualne w domu podopiecznego z psychologiem. Od dnia 06.07.2020 r. uczestnicy wrócili do zajęć stacjonarnych w DDPS, gdzie kontynuowano pracę indywidualną oraz grupową. W związku z sytuacją epidemiologiczną prowadzone były treningi higieniczne, częste mycie i dezynfekowanie rąk, uświadamianie podopiecznym nowych zasad panujących w DDPS w związku z epidemią COVID-19. Wiele zajęć sportowych, w tym dogoterapia, odbywały się na świeżym powietrzu. Ponadto odbywały się spacer po Dolinie Trzech Stawów. Po raz pierwszy podopieczni mieli okazję uczestniczyć w zajęciach z choreoterapii. W dniu 12.08.2020 r., w ramach obchodów Dnia Chłopaka, pracownicy oraz podopieczni wybrali się na poczęstunek do lodziarni. W dn. 10.09.2020 r. uczestnicy zostali zaproszeni na koncert zorganizowany dla osób niepełnosprawnych pod siedzibą Biblioteki Śląskiej w Katowicach. W ramach przygotowań do wyjazdu edukacyjno – rehabilitacyjnego do Darłówek uczestnicy wykonywali prace plastyczne, dekoratorskie, w tym latawce. W dniach 5–9.10.2020 r. odbył się wyjazd edukacyjno – rehabilitacyjny do Darłówek. W czasie pobytu podopieczni wraz z rodzicami korzystali z zabiegów fizjoterapeutycznych, uczestniczyli w zajęciach z terapii zajęciowej oraz regularnie odbywali spacer brzegiem morza. Miały miejsce wycieczki edukacyjne po okolicznych miastach (Ustka, Darłówek) a także zorganizowano rejs zabytkową fregatą. W ośrodku prowadzono zajęcia z biofeedbacku, terapię z wykorzystaniem dywanu multimedialnego, aromatoterapię, zajęcia kulinarne oraz ćwiczenia gimnastyczne z elementami jogi. W związku z pojawieniem się drugiej fali epidemii COVID-19, decyzją Wojewody Śląskiego od dnia 20 października 2020 r., podopieczni pozostali w domach. Terapeuci w ośrodku przygotowywali pomoce dydaktyczne, materiały do pracy samodzielnej lub do pracy z pomocą rodziców i dostarczali je do domów podopiecznych. Wykonywali także prace porządkowe i remontowe (malowanie ścian w salach do zajęć). W ramach indywidualnych zajęć terenowych odbywały się z podopiecznymi spacer do Parku Śląskiego oraz po innych terenach zielonych Katowic połączone z zajęciami z dogoterapii. Z okazji dnia św. Mikołaja zakupiono i przygotowano paczki z prezentami, które dostarczono podopiecznym. Jednocześnie wykonywano szereg elementów dekoracyjnych (różnego rodzaju

bombki, choinki, kartki) na prezenty świąteczne. Zostały także upieczone pierniki, które własnoręcznie udekorowano. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia przygotowano prezenty, które wraz z własnoręcznie wykonanymi pracami zostały wręczone uczestnikom i ich rodzinom przed świętami.

2. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością.

W zajęciach brało udział 10 uczestników w tym 6 kobiet i 4 mężczyzn. Realizowane były zadania wg planu działalności ośrodka, które pozwoliły osiągnąć założone cele opracowane w Indywidualnych Programach Terapeutycznych uczestników. Zajęcia były prowadzone indywidualnie oraz grupowo przez 5 dni w tygodniu. W ramach treningów kulinarnych uczestnicy pomagali przygotowywać posiłki oraz desery, prowadzono indywidualne oraz grupowe zajęcia z fizjoterapii, które skutecznie niwelują skutki długotrwałego unieruchomienia, a tym samym wspierają aktywizację uczestników i utrzymanie sprawności ruchowej na stałym poziomie. Zorganizowano wyjście do kina oraz bal karnawałowy integrujący uczestników ośrodka z uczestnikami Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem. Uczestnicy wraz z terapeutami, zgodnie z tradycją staropolską, przygotowali topienie Marzanny, przygotowali również własnoręcznie kwiaty dla mam oraz pracowników DDPS z okazji Dnia Kobiet. Na zajęciach indywidualnych skupiono uwagę na poszerzaniu wiedzy ogólnej i grach ogólnorozwojowych, na zajęciach z fizjoterapeutą uczestnicy brali udział w ćwiczeniach, masażach i zabiegach. Na terapii zajęciowej tworzone figury z gliny i drewna. Kontynuowana była dogoterapia, relaksacja, zajęcia kulinarne oraz zajęcia z jogi. W połowie marca ośrodek został zamknięty z powodu epidemii COVID-19, w trakcie której wprowadzono pracę zdalną. Poprzez komunikatory internetowe i rozmowy telefoniczne utrzymywano kontakt z uczestnikami. Podopieczni otrzymywali zadania w formie prezentacji do wykonania w domu. Pracownicy zaangażowali się w pomoc przy szyciu maseczek w trakcie akcji prowadzonej przez miasto Katowice „Maseczka dla seniora”. W połowie czerwca 2020 r. rozpoczęły się zajęcia domowe u uczestników oraz spacer. W lipcu 2020 r. ponownie otwarto ośrodek. Organizowano spacer do pobliskich parków, grę w bule i badmintona, korzystano z boiska szkolnego do gry w piłkę nożną i koszykówkę, zorganizowano wyjścia do parku wodnego oraz lodziarni. Uczestnicy brali udział w alpakoterapii i hipoterapii. W ośrodku odbywały się zajęcia ruchowe z choreoterapii. Podopieczni mieli możliwość zobaczenia wielu gatunków zwierząt na wycieczce w Chorzowskim Zoo. Uczestnicy brali udział przy Bibliotece Śląskiej w koncercie Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze. We wrześniu 2020 r. została zorganizowana sesja zdjęciowa w Parku Śląskim z inicjatywy oddolnej uczestników programu „Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej”. Zdjęcia z sesji otrzymali rodzice oraz zawisły w naszym ośrodku. W październiku 2020 r. odbyła się pięciodniowa wycieczka integracyjna z rodzicami oraz Dziennym Domem Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem nad morze do Darłówka. Na wycieczce odbywały się zabiegi fizjoterapeutyczne, zajęcia z terapii zajęciowej, wieczorne animacje oraz wycieczki fakultatywne, takie jak: zwiedzanie miasta Darłówka, Ustki i bunkrów Bluchera oraz rejs statkiem. Z początkiem listopada 2020 r. ośrodek ponownie został zamknięty. Zorganizowane zostały zajęcia w domu uczestników oraz spacer. Tworzono ozdoby Bożonarodzeniowe z decoupage oraz domki drewniane. Na zajęciach pedagogicznych rozwijano zainteresowania, wykonywano drobne prace plastyczne, które ćwiczyły motorykę małą oraz grano w gry i quizy edukacyjne. Na zajęciach z fizjoterapeutą wykonywane były ćwiczenia poprawiające aktywność i kondycję ruchową. W trakcie spacerów prowadzona była dogoterapia. Zostały przygotowane paczki mikołajkowe i Bożonarodzeniowe dla uczestników ośrodka oraz ich rodziców/opiekunów. Przez cały rok prowadzona była strona facebookowa ośrodka, na której umieszczane były informacje oraz zdjęcia z wydarzeń i życia ośrodka.

3. Działania towarzyszące.

W ramach działań towarzyszących, uczestnicy Dziennych Domów Pomocy Społecznej, korzystali z usługi cateringowej oraz usługi transportowej. W ramach tego zadania, na umowę zlecenie została zatrudniona również kadra opiekunów świadczących opiekę podczas dojazdu uczestników z domów do Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz z powrotem. Uczestnicy mieli możliwość skorzystania z serii spotkań z fizjoterapeutami. Prowadzone były zajęcia z pacjentami obejmujące: ćwiczenia usprawniające dopasowane indywidualnie dla pacjenta z wykorzystaniem sprzętów (orbitrek, bieżnia, rower stacjonarny, Redcord), gimnastyka, zabiegi fizjoterapeutyczne (elektroterapia, magnetoterapia, laseroterapia, sonoterapia i terapia światłem Biopton), masaż (klasyczny, centryfugalny, poprzeczny, funkcyjny), terapia manualna, terapia manualna tkanek miękkich oraz grupowe ćwiczenia relaksacyjne i aromaterapia dla 32 osób. Podczas zamknięcia Dziennych Domów Pomocy Społecznej były przygotowywane indywidualne roczne plany pracy

dla każdego z uczestników oraz prezentacje zamieszczane na Facebooku. Prezentacje przedstawiały między innymi ćwiczenia dla uczestników w domu, ćwiczenia ogólnorozwojowe, gimnastykę poranną, ćwiczenia z przyborami, ćwiczenia z taśmą Thera-Band, ćwiczenia równoważne, profilaktykę bólu pleców, poprawę jakości chodu, fizjoterapię w chorobie Parkinsona, fizjoterapię w nietrzymaniu moczu, trening relaksacyjny.

4. Usługa Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej (AON).

Z usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej skorzystały 53 osoby (29 kobiet i 24 mężczyzn). Rekrutacja do usługi ma charakter ciągły. Wsparcie udzielane przez asystentów obejmowało usługę towarzyszącą, komunikacyjno-transportową, rehabilitacyjno-zdrowotną, doradczą, asystę domową, obejmującą pomoc w wykonywaniu czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz asystę edukacyjną.

Ad. 2.

Realizacja „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 - Katowice bez barier” dotyczyła następujących zadań: organizacja w placówkach zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju, objęcie dzieci do 6. roku życia rehabilitacją w ośrodkach świadczących pomoc z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju (w tym realizacja programu wsparcia dla rodzin w ramach ustawy „Za życiem”), wzbogacenie jednostek oświatowych o pomoce do zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju, bieżąca działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych, organizacja kształcenia specjalnego i zajęć rewalidacyjnych w szkołach ogólnodostępnych oraz dofinansowywanie inwestycji związanych z usuwaniem barier architektonicznych - przystosowujących dla osób niepełnosprawnych.

W 2020 r., ze względu na epidemię COVID-19, w Urzędzie Miasta Katowice nie odbyły się spotkania zespołów doradczych ds. zdrowia oraz pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym, w tym osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom.

W związku realizacją Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuowali współpracę i, w miarę potrzeb, konsultowali podejmowane działania z Narodowym Funduszem Zdrowia, placówkami służby zdrowia, resortu edukacji, podmiotami III sektora działającymi w obszarze m.in. świadczenia usług w zakresie ginekologii i położnictwa, diagnostyki prenatalnej oraz neonatologii celem m.in. dokładniejszego zdiagnozowania potrzeb osób niepełnosprawnych i ich opiekunów i dotarcia do nich z informacjami o ofercie wsparcia w ramach ustawy „Za życiem”.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach współpracowali z instytucjami rynku pracy, wynikiem czego był zamieszczony na stronie internetowej MOPS informator o źródłach ofert wsparcia dla osób w trudnej sytuacji na rynku pracy (zawiera on m.in. informacje o bazie zakładów pracy chronionej, miejscach bezpłatnych porad z zakresu prawa pracy czy też doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych).

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognoza/ potrzeby 2020
1.	Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych i mieszkaniach treningowych dla osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	20	10	1. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi ul. Gliwicka 74a – 7 miejsc 2. Mieszkanie treningowe dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną zlokalizowane jest przy ul. Chopina 9 w Katowicach – 3 miejsca.	Planowana liczba miejsc w mieszkaniu chronionym wspieranym - 7, planowana liczba miejsc mieszkaniu treningowym – 3.
2.	Liczba osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie korzystających z pomocy w postaci	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	30	23	1. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi ul. Gliwicka 74a – 8 osób 2. Mieszkanie treningowe dla	Liczba osób w mieszkaniu chronionym, wspieranym – 7 osób; planowana liczba

	mieszkań chronionych/ treningowych				dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną zlokalizowane jest przy ul. Chopina 9 w Katowicach – 15 osób.	osób, które skorzystają z mieszkania treningowego - 12 osób.
3.	Liczba osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie korzystających z usług społecznych w środowisku zamieszkania (usługi opiekuńcze, praca socjalna, wolontariat)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	580	373	101 osób skorzystało z usług specjalistycznych, 9 osób skorzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 10 uczestniczyło w zajęciach pracowni terapii zajęciowej, 253 skorzystało z poradnictwa specjalistycznego (w tym konsultacji w miejscu zamieszkania i w miejscu). Wobec wszystkich klientów prowadzona była praca socjalna.	518
4.	Liczba osób, którym przyznano dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w danym roku	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 400	3 240		2 300
5.	Procentowy (%) udział osób niepełnosprawnych wśród zarejestrowanych bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	6,0%	5,03%	191 osób niepełnosprawnych bezrobotnych w ogólnej liczbie 3 798 zarejestrowanych osób bezrobotnych.	8,5%
6.	Liczba niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, którzy uzyskali pomoc w ramach realizowanych programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	119	1 138	210 osób – „Aktywny samorząd”, 10 osób – „Zajęcia klubowe w W TZ”, 918 – „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku działania żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”.	230
7.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym zlikwidowano bariery architektoniczne w miejscu ich zamieszkania w ramach środków PFRON	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	20		35
8.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach likwidowania barier w komunikowaniu się (w tym przy wykorzystaniu komputerów, czytników i telefonów)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	30	42		40

9.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach likwidacji barier technicznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	14	17		15
10.	Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	508	334	236 – dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych, 98 – dofinansowanie dla opiekunów	700
11.	Liczba osób korzystających ze Środowiskowych Domów Samopomocy (ŚDS)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	135	119	ŚDS dla osób przewlekle psychicznie chorych ul. Tysiąclecia 41 – 37 osób ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną ul. Gliwicka 74a – 253 osoby ŚDS Ad Vitam Dignam dla osób przewlekle psychicznie chorych ul. Oswobodzenia 92 – 39 osób ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną ul. Brata Alberta 4 – 20 osób.	Na podobnym poziomie
12.	Liczba osób niepełnosprawnych, które brały udział w imprezach sportowych, kulturalnych, turystycznych bądź rekreacyjnych dofinansowanych ze środków PFRON do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	182	43		68
13.	Liczba podmiotów uczestniczących w spotkaniach zespołów doradczych na rzecz osób niepełnosprawnych	Wydział Polityki Społecznej	11	0		10
14.	Liczba podmiotów realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych	Wydział Polityki Społecznej	39	31		31
15.	Liczba odbiorców działań na rzecz osób niepełnosprawnych	Wydział Polityki Społecznej	4 127	2 231		2 236

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2020 roku w porównaniu do 2016 roku:

- liczba miejsc w mieszkaniach chronionych (od 2018 r. wspieranych) spadła z uwagi na zmianę przepisów ustawy o pomocy społecznej, która od 01.03.2018 r. przewiduje 2 rodzaje mieszkań chronionych wspieranych: przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi oraz przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych.
*Mieszkanie chronione dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych przekształciło się w mieszkanie chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych i zostało ujęte w celu strategicznym nr 7 Problemy osób w wieku senealnym;

- obecnie Miasto Katowice posiada bogatą ofertę Warsztatów Terapii Zajęciowej prowadzących rehabilitację społeczną i zawodową uczestników, zapewniając 225 miejsc w tych placówkach. Oferta ta została poszerzona w stosunku do roku 2016;
- liczba osób objętych dofinansowaniem ze środków PFRON w 2020 roku znacznie wzrosła w porównaniu do roku 2016. Spowodowane było to rozszerzeniem zakresu programu „Aktywny Samorząd” oraz realizacją programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku działania żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”, w ramach którego z pomocy skorzystało łącznie 918 osób. Dodatkowo począwszy od 2018 roku realizowany jest program „Zajęcia klubowe w WTZ” w ramach, którego w 2020 r. finansowano zajęcia dla 10 osób;
- spadła liczba osób korzystających z usług społecznych (dotyczy to głównie osób korzystających z Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. osób z zaburzeniami psychicznymi), co prawdopodobnie ma związek ze zmniejszającą się liczbą osób korzystających z pomocy MOPS, osoby niepełnosprawne zaburzone psychicznie od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania i pracy socjalnej. W stosunku do roku 2016 spadła liczba osób korzystających z usług społecznych w środowisku zamieszkania, co spowodowane było ograniczeniami związanymi z wystąpieniem pandemii;
- w ramach zadania pn.: „Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami” w kolejnych latach ze względu na bardzo duże potrzeby, przeznaczane są coraz większe środki na realizację tego zadania, dzięki czemu wzrasta również liczba osób objętych pomocą (w 2016 r. było to 4 127 osób, a w 2017 r. – 4 271 osób, w 2018 r. – 7 653 osoby, w 2019 r. – 5 306 osób, w 2020 r. – 2 006 osób). Liczba podmiotów realizujących zadania wynosiła w 2016 r. - 39, w 2017 r. - 35, w 2018 r. - 38, w 2019 r. - 34, w 2020 roku – 24, przy czym w 2020 roku kilka organizacji realizowało więcej niż jeden projekt. Spadek liczby osób objętych działaniem i liczby organizacji realizujących zadania w 2020 r. spowodowany był wybuchem epidemii COVID-19 oraz wprowadzonych obostrzeń dotyczących przemieszczania się, gromadzenia oraz czasowym zamykaniem ośrodków wsparcia;
- w roku 2021 nie jest planowana realizacja programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku działania żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Pomimo to przewidywana liczba osób, którym będzie przyznane dofinansowanie ze środków PFRON powinna być wyraźnie wyższa niż ta w roku 2016 z powodu otrzymania większej ilości środków finansowych mogących zostać przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej.
- liczba podmiotów oraz odbiorców na rzecz osób z niepełnosprawnościami realizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej utrzymuje się na podobnym poziomie (w roku 2018 r. zwiększono w WTZ SPES ilość miejsc o 5, a od marca 2018 roku powstał kolejny Warsztat Terapii Zajęciowej „Arteria”. Od marca 2018 roku w Warsztatach Terapii Zajęciowej uczestniczy 225 osób). Prognozuje się, że od lipca 2021 r. zostanie zwiększona ilość miejsc o 5 w WTZ „UNIKAT”, czyli łącznie liczba odbiorców działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami wyniesie 230. W warsztatach terapii zajęciowej zapewniana jest pełna dostępność usług dla każdego chętnego mieszkańca Katowic z orzeczoną znacznym bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zajęcia prowadzone w warsztatach zwiększają samodzielność, zaradność i umiejętności komunikacyjne uczestników oraz przygotowują ich do podjęcia zatrudnienia.

Należy utrzymać realizację podjętych w 2020 roku działań i zapewnić trwałość ich finansowania na kolejne lata. Należałoby również w przyszłości rozważyć utworzenie kolejnego mieszkania treningowego, w którym osoby po ukończeniu treningu podstawowego mogłyby zamieszkać na stałe lub na dłuższy okres czasu, przy wsparciu asystenckim oraz hostelu/miejsca interwencyjnego dla osób niepełnosprawnych, w którym mogłyby przebywać w czasie nieobecności rodziców/opiekunów. Większość rodziców/opiekunów znajduje się w wieku średnim i senioralnym, i sami wymagają opieki lub możliwości uzyskania czasu wolnego, który mogliby przeznaczyć na niezbędne badania, zabiegi i zadbanie o własne zdrowie.

Wskaźniki rezultatu: Wzrost poziomu integracji i aktywizacji społecznej i zawodowej osób.

Miasto Katowice zabezpiecza potrzeby osób z niepełnosprawnościami poprzez umożliwienie korzystania z transportu dofinansowywanego z budżetu miasta. Ponadto pozyskuje dla organizacji pozarządowych środki finansowe w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”.

W 2020 roku Miasto Katowice pozyskało środki finansowe na realizację 6 projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” - obszarów D i F. Projekty były dofinansowane ze środków PFRON oraz środków z budżetu miasta z Katowice (w ramach otwartego konkursu ofert na wsparcie zadań publicznych skierowanych do mieszkańców Katowic oraz organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Katowice, realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących spoza budżetu miasta Katowice w części dotyczącej tzw. „wkładu własnego”). Łącznie z PFRON pozyskano środki w wysokości 435 287,62 zł, natomiast z budżetu miasta pochodziły środki w wysokości: 153 531,14 zł. Wkład własny organizacji wyniósł: 41 085,75 zł.

Obszar D - likwidacja barier transportowych (zakup samochodów do przewozu osób z niepełnosprawnościami):

- **Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło Katowice – Giszowiec** „Zakup i przystosowanie pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych, uczestników zajęć Warsztatu Terapii Zajęciowej”, Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Wojciecha 23 A w Katowicach.
- **Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło Katowice – Giszowiec** „Zakup i przystosowanie pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych uczestników zajęć Ośrodka im. dr Marii Trzcńskiej-Fajfrowskiej”, dla Ośrodka mieszczącego się przy ul. Gościnnej 8 w Katowicach.

Obszar F - remont lub modernizację warsztatów terapii zajęciowej:

- **Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”** „Modernizacja Warsztatu Terapii Zajęciowej „Akcent” w Katowicach”, Warsztat Terapii Zajęciowej „Akcent” przy ul. Rataja 14 w Katowicach.
- **Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki** „Remont łazienek w WTZ Promyk”, Warsztat Terapii Zajęciowej „Promyk” przy ul. Szopienickiej 58a w Katowicach.
- **Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych SPES** „Prace modernizacyjne oraz zakup niezbędnego wyposażenia dla Warsztatu Terapii Zajęciowej SPES” przy ul. Panewnickiej 463.
- **Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych "UNIKAT"** „Remont świetlicy i modernizacja pracowni Warsztatu Terapii Zajęciowej UNIKAT w Katowicach”, Warsztat Terapii Zajęciowej „UNIKAT” przy ul. Kotlarza 10 b w Katowicach.

Priorytetem władz miasta Katowice jest dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb każdego mieszkańca, w tym w szczególności osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, rodziców z małymi dziećmi. W związku z tym każdy projekt planowanej inwestycji jest opiniowany przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych wraz z Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Poprzez rozpowszechnianie informacji w formie ulotek, plakatów oraz informacji na bieżąco zamieszczanych na stronie internetowej oraz w informatorze „Katowice bez barier” osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny mają zwiększony dostęp do usług świadczonych przez miasto Katowice.

Dostrzegając bardzo duże potrzeby w zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami i przewlekłe chorych, miasto Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi wspiera wszelkie działania mające na celu poprawę kondycji psychicznej i fizycznej, rozwój zainteresowań, aktywizację oraz integrację i wsparcie osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin, a także zapobieganie izolacji i wykluczeniu społecznemu. W tym celu na ww. działania przeznaczane są w kolejnych latach coraz większe środki finansowe. W 2016 r. łączna wartość przekazanych dotacji wyniosła: 891 997,44 zł, w 2017 r.: 1 081 903,98 zł, w 2018 r.: 1 219 477,88 zł, w 2019 r.: 1 386 991,99 zł, w 2020 r.: 1 181 128,07 zł. Plan na rok 2020 wynosił: 1 357 121,00 zł, natomiast mniejsze wykonanie spowodowane było zwrotami części niewykorzystanych dotacji dokonanyymi przez

organizacje pozarządowe, czego przyczyną była epidemia COVID-19 oraz wprowadzone obostrzenia dotyczące przemieszczania się, gromadzenia oraz czasowe zamknięcie ośrodków wsparcia.

Łączna wartość przekazanych dotacji na zadanie: „Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi” wyniosła: w 2016 r.: 1 689 598,89 zł, w 2017 r.: 1 763 729,44 zł, w 2018 r.: 2 073 635,90 zł, w 2019 r.: 2 356 328,46 zł, w 2020 r.: 2 424 095,54 zł. Plan na 2020 rok wynosił: 2 426 862,00 zł.

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań zmierzających do integracji działań w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców Katowic oraz zapewnienia ciągłości wsparcia dla osób i rodzin borykających się z konsekwencjami niepełnosprawności.

6. Przeciwdziałanie bezdomności

Cel strategiczny: ograniczenie zjawiska bezdomności w Katowicach

Kierunki działań strategicznych

C6 K₁	Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności na terenie miasta.
C6 K₂	Doskonalenie istniejącego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych bezdomnością i bezdomnych, w tym poprzez rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.
C6 K₃	Poszerzenie oferty innowacyjnych przedsięwzięć/programów/projektów nakierowanych na aktywizowanie osób i rodzin zagrożonych bezdomnością i bezdomnych w działaniach na rzecz poprawy swojej sytuacji.

Działania

Cel strategiczny: ograniczenie zjawiska bezdomności w Katowicach.		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C6 D₁	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności na terenie miasta. 2. Monitorowanie zjawiska bezdomności, monitorowanie rezultatów podejmowanych działań nakierowanych na zapobieganie zjawisku bezdomności i wspieranie osób bezdomnych.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach
<p>Ad. 1. Identyfikacja problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności następuje między innymi poprzez dialog z partnerami społecznymi w przedmiotowym obszarze oraz w dobie pandemii regularne konsultacje drogą elektroniczną oraz telefoniczną z przedstawicielami instytucji i organizacji działających w obszarze problematyki osób zagrożonych bezdomnością oraz osób bezdomnych, takimi jak: Policja, Straż Miejska, Służby Ratownictwa Medycznego, organizacje pozarządowe, Izba Wytrzeźwień, przedstawiciele PKP, Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, pracownicy Wydziału Polityki Społecznej UM Katowice. W miarę potrzeb do współpracy angażowane były ponadto takie podmioty jak administracje i zarządcy budynków oraz media. Inicjatorem i koordynatorem w opisanym zakresie działań był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Diagnozowanie potrzeb było efektem prowadzonej pracy socjalnej przez pracowników socjalnych, pogłębionego, zintensyfikowanego wsparcia w postaci usług asystenta osoby bezdomnej i streetworkingu, a także pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego, mediacji, terapii, konsultantów ds. uzależnień i pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej.</p> <p>Ad 2. Monitorowanie zjawiska bezdomności realizowane było w 2020 roku między innymi poprzez wspólne objazdy Straży Miejskiej z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, pomieszczeń niemieszkalnych znajdujących się na terenie Katowic, jak również prowadzenie rejestru pomieszczeń niemieszkalnych, aktualizowanego przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, Policji, Straży Miejskiej. Monitorowanie sytuacji osób bezdomnych i efektów działań nakierowanych na zapobieganie bezdomności prowadzone było w ramach pracy socjalnej przez pracowników socjalnych (zwłaszcza specjalizujących się w pracy z osobami bezdomnymi), oddziaływań animatorów społeczności lokalnych, świadczenia pogłębionego, zintensyfikowanego wsparcia w postaci usług asystenta osoby bezdomnej i streetworkingu. Również na tym etapie pracy w obszarze bezdomności kluczowe znaczenie miała opisana wcześniej rozbudowana, wielosektorowa współpraca różnych podmiotów. Szczególne znaczenie miały działania podmiotów III sektora wzbogacających ofertę wsparcia (m.in. prowadzenie placówek dla osób bezdomnych, świadczenie pomocy streetworkerów, prowadzenie punktów wydawania żywności).</p>		

C6 D2	<p>1. Rozbudowa infrastruktury wsparcia (w tym mieszkań readaptacyjnych i mieszkań z zasobów Urzędu Miasta dla bezdomnych osób i rodzin).</p> <p>2. Rozwijanie zindywidualizowanych form wsparcia, w tym asystentury oraz innych form usług społecznych na potrzeby bezdomnych osób i rodzin (praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne i inne).</p> <p>3. Inicjowanie i intensyfikowanie/pogłębianie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przy wykorzystaniu formuły zespołów złożonych z przedstawicieli organizacji i instytucji zaangażowanych w pomoc bezdomnym.</p>	<p>Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Straż Miejska Katowice</p>
<p>Ad. 1.</p> <p>W ramach działań na rzecz rozbudowy infrastruktury wsparcia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje za pośrednictwem platformy elektronicznej, telefonicznej oraz indywidualnych konsultacji z organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze pomocy osobom bezdomnym, której celem jest wypracowanie rozwiązań odpowiadających na potrzeby osób znajdujących się w sytuacji bezdomności, a w efekcie prowadzących do usamodzielnienia tych osób. W 2020 roku, w ramach otwartego konkursu ofert, miasto Katowice oddało do użytku dwie noclegownie dla bezdomnych mężczyzn na łączną ilość 80 miejsc. Realizatorami zadania były organizacje pozarządowe.</p> <p>Miasto Katowice, w ramach wspomnianego otwartego konkursu ofert, zawarło umowy na prowadzenie działań związanych również z udzieleniem posiłku dla osób bezdomnych i potrzebujących, które były realizowane przez organizacje pozarządowe.</p> <p>Ponadto nadmienić należy, że w 2020 roku 31 osób bezdomnych otrzymało lokale mieszkalne z zasobów miasta Katowice.</p> <p>Ad. 2.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, we współpracy z podmiotami III sektora realizował w szerokim zakresie wsparcie, ze szczególnym uwzględnieniem form wsparcia pogłębionego i zindywidualizowanego. Przykładem była prowadzona praca socjalna przez pracowników socjalnych, oddziaływania animatorów społeczności lokalnych, świadczenie usług asystenta osoby bezdomnej, streetworkera, a także pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego, mediacji, terapii, konsultantów ds. uzależnień i pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach był w 2020 roku realizatorem projektu współfinansowanego ze środków unijnych pt.: „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”. Projekt przewidywał wsparcie dla osób wykluczonych społecznie i zawodowo poprzez między innymi świadczenie usługi jednego asystenta osób bezdomnych skierowanej do osób przebywających w placówkach, jak również świadczenie usługi streetworkera, którego zadaniem było udzielanie wsparcia osobom bezdomnym przebywającym w pomieszczeniach niemieszkalnych. W 2020 roku usługą asystenta osoby bezdomnej objęto 13 osób oraz usługą streetworkera 27 osób bezdomnych.</p> <p>Ponadto miasto Katowice zawarło umowę na realizację zadania publicznego w zakresie działań związanych ze streetworkingiem wśród osób bezdomnych, obejmującą rok 2020. Realizatorem zadania było Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta z siedzibą w Katowicach przy ul. Brackiej 18. Realizacja zadania miała na celu ograniczenie zjawiska bezdomności i redukcję jego negatywnych skutków poprzez m.in. wizytowanie w godzinach popołudniowych i wieczornych terenu śródmieścia Katowic i okolic, motywowanie osób bezdomnych do zmiany odzieży, korzystania z zabiegów higienicznych oraz korzystania z ośrodków wsparcia udzielających doraźnego schronienia oraz innych elementów wsparcia dla osób bezdomnych.</p> <p>Ad. 3.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował działania zmierzające do inicjowania i intensyfikowania współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej poprzez platformę elektroniczną, komunikację telefoniczną oraz spotkania indywidualne z przedstawicielami instytucji i organizacji działających w obszarze problematyki osób zagrożonych bezdomnością oraz bezdomnych, takimi jak: Policja, Straż Miejska, Pogotowie Ratunkowe, organizacje pozarządowe, Izba Wyrzeźwien, Przedstawiciele PKP,</p>		

Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej UM Katowice.		
C6 D₃	1. Tworzenie przedsięwzięć programów/projektów aktywizacyjnych i wdrażanie ich w odpowiedzi na potrzeby osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach
W roku 2020 realizowano projekt współfinansowany ze środków unijnych pt.: „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w ramach którego udzielano wsparcia dla osób wykluczonych społecznie i zawodowo poprzez między innymi świadczenie usługi asystenta osób bezdomnych, skierowanej do osób przebywających w placówkach, jak również świadczenie usługi streetworkera, którego zadaniem było udzielanie wsparcia w stosunku do osób bezdomnych przebywających w pomieszczeniach niemieszkalnych.		

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2020	Uwagi do 2020 roku	Prognozy /potrzeby 2021
1.	Procentowy (%) udział bezdomnych wg płci, wieku, poziomu wykształcenia i innych zmiennych społeczno - demograficznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Płeć: - mężczyźni - 75% - kobiety - 25% Wiek: - 18-40 - 21% - 41-61 - 61% - pow. 60 - 18% Wykształcenie: - podstawowe- 38% - zawodowe - 50% - średnie - 11% - wyższe - 1%	Płeć: - mężczyźni - 78% - kobiety - 22% Wiek: - 18-40 - 20% - 41-61 - 59% - pow. 60 - 21% Wykształcenie: - podstawowe- 42% - zawodowe - 40% - średnie - 16% - wyższe - 1%		Wartość wskaźnika szacuje się na podobnym poziomie.
2.	Liczba realizowanych programów/ projektów aktywizacyjnych dla osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1	1	„Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” współfinansowany ze środków RPO WSL 2014-2020 ³	-
3.	Liczba osób uczestniczących w realizowanych programach/ projektach dla osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	71	35	Osoby bezdomne biorące udział w projekcie "Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach".	-
4.	Liczba miejsc w różnych typach infrastruktury wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	Noclegownie: 113 Jadłodajnie: 510	3 noclegownie i 1 schronisko: 170 3 jadłodajnie: 390		3 noclegownie i 1 schronisko: 170 3 jadłodajnie: 390

³ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	417	379	Oddano do użytku dwie noclegownie: jedna placówka prowadzona przez Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne, druga prowadzona przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne.	na podobnym poziomie
5.	Liczba osób korzystających z materialnych form wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	604	653	Formy wsparcia materialnego: - zasiłki celowe, - zasiłki okresowe, - zasiłki stałe.	653
6.	Liczba osób korzystających z niematerialnych form wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	7 497	4 600		5 000
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	687	653	Formy wsparcia niematerialnego: - schronienie, - posiłki, - odzież.	653
7.	Liczba osób (narastająco) korzystających z różnych typów infrastruktury wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	Noclegownie: 1 377 Jadłodajnie: 6 120	3 noclegownie: 1 780 i 1 schronisko: 73 3 jadłodajnie: 390 prowadzone przez organizacje pozarządowe		3 noclegownie: 1 780 i 1 schronisko: 73 3 jadłodajnie: 390 prowadzone przez organizacje pozarządowe
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	850	653	Rodzaj infrastruktury: - schroniska, - noclegownie, - ogrzewalnie, - jadłodajnie.	653
8.	Liczba interwencji podejmowanych w środowisku osób bezdomnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	56	64		60
9.	Liczba wejść/wizyt w skupiskach osób bezdomnych przedstawicieli instytucji/organizacji (np. Straż Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe)	Wydział Polityki Społecznej,	Brak danych dot. liczby wejść	231	Liczba osób, z którymi nawiązano kontakt podczas wejść – brak dokładnych danych W 2020 r. zawarte były 3 umowy z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta na działania związane z prowadzeniem streetworkingu na rzecz osób bezdomnych.	250
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	545	167	pracownicy socjalni, streetworkerzy	160
10.	Liczba zespołów skupiających przedstawicieli podmiotów	Wydział Polityki Społecznej	1	0	W 2020 r. ze względu na epidemię COVID-19 w Urzędzie Miasta Katowice nie odbyły	1

	pracujących w obszarze bezdomności				się spotkania zespołów doradczych ds. osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób uzależnionych.	
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	4	0	W 2020 r. ze względu na epidemię COVID-19 nie odbyły się spotkania zespołów. Odbywały się tylko indywidualne spotkania organizacji i instytucji działających w obszarze pomocy osobom i rodzinom bezdomnym drogą elektroniczną, telefoniczną.	4
11.	Liczba podmiotów uczestniczących w spotkaniach zespołów doradczych dotyczących problemu bezdomności.	Wydział Polityki Społecznej	5	0	W 2020 r. ze względu na epidemię COVID-19 w Urzędzie Miasta Katowice nie odbyły się spotkania zespołów doradczych ds. osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób uzależnionych.	5
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	15	0	W 2020 r. ze względu na epidemię COVID-19 nie odbyły się spotkania zespołów. Odbywały się tylko indywidualne spotkania organizacji i instytucji działających w obszarze pomocy osobom i rodzinom bezdomnym drogą elektroniczną, telefoniczną.	18
12.	Liczba osób bezdomnych, które otrzymały lokal z zasobów miasta/innych zasobów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	35	31	-	40

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2020 roku w porównaniu do 2016 roku:

- struktura wiekowa, wykształcenie osób bezdomnych nie uległa zmianie, czyli są to w przeważającej liczbie mężczyźni o wykształceniu zawodowym lub podstawowym,
- infrastruktura przeznaczona dla osób bezdomnych utrzymuje się na podobnym poziomie. Ponadto w roku 2020 oddano do użytku dwie noclegownie na łączną liczbę 80 miejsc, jednocześnie dokonując likwidacji noclegowni, które nie wpisują się w wymogi standaryzacji placówek dla osób bezdomnych w myśl Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej,

- na zbliżonym poziomie prezentuje się liczba osób korzystających z różnych form wsparcia. Wzrosła liczba interwencji w skupiskach osób bezdomnych ze względu na nieznaczny wzrost osób bezdomnych przebywających w pomieszczeniach niemieszkalnych,
- w 2020 roku zaobserwowano spadkową tendencję w zakresie liczby osób bezdomnych, które otrzymały lokal z zasobów miasta.

W celu zaspokojenia potrzeb w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym, w listopadzie 2020 r. uruchomione zostały w dzielnicy Katowice–Burowiec przy ul. Obrońców Westerplatte 134 dwie nowe noclegownie dla bezdomnych mężczyzn, posiadające po 40 miejsc noclegowych. Prowadzenie obu placówek zlecone zostało przez miasto Katowice organizacjom pozarządowym wyłonionym w drodze otwartego konkursu ofert. Jednocześnie wraz z otwarciem ww. noclegowni, zakończyły działalność noclegownie: przy ul. Gliwickiej 89 A – 5 miejsc i przy ul. Sienkiewicza 23 – 25 miejsc. W rezultacie liczba miejsc noclegowych zwiększyła się o 50. Ponadto, tak jak w latach poprzednich, prowadzona była noclegownia dla osób bezdomnych przy ul. Brackiej 18, posiadająca 40 miejsc noclegowych.

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie oferty pomocowej dla osób bezdomnych wpływającej korzystnie na poprawę ich sytuacji.

W roku 2020 kontynuowano zadania realizowane w roku 2016 i utrzymano poziom usług na rzecz osób bezdomnych na podobnym poziomie, co w roku bazowym. W 2019 roku realizowano działania zmierzające do zwiększenia oferty pomocowej dla osób bezdomnych poprzez usługę streetworkera oraz asystenta osoby bezdomnej oraz pogłębiania współpracy podmiotów działających w obszarze pomocy osobom bezdomnym.

Wskaźnik rezultatu: Uzyskanie pełnej diagnozy mapy bezdomności w Katowicach oraz przemian w niej zachodzących w okresie realizacji Strategii.

W ramach uzyskania pełnej diagnozy zjawiska bezdomności na terenie Katowic w 2020 roku pracownicy Działu ds. Osób Bezdomnych prowadzą rejestr miejsc pomieszczeń niemieszkalnych, w których przebywają osoby bezdomne. Prowadzenie działań ewidencyjnych pozwala na diagnozowanie skali zjawiska bezdomności, jego skutków, zasięgu. Kluczowym elementem rzutującym na efektywne wspieranie tej grupy osób potrzebujących jest ścisła współpraca na różnych etapach działań nakierowanych na przeciwdziałanie bezdomności lub ograniczaniu tego zjawiska. Pozwala ona efektywnie i skutecznie pomagać, określać rodzaj i zakres oddziaływań adekwatny do zidentyfikowanych potrzeb.

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w ramach obszaru strategicznego, jakim jest przeciwdziałanie bezdomności.

7. Problemy osób w wieku senioralnym

Cel strategiczny: wzmocnienie zasobów służących zdrowiu i aktywnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym, w tym poprzez rozwój wolontariatu i integracji międzypokoleniowej zabezpieczających potrzeby seniorów.

Kierunki działań strategicznych

C7 K₁	Wspieranie aktywności osób starszych i ich integracji międzypokoleniowej.
C7 K₂	Podnoszenie jakości życia seniorów, w tym poprzez rozwijanie infrastruktury pomocowej w środowisku zamieszkania seniorów oraz eliminowanie barier architektonicznych i czynników środowiskowych utrudniających niesamodzielnym seniorom pełnoprawne funkcjonowanie w przestrzeni miejskiej.
C7 K₃	Wspieranie akcji edukacyjnych oraz inicjatyw kulturalnych na rzecz seniorów oraz szkolenie seniorów dla poprawy bezpieczeństwa i wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania, a także ich aktywizacja społeczna i obywatelska (ze szczególnym uwzględnieniem wolontariatu seniorów).

Działania

Cel strategiczny: wzmocnienie zasobów służących zdrowiu i aktywnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym, w tym rozwój wolontariatu i integracji międzypokoleniowej zabezpieczających potrzeby seniorów.		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C7 D₁	1. Promowanie aktywności osób starszych na rzecz zdrowia i sprawności życiowej oraz programów integracji międzypokoleniowej	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
	2. Szkolenie seniorów do wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe, Policja, Straż Miejska oraz Spółdzielnie i Wspólnoty Mieszkaniowe
	3. Wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej oraz rozwój wolontariatu seniorów.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe
Ad. 1. W ramach poprawy sprawności ruchowej i kondycji seniorów miasta Katowice w 2020 r. zawarta została umowa z Akademickim Klubem Sportowym Uniwersytetu Śląskiego z siedzibą w Katowicach przy ul. Bankowej 12, pn.: „Sportowy Uniwersytet Seniora”. Realizacja zadania polegała na aktywizacji osób w wieku 60+, poprzez zorganizowanie różnorodnych zajęć sportowych, integracyjnych oraz promujących zdrowy styl życia. Rezultatem realizacji zadania jest poprawa sprawności ogólnej seniorów, podniesienie ich kondycji fizycznej i ukształtowanie takiego systemu postaw, które pozwolą w przyszłości na samodzielne podejmowanie różnorodnych form aktywności. Zajęcia odbywały się bezpłatnie. W ramach zawartej umowy w 2020 r. AZS objął działaniami 626 seniorów miasta Katowice. Akademicki Związek Sportowy prowadził stronę internetową dedykowaną wyłącznie temu projektowi www.senior.katowice.pl , gdzie na bieżąco zamieszczane były informacje dotyczące projektu, wszelkie zmiany harmonogramu czy komunikaty o konkretnych zajęciach. Proponowane aktywności fizyczne to: aqua aerobic - zajęcia rekreacyjno – rehabilitacyjne aerobik, zumba gold, joga, Nordic Walking, zajęcia taneczne, badminton, tenis stołowy, pilates, bilard, zdrowe plecy, zajęcia ogólnorozwojowe, fitball. Łącznie liczba godzin zajęć sportowych dla seniorów wyniosła 976 godzin w 15 obiektach sportowych. Realizacja zadania została rozpoczęta dopiero w dniu 06.07.2020 r., tj. po zniesieniu decyzji Wojewody Śląskiego dotyczącej zaniechania działań senioralnych w związku z zagrożeniem COVID-19. Ponadto, w ramach poprawy kondycji fizycznej katowickich seniorów, miasto Katowice zawarło umowę na realizację zadania publicznego z Klubem Rekreacyjno Sportowym TKKF „Czarni” przy KWK „Wieczorek”		

pn.: „Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanów i osób represjonowanych – wspieranie działań na rzecz integracji i zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym seniorów”, które to zadanie polegało na zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób starszych, organizacji czasu wolnego poprzez udział

w zajęciach sportowych na sali gimnastycznej. W ramach realizacji zadania 17 seniorów miasta Katowice uczestniczyło w zajęciach sportowych.

Kolejna umowa zawarta została z Katowickim Stowarzyszeniem Tenisowym Akademia Tenisa Katarzyny Pyka. Rezultatem realizowanego zadania było przeprowadzenie zajęć tenisowych dla 21 seniorów miasta Katowice. Realizacja zadania zgodnie z ofertą odbywała się na obiektach MOSiR-u lub kortach tenisowych Muchowiec. W ramach zadania przeprowadzone zostały zajęcia nauki gry w tenisa ziemnego dla katowickich seniorów oraz inne ogólnorozwojowe zajęcia sportowe mające na celu aktywizację fizyczną katowickich seniorów.

W ramach zadań związanych z profilaktyką i promocją zdrowia Fundacja Bażantowo realizowała projekt pn.: „Zdrowy i aktywny senior”, w ramach którego dofinansowano zajęcia ruchowe (fitness oraz basen) dla 147 mieszkańców w wieku powyżej 60. roku życia. Ponadto Fundacja Komunikacji Międzykulturowej THE LINK zrealizowała cykl zajęć ruchowych dla 23 seniorów.

W ramach aktywizacji społecznej oraz obywatelskiej w mieście Katowice w 2020 r. działało 5 Klubów Seniora, w ramach zawartej umowy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Śląskim Zarząd Wojewódzkim. Seniorzy miasta Katowice mogli tam aktywnie i ciekawie spędzać czas oraz rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Na bieżąco realizowano plan pracy z seniorami i prowadzono działalność zgodnie z potrzebami uczestników zadania z okresowymi przerwami spowodowanymi zakazami organizacji spotkań w związku z epidemią COVID-19. Kluby Seniora znajdują się w Katowicach przy ul. Witosa 17, ul. Hetmańskiej 1, ul. Panewnickiej 75, ul. Grażyńskiego 5, Al. Korfatego 84a. W wyniku realizacji zadania zintegrowano 185 seniorów miasta Katowice.

Ponadto, w związku z realizowaną przez Prezydenta Miasta Katowice polityką senioralną w 2020 r. uruchomione zostało w Katowicach przy ul. Słowackiego 27 Katowickie Centrum Seniora – Klub „Senior+”.

Projekt ten został dofinansowany z budżetu państwa w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2015 – 2020 edycja 2019.

Prowadzenie Katowickiego Centrum Seniora – Klubu „Senior+” zostało zlecone w ramach otwartego konkursu ofert do prowadzenia organizacji pozarządowej tj. Fundacji Rozwoju Ekonomii Społecznej z siedzibą w Katowicach przy ul. Kanałowej 32b. Z oferty Centrum mogli korzystać seniorzy miasta Katowice, którzy ukończyli 60. rok życia.

Z uwagi na ogłoszony w dniu 12 marca 2020 r. oraz w dniu 20 października 2020 r. stan pandemii w związku z chorobą COVID-19 realizacja działań w dużej mierze odbywała się online. Na Facebooku były udostępniane posty o zróżnicowanej tematyce. Ponadto animatorzy na bieżąco byli w kontakcie telefonicznym i mailowym z seniorami. W ramach przeciwdziałania COVID-19 rozdano seniorom 231 maseczek oraz płynów dezynfekujących. Dodatkowo seniorzy otrzymali paczki świąteczne - 182 paczek, a także rozdano 100 pakietów psychologicznych. Łącznie do Katowickiego Centrum Seniora – Klubu „Senior+” zapisanych zostało 182 osoby. Katowickie Centrum Seniora – Klub „Senior+” pełniło także rolę siedziby Rady Seniorów Miasta Katowice.

Miasto Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje projekt pn.: „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego - I etap”. Projekt realizowany jest w 6 dzielnicach Katowic: Zawodzie, Bogucice, Szopienice-Burowiec, Załęże, Janów-Nikiszowiec, Śródmieście. W ramach projektu realizowany jest szereg działań o charakterze międzypokoleniowym, mających na celu przekazywanie pozytywnych wzorców, bazowanie na potencjale i doświadczeniu życiowym osób w wieku senioralnym, wzmocnieniu integracji osób w wieku senioralnym z innymi grupami społecznymi m.in. młodzieżą oraz dziećmi oraz przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych. Realizowano m.in. następujące działania:

- **Śródmieście** (zadania realizowane przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”): warsztaty IT, warsztaty języka angielskiego, warsztaty psychologiczne/psychoedukacyjne, warsztaty ruchowe, warsztaty ekonomii w domu, warsztaty rehabilitacyjne, wyjścia do instytucji kulturalnych na spektakle, seanse kinowe, wernisaże twórczości seniorów, spotkania integracyjne,

- **Zawodzie** (zadania realizowane przez Stowarzyszenie Mocni Razem): Dzielnicowa Akademia Seniora, w tym spotkania integracyjno-edukacyjne z seniorami, międzypokoleniowe wydarzenia o charakterze integracyjnym,
- **Szopienice-Burowiec** (zadania realizowane przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „DWÓJKA”): spotkania animatora lokalnego z mieszkańcami oraz grupami senioralnymi, działającymi na terenie dzielnicy w ramach Klubu "Nasz CzAS". W ramach tego zadania realizowano pomoc uczestnikom Projektu „Wsparcie osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego - etap I” w zakupach, drobnych naprawach, kontaktach z urzędami, pisaniu pism oraz w korzystaniu z sieci internetowej, a także pomoc w rejestracji szczepień COVID-9 (transport osób z kłopotami w poruszaniu się - rejestracja itp.),
- **Załęże** (zadania realizowane przez: Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”): warsztaty „Technologia nie taka straszna”, warsztaty manualne, integracyjne zajęcia ruchowe, warsztaty rozwojowe i relaksacyjne, wyjścia integracyjne w cyklu „Kulturalne Kato”,
- **Bogucice oraz Janów-Nikiszowiec** (zadania realizowane przez Miasto Katowice – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach): zajęcia integracyjne w ramach Klubu Społecznościowego pn.: „Senior w działaniu”, inicjatywy lokalne osób w wieku senioralnym pn.: „Senior w akcji” - realizacja cyklicznej inicjatywy pn.: „Czytamy Maluchom”, „Spotkania z kinem polskim”, „Senior w ruchu” - zajęcia Nordic – Walking, zajęcia komputerowe dla seniorów pn.: „Senior online”, zajęcia edukacyjno-integracyjne pn.: „Śladami natury, kultury i historii” (wyjazdy na Termy do Ustronia, Senioralny Rajd Górski na Stefankę, Kulig w Wiśle), zajęcia edukacyjne pn.: „Na zdrowie”, warsztaty psychologiczne dla seniorów pn.: „Radość życia”.

W ramach projektu realizowane były również integracyjne działania o charakterze kulturalnym w dzielnicach: Szopienice-Burowiec, Załęże, Bogucice i Zawodzie tj. m.in. warsztaty „Cyfrowy Senior”, Dzień Aktywnego Seniora - spotkania integracyjne przy muzyce dla seniorów połączone z wystawą fotografii, Klub Podróżnika - spotkania z obieżyświatem, cykl spotkań pn.: „W zdrowym ciele zdrowy duch”, warsztaty „Sfilcowane Bogucice 2.0”, spotkania z popularnymi autorami książek, aktorami teatralnymi, podróżnikami. Miasto Katowice – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2020 roku realizowało również Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb (w ramach projektu „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”), w tym zajęcia, warsztaty, wyjścia, wydarzenia dla osób starszych, na rzecz zdrowia i sprawności życiowej oraz programów integracji międzypokoleniowej, m.in. cykl zajęć dedykowanych seniorom w ramach Lokalnej Strefy Cyfrowej, międzypokoleniowe spotkania edukacyjno-integracyjne w ramach Lokalnej Strefy Kreatywnej, zajęcia gimnastyczne dla seniorów pod okiem instruktora, zajęcia ruchowe dla seniorów „Ruch to zdrowie”.

W 2020 roku realizowane były przez pracowników Terenowego Punktu Pomocy Społecznej nr 8 i nr 9 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach programy „Radość życia – Wszystko Mogę”. Spotkania grup wsparcia odbywały się dwóch Miejskich Domach Kultury w Katowicach. Zgodnie z założeniami programu każda grupa miała charakter otwarty z przeznaczeniem dla osób w wieku 50+, starszych lub niepełnosprawnych mieszkańców Katowic. Celem głównym ww. programu była poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych poprzez udział w zajęciach z rehabilitantem, zajęciach Nordic Walking, terapii zajęciowej, zajęć o charakterze psychologicznym, zapewnienie potrzeb towarzyskich oraz kulturalnych poprzez udział w imprezach integracyjnych, wyjściach do kina, teatru, muzeów.

Ponadto w roku 2020 w Katowicach realizowany był program „Siedemdziesiąt plus”. Adresatami programu byli mieszkańcy miasta Katowice w wieku starszym, szczególnie po ukończeniu siedemdziesiątego roku życia. Cele programu to: zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych, zaspakajanie realizacji potrzeb mieszkaniowych, ułatwianie udziału w życiu społecznym, zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach podjął współpracę z Telewizją Silesia, na antenie której, w ramach programu pt. „Srebrne Katowice”, przybliżone zostały katowickim seniorom atrakcyjne elementy oferty do nich skierowanej. Formuła „Srebrnych Katowic” zakładała, że w 15 minutowych odcinkach ww. programu seniorzy otrzymywali informacje o ważnych dla nich wydarzeniach, przedsięwzięciach, usługach, edukowani byli w zakresie dbałości o własne zdrowie, dobre samopoczucie i własny rozwój.

W programie poruszane były również tematy dot. szeroko pojętego bezpieczeństwa. Program emitowany był trzy razy w tygodniu (premiera odcinka odbywała się w piątki, powtórki nadawane były w środy oraz w poniedziałki). Wszystkie wyemitowane odcinki programu „Srebrne Katowice” dostępne są na stronie internetowej Telewizji TVS pod linkiem: <https://tvs.pl/seria/srebrne-katowice/> W realizację programu, oprócz różnych instytucji i organizacji działających na terenie miasta Katowice, zaangażowani byli liczni pracownicy MOPS Katowice, którzy na antenie TVS udzielali różnorodnych informacji dotyczących usług realizowanych w tutejszym Ośrodku, udzielali porad. Tematyka poruszana w programie była zróżnicowana. Wśród prezentowanych tematów były m.in.:

- oferta dziennych domów pomocy społecznej (zajęcia z terapeutą, ćwiczenia usprawniające pamięć, gry planszowe, robienie ozdób z cekinów),
- wywiady z lekarzami (neurologiem, anesteziologiem, specjalistą medycyny paliatywnej) oraz dietetykami, psychologami, fizjoterapeutami,
- pogotowie zakupowe – akcja „Wspieraj seniora”, telefon zaufania dla seniorów „Srebrny telefon”, krzyżówka dla seniora, propozycje książkowe dla seniora „Srebrna książka”,
- porady Złotej Rączki,
- informacje na temat działania Rady Seniorów,
- oferta wsparcia dla osób bezdomnych,
- informacje na temat działania wolontariatu,
- usługi opiekuńcze,
- informacje na temat uzależnień,
- program profilaktyczny Krajowej Izby Fizjoterapeutów i Ministerstwa Zdrowia „Aktywny senior w domu”,
- informacje na temat załatwiania spraw urzędowych przez Internet,
- działalność Klubów Aktywności Lokalnej: kompozycje kwiatowe, szycie maseczek, joga dla seniorów, Nordic Walking, zajęcia rękodzielnicze, zajęcia fotograficzne, pomysły na ukwiecenie balkonu, itp.,
- informacje dotyczące radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, przejścia seniora na emeryturę, przeżywania żałoby,
- oferta urzędu pracy dla seniorów 50+,
- informacje dotyczące wsparcia dla osób niepełnosprawnych, w tym dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności i środków PFRON,
- Uniwersytet Trzeciego wieku,
- informacje na temat Budżetu Obywatelskiego i Inicjatyw Lokalnych,
- cykl wywiadów z ciekawymi seniorami np. Barbara Ptak – kostiumolożka filmowa i teatralna, historia Mirosława Pawłowskiego – byłego alpinisty, podróżnika,
- informacje na temat mediacji,
- cykl porad dotyczących bezpieczeństwa seniorów w ramach programu "Bezpieczna Przystań" (porady udzielane przez przedstawicieli Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Miejskiego Rzecznika Konsumentów UM Katowice),
- informacje na temat działania sklepu socjalnego,
- działalność Domów Pomocy Społecznej w dobie pandemii,
- cykl - nauka angielskiego dla seniorów,
- cykl „Srebrny mikrofon”.

Całość opisanych powyżej działań promocyjnych w ramach programu „Srebrne Katowice” realizowana była przy zachowaniu reżimu sanitarnego i szczególnej dbałości o bezpieczeństwo katowickich seniorów. Oglądalność programu „Srebrne Katowice” w okresie od marca do grudnia 2020 r. wyniosła: 1 780 139.

Ad. 2.

Szkolenie seniorów do wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa odbywało się m.in. poprzez realizację przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach programu „Radość życia – wszystko mogę” (szczegóły w Ad.1).

Pracownicy Ośrodka aktywnie uczestniczyli w realizacji Programu Komendy Miejskiej Policji w Katowicach

„Bezpieczna przystań”. Katowicki Ośrodek jest partnerem w realizacji ww. przedsięwzięcia. Kluczowym elementem programu były oddziaływania edukacyjne nakierowane na podniesienie poziomu bezpieczeństwa katowickich seniorów. Mając na uwadze ograniczenia związane z pandemią COVID-19, specyfikę kluczowych odbiorców programu (seniorzy – grupa najbardziej narażona na najpoważniejsze powikłania w związku z COVID-19), realizatorzy programu „Bezpieczna przystań” zdecydowali o rezygnacji z dotychczasowej formuły bezpośrednich spotkań z seniorami. W dniu 15.09.2020 r. w Komendzie Miejskiej Policji w Katowicach przy ul. Lompy 19 odbyło się, zainicjowane przez MOPS Katowice, spotkanie dotyczące w szczególności współpracy partnerów programu (NBP, Policja, MOPS Katowice, Straż Pożarna, Straż Miejska) z Telewizją Silesia TVS na rzecz poprawy bezpieczeństwa seniorów. Ustalono, że optymalnym rozwiązaniem będzie zamieszczenie informacji/treści/zagadnień dot. bezpieczeństwa osób w wieku senioralnym w ramach realizowanego przez miasto Katowice/MOPS Katowice programu emitowanego na antenie TVS programu „Srebrne Katowice”. W trakcie spotkania i po jego zakończeniu dziennikarze TVS nagrali materiały (wypowiedzi poszczególnych realizatorów programu w tym przedstawiciela MOPS Katowice), które zostały wyemitowane na antenie TVS w ww. programie. Zakres przedsięwzięcia odzwierciedlają następujące dane: w 7 odcinkach „Srebrnych Katowic” zostały zamieszczone informacje dotyczące szeroko pojętego bezpieczeństwa seniorów w ramach programu „Bezpieczna przystań”. Poruszono takie tematy jak: oszustwa na wnuczka/policjanta, bezpieczeństwo na cmentarzach, gospodarowanie odpadami, zasady poruszania się po zmroku, zasady ekologicznego spalania paliw stałych i zagrożenie czadem, bezpieczeństwo przy wpłatach/wypłatach z bankomatu, zasady zabezpieczenia banknotów przed fałszerstwami.

W ramach realizowanych projektów dot. aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców Katowic, w tym seniorów, organizowano spotkania profilaktyczne z przedstawicielami służb mundurowych dotyczące m.in. unikania potencjalnych zagrożeń czy bezpiecznego poruszania się po zasobach Internetu. Ich celem było ukształtowanie w uczestnikach świadomych postaw i zachowań, które w sposób realny wpłyną na poczucie bezpieczeństwa w społeczności lokalnej. W związku z tym, że poczucie bezpieczeństwa silnie wiąże się także z profilaktyką zdrowego stylu życia, część spotkań dotyczyła utrzymania optymalnego zdrowia i minimalizowania ryzyka zachorowalności, odbyły się także spotkania z psychologiem. Ponadto, w ramach Programu Aktywności Lokalnej Wetnowiec - Józefowiec i Dąb, odbył się cykl międzypokoleniowych spotkań dotyczących bezpiecznego poruszania się po zasobach sieci.

Ad. 3.

W 2020 roku realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik”. Adresatami programu były osoby starsze, które z powodu swojego wieku oraz osoby niepełnosprawne, które z powodu swych ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Główny cel pomocy w ramach programu to utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych, poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa. Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

W ramach działań nakierowanych na wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej oraz rozwój wolontariatu seniorów nadawany był cykl audycji telewizyjnych pt.: „Srebrne Katowice” realizowanych przez Miasto Katowice – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na antenie Telewizji Silesia TVS (szczegółowe informacje w Ad.1.).

W ramach projektów realizowanych przez Miasto Katowice – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zrealizowano m.in.: międzypokoleniowe spotkania w ramach Klubu Wolontariusza (w dzielnicy Wetnowiec-Józefowiec działało 10 seniorów – wolontariuszy), międzypokoleniowe spotkania w ramach Klubu Aktywnego Mieszkańca, międzypokoleniowe wydarzenia lokalne, które organizowali seniorzy na rzecz mieszkańców dzielnicy, inicjatywy lokalne osób w wieku senioralnym dot. działań na rzecz seniorów w dzielnicach.

C7 D₂	1. Rozwijanie oferty promocyjnych usług dostępnych w mieście dla osób starszych na bazie Karty Aktywnego Seniora i zasięgu programów pomocowych dla osób w wieku	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe, miejskie
-------------------------	--	--

70+	instytucje kultury i podmioty gospodarcze.
2. Rozwijanie infrastruktury pomocowej dla niesamodzielnych seniorów w ich środowisku zamieszkania	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z procesem starzenia się społeczeństwa na terenie miasta.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe

Ad. 1.

Program „Aktywni Seniorzy” realizowany jest na terenie miasta Katowice od dnia 1 kwietnia 2014 r. Został on przyjęty uchwałą nr XL/916/13 Rady Miasta Katowice z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Katowice programu z zakresu polityki społecznej: „Aktywni Seniorzy”. Program skierowany jest do osób, które ukończyły 60. rok życia i zameldowane są w Katowicach. Program „Aktywni Seniorzy” to program ulg dla seniorów zachęcający do korzystania z oferty kulturalnej i sportowej miasta oraz różnorodnych usług. Koordynacją i realizacją programu na zlecenie Urzędu Miasta Katowice w 2020 r. zajmowało się Stowarzyszenie „FAMI.LOCK”.

Cel programu:

- podniesienie aktywności i sprawności mieszkańców Katowic, którzy ukończyli 60. rok życia, poprzez zwiększenie dostępności do dóbr kultury, zachęcanie do uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i edukacyjnych oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku katowickich seniorów.

W 2020 roku podjęte zostały następujące działania:

- wydano 859 nowych kart dla katowickich seniorów (od początku realizacji programu wydano 13 355 kart),
- z uwagi na ogłoszony na terenie całego kraju stan epidemii, związanej z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19, trudno było w 2020 r. pozyskać nowych partnerów w postaci prywatnych przedsiębiorców do współpracy w zakresie udzielania zniżek dla katowickich seniorów (od początku realizacji programu zawarto 244 porozumienia),
- dzięki programowi umożliwiono ok. 3 032 seniorom* skorzystanie z oferowanych usług.

*dane niepełne, ponieważ nie wszyscy partnerzy prywatni przekazali informację o liczbie osób, które skorzystały z oferowanych przez nich zniżek w ramach programu „Aktywni Seniorzy”.

- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w 2020 roku realizował program Aktywni Seniorzy (z 50% zniżką biletów). W ramach tego programu odbyło się 16 wydarzeń kulturalnych, a ze zniżki skorzystało 28 osób. Program ten był realizowany na Scenie Ateneum, ul. św. Jana 10 w Katowicach.
- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w 2020 r. honorowała Kartę Aktywnego Seniora i oferowała bilety wstępu w obniżonej cenie 1,5 zł. Ponadto Instytucja organizowała bezpłatne warsztaty edukacyjno-artystyczne oraz akcje społeczne skierowane do tej grupy wiekowej.
- Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. K. Bochenek - Instytucja realizuje zadania skierowane do seniorów poprzez projekt Akademia Doświadczenia – bezpłatne warsztaty o różnorodnej tematyce, m.in. szydełkowanie, zdrowe odżywianie, spotkania z podróżnikiem, warsztaty biżuteryjne, wykłady. W 2020 roku, ze względu na pandemię, niektóre zajęcia odbywały się wirtualnie.
- Muzeum Historii Katowic zorganizowało wykłady dla seniorów w ramach Uniwersytetu III Wieku, które do marca odbywały się w formie bezpośrednich spotkań, a później online: Joanny Kałuski „[...] znikł z pieniędzmi jak kamfora [...], czyli o burmistrzu Dieblu z Katowic”, Sławomira Stanowskiego „II powstanie śląskie w Katowicach” i „Tablice rejestracyjne w Stalinogrodzie”, Agnieszki Fedorów-Skupień i Magdaleny Toboły-Feliks „Gadziny, kosze, żigłoki – ozdoby stroju śląskiego”.
- Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zrealizowała dla seniorów różne projekty, w tym: „Srebrna Książka dla Seniora” – usługa dowozu książek do domu, „Zdarzyło się naprawdę. Opowieści reporterskie” – spotkanie z reportażystkami Studia Reportażu i Dokumentu Polskiego Radia, spotkania edukacyjne, jasełka i inne. Ze względu na pandemię, część planowanych na 2020 r. przedsięwzięć została odwołana, a znaczna ich część była zrealizowana w formie online. Cała oferta Biblioteki była bezpłatna.

– Miejskie Domy Kultury - seniorzy korzystali ze zniżek, które oferuje posiadaczom Karta „Aktywny Senior”, a także z bezpłatne oferty Domów Kultury: warsztaty artystyczne, spotkania muzyczne, zajęcia ruchowe i komputerowe, grupy wsparcia. W roku 2020 udzielono zniżek m.in. na imprezy z cyklu Dancing Bogucicki i Zawodziański, przedstawienia teatralne, koncerty, płatne zajęcia kół zainteresowań, płatne zajęcia ruchowe, kursy komputerowe i inne. Oferta została dostosowana do obostrzeń wynikłych z pandemii.

Ad. 2.

Pomoc dla niesamodzielnych seniorów w ich środowisku zamieszkania polega głównie na świadczeniu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni, nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.

Osoby wymagające, z powodu wieku lub niepełnosprawności, pomocy innych osób mogą korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia oraz niezbędnych artykułów osobistego użytku.

Kolejną formą pomocy są Dienne Domy Pomocy Społecznej, które zapewniają swoim pensjonariuszom następujące rodzaje usług: pobyt w godz. 8.00 - 16.00 od poniedziałku do piątku oraz wyżywienie (śniadanie i obiad) na miejscu, posiłki na wynos, usługi higieniczne (natrysk, usługi pralnicze), terapię zajęciową, trening umiejętności, ogólną rehabilitację ruchową, porady i wsparcie psychologiczne indywidualne, grupowe zajęcia psychologa ze społecznością pensjonariuszy, grupy wsparcia, grupy samopomocowe, zebrania społeczności, imprezy organizowane na terenie i poza ośrodkiem wsparcia.

W Katowicach funkcjonują także mieszkania chronione wspierane, które zapewniają usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizację kontaktów społecznych w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Wsparcie w mieszkaniu chronionym może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby mogą zostać objęte pomocą w postaci umieszczenia w domu pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Ad. 3.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej, pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Katowicach diagnozują problemy osób starszych, rozpowszechniają ideę wolontariatu, kierują osoby potrzebujące do skorzystania z dostępnych form pomocy. Diagnozowanie potrzeb i problemów osób w wieku senioralnym realizowane jest także w ramach projektu „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego - I etap” w ramach RPO WSL 2014-2020⁴. Realizacja projektu rozpoczęła się we wrześniu 2017 roku. Projekt skierowany jest do osób w wieku senioralnym (60 plus) zamieszkujących na terenach rewitalizowanych. W ramach projektu realizowane są Programy Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego w dzielnicach: Śródmieście,

⁴ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Załęże, Bogucice, Nikiszowiec-Janów, Zawodzie, Szopienice, które pozwalają na stały i bezpośredni kontakt z beneficjentami a przez to trafniejsze diagnozowanie ich potrzeb i problemów. Formuła projektu jest otwarta na propozycje i potrzeby seniorów.		
C7 D₃	1. Ograniczanie czynników utrudniających osobom niepełnosprawnym i niesamodzielnym seniorom pełnoprawne i bezpieczne funkcjonowanie w środowisku zamieszkania	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe
<p>Program „Bezpieczna Przystań” adresowany jest do seniorów oraz wszystkich mieszkańców Katowic, którym na sercu leży bezpieczeństwo osób starszych. Program ten ma na celu wzrost bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa seniorów, ograniczenie liczby zdarzeń kryminalnych z ich udziałem, ukierunkowany jest na edukację dot. bezpiecznych zachowań wśród seniorów, jak również wzmocnienie społecznego zaangażowania w troskę o bezpieczeństwo osób starszych. Kluczowym elementem programu były oddziaływania edukacyjne nakierowane na podniesienie poziomu bezpieczeństwa katowickich seniorów. W 2020 r., mając na uwadze ograniczenia związane z pandemią COVID-19, specyfiką kluczowych odbiorców programu, realizatorzy programu „Bezpieczna Przystań” zdecydowali o rezygnacji z dotychczasowej formuły bezpośrednich spotkań z seniorami. Partnerzy programu (m.in. NBP, Policja, MOPS Katowice, Straż Pożarna, Straż Miejska) podjęli współpracę z Telewizją Silesia TVS. Informacje/treści/zagadnienia dot. bezpieczeństwa osób w wieku senioralnym zamieszczane były, w ramach realizowanego przez miasto Katowice/MOPS Katowice a emitowanego na antenie TVS programu „Srebrne Katowice”.</p>		

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2020	Uwagi do 2020 roku	Prognozy/ potrzeby 2021
1.	Liczba miejsc pobytu w Domach Pomocy Społecznej na terenie Katowic oraz liczba osób korzystających	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Liczba miejsc - 283 Liczba osób - 965	Liczba miejsc - 283 Liczba osób - 975	- DPS „PRZYSTAŃ” ul. Adamskiego 22 – 88 miejsc, - DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42 – 98 miejsc, - DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4 – 97 miejsc. Liczba osób korzystających z DPS na terenie Katowic – 344 osoby. Liczba osób korzystających z DPS poza Katowicami – 631 osób.	Liczba miejsc – 283 Liczba osób: - 351 osób na terenie Katowic, - 631 osób poza Katowicami
2.	Liczba osób korzystających z mieszkań chronionych dla osób starszych i dla starszych lub niepełnosprawnych ⁵	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	9	15	2 mieszkania chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych (nr 1 i nr 2) przy ul. Łętowskiego 6a – 13 miejsc/skorzystało 15 osób.	13
3.	Liczba miejsc i osób korzystających z Rodzinnego Domu Pomocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	liczba miejsc - 8 liczba osób - 8	Liczba miejsc - 8 Liczba osób - 9	Rodziny Dom Pomocy ul. Krupińskiego 11.	Liczba miejsc - 8 Liczba osób - 8
4.	Liczba osób korzystających z dziennych domów pomocy społecznej na terenie Katowic	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	535 - pobyt, 360 - posiłki na wynos	497 – pobyt 364- posiłki na wynos	1. DDPS nr 1 ul. Czecha 2 – 66 osób w ramach pobytu/26 osób w ramach posiłków na wynos, 2. DDPS nr 2 ul. Głogowska 23	Liczba miejsc - 397 Liczba osób korzystających –

⁵ od 01.03.2018 r. zmiana nazewnictwa - liczba osób korzystających z mieszkań chronionych wspieranych dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych

		Katowicach			– 61 osób w ramach pobytu/343 osoby w ramach posiłków na wynos, 3. DDPS nr 3 ul. Tysiąclecia 45 - 39 osób w ramach pobytu/31 osób w ramach posiłków na wynos, 4. DDPS nr 4 ul. Wiślana 9 – 48 osób w ramach pobytu/37 osób w ramach posiłków na wynos, 5. DDPS nr 5 ul. Świdnicka 35a – 47 osób w ramach pobytu/43 osoby w ramach posiłków na wynos, 6. DDPS nr 6 ul. Oblatów 24-111 osób w ramach pobytu/93 osoby w ramach posiłków na wynos, 7. DDPS nr 7 ul. Gliwicka 74a - 54 osoby w ramach pobytu/35 osób w ramach posiłków na wynos, 8. DDPS ul. Dębowa 23 – 33 osoby w ramach pobytu/27 osób w ramach posiłków na wynos, 9. DDPS ul. Brata Alberta 4 – 38 osób w ramach pobytu/29 osób w ramach posiłków na wynos.	467 Od 2021 r. Dienne Domy Pomocy Społecznej nie przygotowują posiłków na wynos.
5.	Liczba specjalistycznych miejsc leczenia osób starszych, na oddziałach geriatrycznych i innych oddziałach szpitalnych w Katowicach	Wydział Nadzoru Właścicielskiego	158 łóżek geriatrycznych	98 łóżek geriatrycznych	- „EMC Silesia” Sp. z o. o., ul. Morawa 31 w Katowicach – 44 łóżka; - Katowickie Centrum Onkologii, ul. Józefowska 119 – 38 łóżek; - Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 7 Śląskiego ul. Ziołowa 45-47 - 16 łóżek.	98 łóżek geriatrycznych
6.	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej dla osób starszych do ogólnej liczby miejsc w domach pomocy społecznej dla osób starszych w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Liczba osób – 169 Liczba miejsc - 283	Liczba osób – 176 Liczba miejsc - 283	Stan na 31.12.2020 r. liczba osób oczekujących na umieszczenie w dps dla osób w podeszłym wieku oraz w dps dla osób przewlekłe somatycznie chorych w Katowicach Liczba miejsc w 2 dps dla osób w podeszłym wieku oraz 1 dps dla osób przewlekłe somatycznie chorych w Katowicach	Liczba osób – 176 Liczba miejsc - 283
7.	Liczba Klubów Seniora działających w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	5	6 Klubów Seniora + 50 pozostałych miejsc spotkań dla seniorów		65 miejsc spotkań dla seniorów
8.	Liczba osób korzystających z Karty Aktywnego Seniora	Wydział Polityki Społecznej	1 818	859		Od 2021 r. wstrzymane zostało wydawanie karty „Aktywnego Seniora”, do końca 2021 r. program realizowany jest w ramach Katowickiej Karty Mieszkańca.
9.	Liczba uczestniczących	Miejski Ośrodek	3 479	3 628	2004– liczba osób, które skorzystały ze świadczeń	3 628

	w programie Siedemdziesiąt plus	Pomocy Społecznej w Katowicach	oraz 159 (z PFRON skorzystało)	oraz 150 osób (PFRON)	przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej), 890 – liczba osób, które skorzystały z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych (w tym 281 osób z tytułu wieku oraz 609 osób z tytułu niepełnosprawności), 734 – liczba osób, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych, w tym 500 osób skorzystało również z dodatku energetycznego wypłacanego na podstawie ustawy Prawo energetyczne. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało: - 125 osób w formie turnusu rehabilitacyjnego, - 6 osób w formie usuwania barier w komunikowaniu się, - 19 osób w formie dofinansowania do sprzętu.	oraz 220 osób (PFRON)
10.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 793	2 002	2 002 osoby skorzystały z usług opiekuńczych, w tym 211 ze specjalistycznych usług opiekuńczych. W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. 1 887 – liczba osób korzystających bez względu na rodzaj świadczonych usług	2 002 osoby, w tym 211 osób ze specjalistycznych usług opiekuńczych
11.	Liczba osób w wieku senioralnym korzystających z usług opiekuńczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 303	1 655	1 655 – liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej). W podanej liczbie występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług.	1 655
12.	Liczba organizacji pozarządowych realizujących programy na rzecz osób starszych na zlecenie miasta lub we współpracy z jednostkami samorządowymi	Wydział Polityki Społecznej	13	27		27

13.	Liczba szkoleń dla seniorów dotyczących wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa	Wydział Polityki Społecznej Wydział Zarządzania Kryzysowego	14	0	Ze względu na epidemię COVID-19, szkolenia nie odbyły się	2
14.	Liczba seniorów uczestniczących w szkoleniach dotyczących wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa	Wydział Polityki Społecznej Wydział Zarządzania Kryzysowego	301	0	Ze względu na epidemię COVID-19, szkolenia nie odbyły się	30

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2020 roku w porównaniu do 2016 roku:

- infrastruktura pomocowa dla osób starszych tj. dzienne domy pomocy społecznej, mieszkania chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych, Rodzinny Dom Pomocy, domy pomocy społecznej nie uległa zmianie, natomiast liczba osób korzystających z tej infrastruktury wzrosła (prócz pobytu w DDPS, gdzie liczba osób korzystających w porównaniu z rokiem 2016 spadła),
- wzrosła liczba osób w wieku senioralnym korzystających z usług opiekuńczych przy ogólnym wzroście liczby osób korzystających z tego rodzaju usług.

W 2020 r. w mieście Katowice realizowane były działania w ramach Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście na lata 2016-2021”. Celem tych działań było zapewnienie katowickim seniorom możliwości aktywnego udziału w życiu społecznym Miasta oraz prowadzenia przez nich samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia. W 2020 r. działania te były w znacznym stopniu ograniczone w związku z wprowadzonymi obostrzeniami związanymi m.in. z zakazem spotykania się, jednak w momentach luzowania obostrzeń, seniorzy chętnie korzystali z szerokiej oferty spędzania czasu wolnego uczestnicząc m.in. w projektach i zajęciach sportowych, kulturalnych, edukacyjnych czy prozdrowotnych. Jako miasto Katowice w 2020 r. dofinansowano także wiele ciekawych projektów zrealizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi - były to m.in. spotkania integracyjno – aktywizujące, warsztaty florystyczne, gry planszowe, kurs obsługi komputera, kursy pierwszej pomocy, warsztaty muzyczne, nauka języków obcych i wiele innych. W 2020 r. kontynuowane było zadanie pn.: „Sportowy Uniwersytet Seniora” z bogatą ofertą zajęć ruchowych oraz biesiady senioralne organizowane w poszczególnych dzielnicach naszego Miasta. Obie te inicjatywy cieszyły się ogromną popularnością wśród naszych seniorów. Dodatkowo katowiccy seniorzy mogli korzystać ze zniżek z kartą „Aktywnego Seniora” lub legitymacją programu: „Babcia, dziadek i ja”, mieli także możliwość skorzystania z bezpłatnych szczepień przeciwko grypie i badań profilaktycznych.

Ponadto, realizowane były 2 nowe inicjatywy dla katowickich seniorów tj. „Złota Rączka” oraz „Srebrna Książka”. Projekt „Złota Rączka” skierowany jest do katowickich seniorów 65+. Celem projektu jest podniesienie oraz poprawa jakości życia poprzez zapewnienie seniorom dostępu do bezpłatnych usług w zakresie drobnych napraw domowych. Z usług mogą skorzystać seniorzy miasta Katowice, samotni, gospodarstwa 2 osobowe, którzy ukończyli 65. rok życia i którym często trudno jest poradzić sobie z domowymi naprawami, a nie zawsze mogą liczyć na wsparcie bliskich osób. Katalog napraw świadczonych w ramach usługi obejmuje m.in.:

- wymianę/naprawę kranów w kuchni i łazience,
- udrażnianie zatkanych odpływów,
- naprawę nieszczelnych rur,
- naprawę sputczki,

- montaż/wymianę deski sedesowej,
- podłączenie pralki/zmywarki,
- wymianę żarówki,
- naprawę/wymianę gniazdka elektrycznego,
- regulację/uszczelnienie drzwi i okien,
- naprawę klamek/zamków w drzwiach i oknach,
- naprawę listew przypodłogowych,
- inne drobne czynności naprawcze i montażowe, które zostaną zaakceptowane przez Realizatorów.

Projekt „Srebrna Książka” polega na dowożeniu do domu książek i audiobooków wypożyczonych katowickim seniorom, a także osobom niepełnosprawnym i chorym. Celem projektu jest zapewnienie dostępu do książek czytelnikom mającym trudności z przemieszczaniem się, aby nie zostali oni wykluczeni z możliwości korzystania z bibliotek. Adresatami projektu są seniorzy, którzy ukończyli 65 lat, osoby chore, niepełnosprawne, mające problemy z dotarciem do biblioteki ze względu na stan zdrowia - zameldowani na terenie miasta Katowice, jak również zamieszkali i płacący podatki w Katowicach. Wypożyczanie książek w ramach usługi odbywa się poprzez zgłoszenie telefoniczne bądź drogą elektroniczną na adres filii, do której zapisany jest czytelnik, poprzez podanie imienia i nazwiska wypożyczającego, numeru telefonu kontaktowego, adresu zamieszkania, wybranych tytułów lub określenie swoich preferencji literackich. Bibliotekarz dostarczy nieodpłatnie w umówionym z czytelnikiem terminie wybrane książki pod adres jego zamieszkania na okres do 30 dni, z możliwością przedłużenia terminu zwrotu telefonicznie lub pocztą elektroniczną. Jednorazowo można wypożyczyć do 5 pozycji. Zwrot książek może odbyć się taką samą drogą, w miejscu zamieszkania czytelnika, po wcześniejszym zgłoszeniu w filii, z której książki zostały wypożyczone.

Wskaźnik rezultatu: Poprawa warunków pozwalających osobom w wieku senioralnym utrzymywanie jak najdłużej aktywności osobistej, zawodowej i społecznej oraz zapewnienie wsparcia i opieki osobom niesamodzielnym.

W mieście Katowice, podobnie jak w całym kraju, w związku z procesem starzenia się społeczeństwa daje się zauważyć w strukturze społecznej stały wzrost udziału osób w wieku powyżej 60. roku życia. Miasto Katowice przykłada dużą wagę do rozwoju polityki senioralnej w mieście. Kluczowe obszary działań w zakresie polityki senioralnej to: zdrowie i samodzielność, aktywność zawodowa, aktywność edukacyjna, społeczna i kulturalna oraz relacje międzypokoleniowe. W 2020 roku realizowano działania mające na celu:

- podniesienie szeroko rozumianego poczucia bezpieczeństwa (socjalnego, zdrowotnego, fizycznego, prawnego i konsumenckiego) m.in. poprzez realizację programu „Bezpieczna przystań”,
- nabycie niezbędnych we współczesnym świecie kompetencji, kreatywności, rozwijania zainteresowań m.in. poprzez realizację programu „Aktywni Seniorzy”,
- pogłębienie integracji w wymiarze zarówno wewnątrzpokoleniowym (Kluby Seniora) jak i międzypokoleniowym „Program Babcia, dziadek i ja w Katowicach”,
- wydłużenie niezależnego i aktywnego życia osób w podeszłym wieku poprzez organizację zajęć sportowych oraz zachęcanie do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu,
- podniesienie jakości życia osób po ukończeniu 70. roku życia poprzez realizację Miejskiego Programu Pomocy dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Siedemdziesiąt Plus”,
- poszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi, fundacjami i instytucjami miejskimi na rzecz budowania lokalnych sieci wsparcia,
- promowanie wolontariatu, jako formy wsparcia osób w wieku senioralnym,
- zapewnienie pomocy dla niesamodzielnym seniorów przede wszystkim w ich środowisku zamieszkania poprzez świadczenie usług opiekuńczych, usługi w dziennym domu pomocy społecznej, mieszkaniu chronionym wspieranym, a jeśli osoba wymaga całodobowej opieki, zapewnienie pobytu w domu pomocy społecznej.

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się rozwijanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w ramach obszaru strategicznego, jakim jest wsparcie osób w wieku senioralnym.

8. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Cel strategiczny: zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej miasta

Kierunki działań strategicznych

C8 K₁	Uaktywienie dzielnicowych społeczności do uczestnictwa w procesie realizacji budżetu obywatelskiego oraz edukacja obywatelska i aktywizacja mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej oraz seniorów m.in. poprzez Centrum Organizacji Pozarządowych.
C8 K₂	Rozwijanie i pogłębianie współpracy instytucji samorządowych z organizacjami sektora pozarządowego, w tym doskonalenie internetowej komunikacji instytucji samorządowych z sektorem organizacji społecznych i aktualizowanie publikowanych informacji o planowanych oraz realizowanych wspólnych projektach.
C8 K₃	Wzmacnianie potencjału mieszkańców Katowic poprzez wzbogacanie/wyposażanie ich w wiedzę obywatelską (ułatwiająca funkcjonowanie w społeczeństwie) dotyczącą uprawnień oraz obowiązków wynikających z regulacji prawnych i procedur.

Działania

Cel strategiczny: zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej miasta		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C8 D₁	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie spotkań informacyjnych, konsultacji, szkoleń dla społeczności lokalnych oraz organizacji pozarządowych nakierowanych na aktywność obywatelską, w tym w szczególności zachęcanie młodzieży szkolnej oraz seniorów do aktywności wolontaryjnej i udziału w inicjatywach organizacji pozarządowych oraz samorządowych projektach i programach wsparcia. 2. Skuteczne docieranie do mieszkańców Katowic z informacjami o mechanizmach partycypacyjnych stosowanych przez Urząd Miasta Katowice (z wykorzystaniem różnych kanałów/form przekazywania informacji np. strona www, informator miejski etc.). 3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego w Katowicach.	Prezydent Miasta Katowice, Urząd Miasta: - komórki organizacyjne Urzędu Miasta Katowice, jednostki organizacyjne Miasta Katowice, Centrum Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe
<p>W 2020 r. Wydział Polityki Społecznej zlecał organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych z zakresu: „Promocji i organizacji wolontariatu” oraz w ramach zadania: „Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych”.</p> <p>W zakresie realizacji zadania pn.: „Promocja i organizacja wolontariatu” realizowane były łącznie 4 projekty, w tym m.in. przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Społeczne Towarzystwo Hospicjum CORDIS - projekt pn.: „Promocja i organizacja wolontariatu hospicyjnego – Chcieć to móc”. Działania miały na celu promocję wolontariatu hospicyjnego. W zadaniu wzięli udział wolontariusze Hospicjum CORDIS - dzieci, młodzież i osoby dorosłe; • Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Katowice - projekt pn.: „Rozwiń się i otwórz na nowe wyzwania”. Projekt miał na celu promocję wolontariatu w Katowicach. W zadaniu udział wzięli wolontariusze ZHP oraz mieszkańcy Katowic – osoby zainteresowane wolontariatem; • Hospicjum św. Franciszka - projekt pn.: „Promocja i organizacja wolontariatu w Hospicjum św. Franciszka”, zadanie miało na celu promocję wolontariatu hospicyjnego. W zadaniu wzięli udział wolontariusze Hospicjum św. Franciszka oraz mieszkańcy Katowic – osoby zainteresowane wolontariatem. <p>W zakresie realizacji zadania pn.: „Aktywizacja społeczności lokalnych i promocji społeczeństwa obywatelskiego” realizowanych było 5 projektów, w tym m.in. przez:</p>		

- Stowarzyszenie Mieszkańców, Przyjaciół i Sympatyków Wełnowca-Józefowca „REVITA” - projekt pn.: „Spotkanie karnawałowe z mieszkańcami dzielnicy”. Celem zadania była integracja społeczności lokalnej, propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego;
- Stowarzyszenie Nasze Osiedle Ścigały - projekt pn.: „Żywa Biblioteka”, w ramach którego zorganizowano spotkanie w MDK Bogucice-Zawodzie z udziałem 7 osób w charakterze żywych książek, które opowiadały uczestnikom spotkania o swoim życiu, kraju, z którego pochodzą, jego zwyczajach i tradycjach;
- Fundacja Wolne Miejsce realizowała projekt pn.: „Dzień Walki z Głodem z Kotłem Miłosierdzia”. W dniu 16 października obchodzony jest Światowy Dzień Żywności i Walki z Głodem. Święto to ma na celu przeciwdziałać marnowaniu żywności na skalę globalną i przypominać opinii publicznej o problemach żywnościowych, z jakimi nie radzą sobie kraje biedniejsze. Zorganizowana przez Fundację akcja gotowania zupy była symbolicznym gestem solidarności wobec osób ubogich czy doświadczających głodu, których spotkać możemy na ulicach polskich miast, czy też w polskich szkołach.

Ad. 1.

W 2020 r. uruchomiono 4 procesy konsultacyjne w rozumieniu zapisów uchwały nr XXXVIII/860/13 Rady Miasta Katowice z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zasad i trybów przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami miasta Katowice.

Konsultacje społeczne dot. zagospodarowania terenu Parku Wełnowieckiego z włączeniem terenu tzw. "Alp" (Zarządzenie nr 821/2020 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 26 lutego 2020 r.)

Konsultacje społeczne miały na celu zebranie propozycji, opinii i uwag mieszkańców Katowic w sprawie przyszłego sposobu zagospodarowania rozszerzonego o teren tzw. „Alp” Parku Wełnowieckiego. Na podstawie zebranego materiału zostały przygotowane wytyczne, które stanowią będą podstawę do zlecenia koncepcji przyszłego zagospodarowania terenu. Konsultacje społeczne miały charakter lokalny i skierowane były do mieszkańców jednostek pomocniczych nr 11 Wełnowiec – Józefowiec, nr 12 Koszutka oraz nr 13 Bogucice. Informację o konsultacjach opublikowano na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice, na portalu katowice.eu i katowice.eu/konsultacje. Ponadto informacje o możliwości wzięcia udziału w konsultacjach społecznych zostały zamieszczone na łamach miejskiego miesięcznika Nasze Katowice oraz rozesłane biuletynem informacyjnym do mieszkańców oraz do dziennikarzy. Ze względu na obostrzenia związane z wprowadzeniem stanu epidemicznego w kraju i brakiem możliwości podjęcia działań, polegających na bezpośrednim kontakcie z uczestnikami konsultacji, opinie mieszkańców były zbierane jedynie za pomocą ankiety diagnostycznej, udostępnionej w formie online. Osobom, które nie miały dostępu do Internetu zapewniono możliwość telefonicznego jej wypełnienia, po kontakcie z pracownikami Wydziału Komunikacji Społecznej. Uwagi, opinie i propozycje mieszkańcy mogli zgłaszać od 16 do 29 marca 2020 r. W konsultacjach uczestniczyły 283 osoby. Swoje propozycje co do sposobów zagospodarowania Parku przesłała również Rada Jednostki Pomocniczej nr 11 Wełnowiec – Józefowiec. W ramach konsultacji powstał raport, który następnie został przekazany Zakładowi Zieleni Miejskiej, który na jego podstawie przygotował wytyczne projektowe.

Konsultacje społeczne dot. wskazania zadań do Zielonego Budżetu miasta Katowice (Zarządzenie nr 823/2020 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 28.02.2020 r.)

Konsultacje te miały na celu zdiagnozowanie potrzeb mieszkańców w zakresie szeroko pojętej ekologii i ochrony środowiska. Mieszkańcy zgłaszali swoje pomysły do realizacji za pomocą formularzy zgłoszeniowych, które następnie podlegały weryfikacji na trzech etapach, po to, aby finalnie wybrać te zadania, które w najwyższym stopniu wpisywałyby się w założenia Zielonego Budżetu miasta Katowice i charakteryzowały się największym wpływem na poprawę środowiska naturalnego na terenie miasta.

Informacje o konsultacjach opublikowano na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice, na portalach bo.katowice.eu oraz katowice.eu/zielonybudzet. Ponadto informacje o możliwości wzięcia udziału w konsultacjach społecznych zostały szeroko rozpowszechnione za pomocą różnych urzędowych kanałów informacyjnych - m.in.: zamieszczone kilkakrotnie na łamach miejskiego miesięcznika Nasze Katowice (wydanie marcowe, kwietniowe i majowe), rozesłane biuletynem informacyjnym do dziennikarzy, w formie newslettera w ramach Biuletynu Informacyjnego Mieszkańca Katowic czy na profilach Twitter oraz Facebook m.in. Budżetu Obywatelskiego czy miasta Katowice. W celach informacyjnych opublikowano również specjalny folder dotyczący procedury Zielonego Budżetu. W ramach konsultacji mieszkańcy mieli możliwość zgłoszenia propozycji w formie projektów korzystnych dla środowiska naturalnego (m.in. zazielenienie przestrzeni publicznej, systemowa rewitalizacja skwerów i parków, tworzenie

łąk kwietnych, tworzenie ogrodów deszczowych i zbiorników małej retencji na terenach skwerów i parków miejskich, warsztaty i działania edukacyjne w zakresie ekologii i ochrony przyrody), jak i tych związanych z systemowymi programami dotyczącymi zwierząt (np. sterylizacja, zajęcia edukacyjne o właściwej opiece oraz odżywianiu).

Opinie mieszkańców pozyskiwane były za pomocą specjalnych formularzy zgłoszeniowych. Każdy mieszkaniec mógł zgłosić dowolną liczbę wniosków, przy czym każdy wniosek wymagał złożenia osobnego formularza zgłoszeniowego. Propozycje zadań przyjmowano w dwóch kategoriach: projektów ogólnomiejskich - zlokalizowanych na terenie miasta Katowice i odpowiadających na potrzeby mieszkańców więcej niż jednej jednostki pomocniczej i projektów lokalnych - zlokalizowanych na terenie jednej jednostki pomocniczej miasta Katowice (składane przez mieszkańców zamieszkujących jednostkę pomocniczą, której dotyczy zgłaszane zadanie). Wypełniony formularz zgłoszeniowy należało złożyć w dniach od 1 kwietnia do 14 maja 2020 roku pocztą tradycyjną na adres: Wydział Komunikacji Społecznej Urząd Miasta Katowice, Rynek 13, 40-003 Katowice, drogą elektroniczną poprzez Elektroniczną Skrzynkę Podawczą Urzędu Miasta Katowice lub wiadomość e-mail na adres: zielonybudzet@katowice.eu, w formie załącznika do wiadomości. Na podstawie zebranych 128 propozycji, zgłoszonych łącznie przez 81 osób, przygotowano listę 54 zadań, które przeznaczono do realizacji w roku 2021.

Konsultacje społeczne dot. projektu „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Katowice na lata 2019-2024” (Zarządzenie nr 867/2020 Prezydentem Miasta Katowice z dnia 7 kwietnia 2020 r.)

Informację o konsultacjach opublikowano na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice, na portalu katowice.eu, katowice.eu/konsultacje oraz dedykowanej stronie halas.katowice.eu. Jednocześnie na tych kanałach komunikacyjnych udostępniono projekt dokumentu wraz z załącznikami. Ponadto informacje o możliwości wzięcia udziału w konsultacjach społecznych zostały zamieszczone na łamach miejskiego miesięcznika Nasze Katowice. Osoby, które chciały wyrazić swoją opinię dotyczącą proponowanych zapisów dokumentu zostały poproszone o wypełnienie formularza konsultacyjnego, który został udostępniony online oraz do pobrania poprzez strony katowice.eu oraz halas.katowice.eu. Ze względu na obostrzenia związane z wprowadzeniem stanu epidemicznego w kraju i zmiany w funkcjonowaniu urzędu, wypełniony formularz można było przekazać w sposób elektroniczny lub przesać pocztą tradycyjną. Uwagi, opinie i propozycje mieszkańcy mogli zgłaszać od 21 kwietnia do 18 maja 2020 r.

W konsultacjach wzięło udział 87 osób, 2 przesłane formularze zostały uznano za nieważne.

Konsultacje społeczne dot. zagospodarowania terenu u zbiegu ulic Leopolda, Bohaterów Monte Cassino i Wiertniczej (Zarządzenie nr zarządzeniem Prezydenta Miasta Katowice nr 868/2020 z dnia 7 kwietnia 2020 r.)

Konsultacje społeczne miały na celu zebranie propozycji, opinii i uwag mieszkańców Katowic w sprawie przyszłego zagospodarowania terenu u zbiegu ulic Leopolda, Bohaterów Monte Cassino i Wiertniczej. Konsultacje społeczne miały charakter lokalny i skierowane były do mieszkańców jednostek pomocniczych nr 3 Zawodzie, nr 13 Bogucice i nr 14 Dąbrówka Mała.

Na podstawie zebranego materiału zostały przygotowane wytyczne, które stanowić będą podstawę do zlecenia koncepcji przyszłego zagospodarowania terenu przez Zakład Zieleni Miejskiej w Katowicach. Informację o konsultacjach opublikowano na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice, na portalu katowice.eu i katowice.eu/konsultacje. Ponadto informacje o możliwości wzięcia udziału w konsultacjach społecznych zostały zamieszczone na łamach miejskiego miesięcznika Nasze Katowice (wydanie majowe), rozesłane biuletynem informacyjnym do dziennikarzy oraz pocztą elektroniczną do radnych Rady Miasta Katowice i radnych Rad Jednostek Pomocniczych nr 3, 13 i 14.

Opinie mieszkańców uczestniczących w konsultacjach były pozyskiwane za pośrednictwem ankiety diagnostycznej, udostępnionej mieszkańcom w formie elektronicznej lub poczty elektronicznej pod adresem konsultacje@katowice.eu. Uwagi, opinie i propozycje mieszkańcy mogli zgłaszać od 21 kwietnia do 8 maja 2020 r. Osobom, które nie miały dostępu do Internetu zapewniono możliwość telefonicznego wypełnienia ankiety, po kontakcie z pracownikami Wydziału Komunikacji Społecznej. Swoją opinię na temat sposobu zagospodarowania konsultowanego terenu za pomocą ankiety wyraziło 1487 osób.

W 4 procesach konsultacyjnych uczestniczyło łącznie 1 938 mieszkańców.

Budżet obywatelski. Pierwszym etapem VII edycji Budżetu Obywatelskiego było przeprowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej, mającej na celu przybliżenie mieszkańcom idei budżetu obywatelskiego oraz zachęcenie do składania projektów zadań. Akcja informacyjno-edukacyjna miała charakter ciągły i była prowadzona na przestrzeni całego procesu. Intensyfikacja działań następowała na etapach poprzedzających zgłaszanie projektów oraz głosowanie. Podczas prowadzenia akcji informacyjno-edukacyjnej wykorzystane zostały różne kanały komunikacyjne, dostosowane do zróżnicowanych grup mieszkańców, w celu jak najszerzego poinformowania o możliwościach udziału w Budżecie Obywatelskim. Działania promocyjne były dostosowane do dynamicznie zmieniającej się sytuacji – nabór wniosków przypadł w czasie trwania szczytu pierwszej fali epidemii. W wyniku przejścia szkół na tryb nauczania zdalnego, zamknięcia żłobków i przedszkoli oraz zaleceń rządowych dot. ograniczenia przemieszczania się, zrezygnowano z prowadzenia akcji plakatowej na etapie zgłaszania projektów. W czasie wrześniowego głosowania rozdystrybuowano: plakaty skierowane do dzieci w wieku przedszkolnym i młodzieży (placówki oświatowe – 700 sztuk), plakaty przeznaczone dla spółdzielni mieszkaniowych (3 tys. sztuk), książeczki edukacyjne o BO dla dzieci w wieku przedszkolnym (2 tys. sztuk), ulotki w formie zawieszki na drzwi, informujące o tym kto, w jaki sposób i gdzie może zgłosić (8 tys. sztuk), „puste” plakaty do wypełnienia przez wnioskodawców, umożliwiające promowanie projektów (3 tys. sztuk).

W Wydziale Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice działał Punkt Konsultacyjny. Pracownicy Punktu telefonicznie i mailowo udzielali szczegółowych informacji dotyczących budżetu obywatelskiego oraz pomagali przy wypełnianiu formularza zgłoszeniowego projektu. Na tych samych zasadach mieszkańcy mieli również możliwość kontaktu z koordynatorami ds. budżetu obywatelskiego, którzy zostali powołani w komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Katowice oraz w miejskich jednostkach organizacyjnych zaangażowanych w proces. Osoby te odpowiedzialne były m.in. za odpowiadanie na pytania mieszkańców dot. budżetu obywatelskiego w zakresie kompetencji swojej komórki/jednostki. Wskazanie koordynatorów pozwalało mieszkańcowi na skonsultowanie swojego projektu i jego ewentualną poprawę jeszcze przed złożeniem wniosku, co znacznie zwiększało szansę na jego późniejszą pozytywną weryfikację.

Nabór wniosków do siódmej edycji budżetu obywatelskiego trwał od 16 marca do 4 maja 2020 roku. W tym czasie mieszkańcy Katowic zgłosili łącznie rekordowe 415 projektów zadań, z czego 73 dotyczyło zadań o charakterze ogólnomiejskim.

Dla potrzeb obsługi procesu już w 2015 roku została stworzona odrębna strona internetowa www.bo.katowice.eu, w środowisku internetowym aktywnie wykorzystywano również profile na portalach społecznościowych Facebook i Twitter. Informacje o kolejnych etapach Budżetu Obywatelskiego przekazywane były na bieżąco: Radnym Rady Miasta Katowice, Radnym Rad Jednostek Pomocniczych, a także lokalnym mediom. Obszerne artykuły dotyczące poszczególnych etapów były publikowane w bezpłatnym informatorze miejskim „Nasze Katowice” (nakład: 152 tysięcy egzemplarzy). W celach promocyjnych korzystano również z infokiosków, zlokalizowanych na katowickim Rynku - czas emisji informacji trwał ok. 4 tygodni, na każdym etapie BO. Wysyłano wiadomości do mieszkańców za pomocą Katowickiego Systemu Informacyjnego SMS. Z kolei od 1 września 2020 r. do końca głosowania w różnych częściach miasta pojawiło się 10 city-lightów oraz 6 billboardów z informacją o głosowaniu. W okresie od kwietnia do końca września podobna reklama, informująca o trwaniu procedury, pojawiła się na tramwaju kursującym po Katowicach (linia nr 13, 20 i 43).

W związku z sytuacją epidemiczną na etapie składania wniosków odstąpiono od konieczności dołączenia, wymaganych w poprzednich edycjach, list poparcia. Projekt zadania należało opisać za pomocą specjalnego formularza, który można było przekazać pocztą tradycyjną na adres: Wydział Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Rynek 13, 40-003 Katowice z dopiskiem „Budżet Obywatelski” lub elektronicznie za pomocą Elektronicznej Skrzynki Podawczej Urzędu Miasta Katowice. Po raz kolejny mieszkańcy mieli również możliwość przesłania formularza drogą mailową lub poprzez generator wniosków, znajdujący się na stronie internetowej procesu. Skorzystanie z możliwości elektronicznego przesłania formularza wymagało od wnioskodawcy dostarczenia oświadczenia podmiotu zewnętrznego (spółdzielni/wspólnoty mieszkaniowej/KTBS lub placówki szkolnej) w terminie 30 dni od daty otrzymania powiadomienia z Urzędu o pozytywnej weryfikacji formalnej.

Weryfikacja zgłoszonych projektów prowadzona była dwuetapowo. Podczas pierwszego etapu (weryfikacja formalna) pracownicy Wydziału Komunikacji Społecznej sprawdzili poprawność wypełnienia formularzy

zgłoszeniowych i ich kompletność. Na tym etapie negatywnie zweryfikowanych zostało 16 wniosków. Po raz kolejny w ramach katowickiego Budżetu Obywatelskiego wnioskodawcy negatywnie zweryfikowanych wniosków mieli możliwość złożenia odwołania. W przypadku weryfikacji formalnej, z możliwości tej skorzystali wnioskodawcy 8 projektów. Prezydent Miasta Katowice rozpatrzył pozytywnie 6 odwołań.

W celu przeprowadzenia drugiego etapu weryfikacji 405 pozytywnie zweryfikowanych projektów zostało przekazanych do właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Katowice oraz jednostek organizacyjnych miasta Katowice, do których kompetencji należy realizacja zadań publicznych o określonym charakterze. Na tym etapie sprawdzone zostały elementy składowe, które decydowały czy projekt spełnia warunki umożliwiające jego realizację w ramach procedury. W końcową ocenę projektów zadań zaangażowanych było 12 komórek merytorycznych, które niejednokrotnie występowały o opinie do innych komórek, ze względu na poziom skomplikowania weryfikowanych zadań.

Do 29 czerwca 2020 r. wnioskodawcy mieli możliwość łączenia projektów. Z takiej możliwości skorzystało 4 wnioskodawców, którzy dokonali połączeń swoich projektów w dwa zadania. Po zakończonej weryfikacji, 21 sierpnia 2020 r., opublikowane zostały zarówno listy projektów, które zakwalifikowały się do etapu głosowania, jak i te, które zostały negatywnie zweryfikowane wraz z odpowiednim uzasadnieniem dla każdego projektu. Spośród 415 wniosków zgłoszonych, pozytywnie zweryfikowanych zostało 269 projektów lokalnych i 48 ogólnomiejskich (łącznie 317 – rekordowe 76% zgłoszonych). Z możliwości odwołania od negatywnego wyniku weryfikacji na tym etapie skorzystali wnioskodawcy 31 zadań. Pozytywnie rozpatrzone zostały odwołania dotyczące oceny 10 projektów. W związku z wycofaniem przez wnioskodawców 8 pozytywnie zweryfikowanych projektów, pod głosowanie poddanych zostało ostatecznie 319 zadań.

W ramach promocji etapu głosowania, które trwało od 7 do 20 września 2020 r., wśród mieszkańców przeprowadzono akcję kolportażu specjalnego wydania miejskiego informatora „Nasze Katowice”, w całości poświęconemu budżetowi obywatelskiemu. W gazecie znajdował się wykaz wszystkich zadań, na które mieszkańcy mogli głosować, informacje o głosowaniu, dwa artykuły przybliżające samą ideę budżetu obywatelskiego i strona z wypowiedziami wnioskodawców. Nakład wydania wyniósł 152 tys. egzemplarzy. Stanowiło to bardzo ważny element akcji informacyjnej szczególnie dla osób starszych, które nie mogły skorzystać z zasobów Internetu, a dzięki temu miały możliwość zapoznania się ze wszystkimi wnioskami poddanymi pod głosowanie.

Dodatkowo w trakcie głosowania do użytkowników Katowickiego Informacyjnego Serwisu SMS trzykrotnie zostały wysłane SMSy zachęcające do udziału w głosowaniu wraz z bezpośrednim linkiem do elektronicznego panelu głosowania.

Na całym etapie głosowania, w ramach akcji promocyjnej, w Internecie przeprowadzono szeroką kampanię z uwzględnieniem publikacji materiałów odnoszących się do: rozpoczęcia głosowania, pokazywania potencjału budżetu obywatelskiego w kontekście zrealizowanych inwestycji, włączenia w procedurę BO osób bliskich, rodzin, przede wszystkim osób starszych, które mogą nie mieć dostępu do Internetu, a także odliczania ostatnich dni/godzin głosowania.

Każdy mieszkaniec Katowic mógł zagłosować korzystając z dowolnego urządzenia z dostępem do Internetu poprzez specjalną w tym celu przygotowaną aplikację. W systemie głosowania automatycznie znalazły się osoby zameldowane na pobyt stały bądź czasowy w Katowicach na dzień 24 sierpnia 2020 r. Natomiast pozostali mieszkańcy mogli dopisać się do systemu poprzez złożenie oświadczenia o zamieszkiwaniu na terenie Katowic. W związku z panującą epidemią odstąpiono od organizacji, znanych z lat poprzednich, Stacjonarnych Punktów Głosowania w dzielnicowych bibliotekach. W miejsce tego działania uruchomiono Mobilne Punkty Głosowania. Między 8 a 16 września 2020 r., pracownicy Wydziału Komunikacji Społecznej odwiedzili każdą z jednostek pomocniczych w mieście, zachęcając mieszkańców do udziału w głosowaniu. Aby zagłosować w Mobilnym Punkcie Głosowania, należało mieć ze sobą dokument tożsamości, a w przypadku osób poniżej 18. roku życia legitymację szkolną lub inny dokument potwierdzający posiadanie numeru PESEL. Pracownicy Urzędu Miasta posiadali specjalne wydanie „Naszych Katowic” oraz tablety, umożliwiające mieszkańcom kolejno: zapoznanie się z przedstawionymi projektami i oddanie głosu. Mobilne Punkty Głosowania dostępne były w godzinach 9.00-11.00 oraz 12.00-14.00 zgodnie z ustalonym harmonogramem. Ponadto na czas głosowania uruchomiono jeden stacjonarny punkt głosowania, który zlokalizowano w Biurze Obsługi Mieszkańców urzędu.

W głosowaniu wzięło udział 44 331 osób, co stanowiło 16,13% spośród uprawnionych. Dla porównania

w edycji 2020 frekwencja wyniosła 18,9%, w edycji 2019 - 16,8%, w edycji 2018 - 13,6%, w edycji 2017 - 12,12%, w edycji 2016 - 6,77%, a w edycji 2015 - 4,40%. Wyniki głosowania zostały ogłoszone 24 września 2020 roku. Mieszkańcy zdecydowali, że w latach 2021 i 2022 (w zestawieniu znalazło się 16 zadań o charakterze dwuletnim) realizowanych będzie 116 projektów lokalnych i 6 projektów ogólnomiejskich, na łączną kwotę 14 355 728 zł.

W głosowaniu na zadania lokalne zdecydowanie najwyższą frekwencję odnotowano w jednostce pomocniczej Podlesie, gdzie zagłosowało rekordowe 46,49% uprawnionych mieszkańców. Drugi najwyższy wynik frekwencji odnotowano w Dąbrówce Małej (28,97%), a trzeci w Kostuchnie (27,78%). Zgodnie z Regulaminem Budżetu Obywatelskiego w Katowicach oznacza to, że 10% pozostałych po głosowaniu środków z puli dalszych 19 jednostek pomocniczych zasili pulę środków dla tych dzielnic w kolejnej edycji budżetu obywatelskiego. Suma nagrody wyniosła 70 436 zł. Jednostka pomocnicza Podlesie otrzymała połowę tej kwoty – 35 544 zł. Dąbrówka Mała otrzymała 30% z puli nagrody za frekwencję, tj. 21 632 zł. Z kolei Kostuchnie przypadło 20% puli nagrody (tj. 13 260 zł), które będą dodane do środków BO w kolejnym roku.

Do informowania o działaniach prowadzonych przez Wydział Komunikacji Społecznej z zakresu konsultacji społecznych, w zależności od ich zasięgu i charakterystyki, wykorzystuje się następujące kanały: portal internetowy www.katowice.eu i www.katowice.eu/konsultacje, Twitter, oficjalny profil Miasta Katowice (Facebook), Katowicki Informacyjny Serwis SMS (KISS), forum internetowe (Platforma Konsultacji Społecznych), cotygodniowy Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta Katowice (skierowany do mediów) oraz cotygodniowy Biuletyn Informacyjny Mieszkańca Katowic (newsletter), informator miejski Nasze Katowice (miesięcznik kolportowany do gospodarstw domowych) oraz plakaty i ulotki.

Ważną rolę w społecznym aktywizowaniu mieszkańców odgrywa forum internetowe pn.: Platforma Konsultacji Społecznych. Przedmiotowe forum internetowe umożliwia mieszkańcom uczestnictwo w dyskusji. Zarejestrowani na forum użytkownicy zamieszczają komentarze i opinie na różne tematy, w tym również mogą oni zakładać nowe wątki tematyczne. Pracownicy komórek (zwani dalej moderatorami) również samodzielnie inicjują dyskusje poprzez zakładanie nowych wątków tematycznych. Ich kolejnym zadaniem jest dodawanie postów w obrębie istniejących wątków w celu ich aktualizacji. Odpowiadając na pytania zadawane przez mieszkańców, moderatorzy udostępniają informacje w zakresie działania swojej komórki w trybie bezwioskowym, na podstawie posiadanej wiedzy. Za pośrednictwem forum internetowego moderatorzy zamieszczają również informacje o zamierzeniach inwestycyjnych.

W 2020 roku w **Centrum Organizacji Pozarządowych (COP)** przy ul. Młyńskiej 5 (zadanie publiczne zlecone przez Prezydenta miasta Katowice) kontynuował swoje działania specjalista ds. wolontariatu w wymiarze ½ etatu (średnio przez 20 godzin tygodniowo - zazwyczaj we wtorki, środy oraz piątki), który zajmował się przede wszystkim udzielaniem bieżącego wsparcia dla organizacji pozarządowych: z zakresu rekrutacji wolontariuszy, kwestii formalno-prawnych, promowania współpracy z wolontariuszami itd., prowadził bieżącą bazę organizacji pozarządowych współpracujących z wolontariuszami (ich zapotrzebowanie, kompetencje wolontariuszy itd.), pośredniczył między wolontariuszami a organizacjami pozarządowymi. W 2020 roku udzielił 35 porad i pośredniczenia wolontariatu, zorganizował 1 dwudniowe spotkanie dla koordynatorów wolontariatu, 4 szkolenia dla wolontariuszy, 3 spotkania tematyczne dla przedstawicieli organizacji pozarządowych w obszarze wolontariatu oraz 3 spotkania dla wolontariuszy z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Ponadto działał w zakresie pośrednictwa w Internecie: promował oferty wolontariatu katowickich organizacji pozarządowych na stronach internetowych i w mediach społecznościowych. W 2020 r. odbyło się 6 szkoleń dla wolontariuszy:

- 1) 24.04.2020 r. – szkolenie dot. animacji z dziećmi podczas wolontariatu streetworkingu pracy podwórkowej,
- 2) 08.06. 2020 r - szkolenie z podstaw wolontariatu,
- 3) 25.09. 2020 r - szkolenie z zakresu komunikacji z os. posiadającymi niepełnosprawność intelektualną,
- 4) 06.10. 2020 r - szkolenie z podstaw wolontariatu „ABC Wolontariatu”,
- 5) 21.12. 2020 r – szkolenie dot. animacji z dziećmi podczas wolontariatu,
- 6) 15.12. 2020 r - szkolenie dot. tworzenia naturalnych kosmetyków i zero waste.

Spotkania tematyczne dla organizacji pozarządowych w obszarze wolontariatu w 2020 r.:

- 1) 19.02. 2020 r – z nauczycielami w zakresie wolontariatu w szkołach,
- 2) 22.05. 2020 r. - z opiekunami wolontariuszy z zakresu potrzeb wolontariusza i organizacji,

- 3) 17.09. 2020 r. - szkolenie liderские dla liderów i koordynatorów wolontariatu,
- 4) 01.10. 2020 r. - szkolenie liderские dla liderów i koordynatorów wolontariatu,
- 5) 07.10. 2020 r – szkolenie z zakresu obsługi ZOOM dla NGO'ów.

W 2020 odbyły się również spotkania dla wolontariuszy z przedstawicielami katowickich organizacji pozarządowych współpracujących z wolontariuszami (6 spotkań):

- 1) 08.04. 2020 r – o roli zadbania o siebie podczas pomagania innym,
- 2) 08.06. 2020 r - o aktualnych ofertach wolontariatu,
- 3) 09.06. 2020 r. o kwestii zero waste i możliwościach wolontariatu na rzecz środowiska,
- 4) 15.07. 2020 r. - o aplikacjach przydatnych w komunikacji z wolontariuszami,
- 5) 11.08. 2020 r. - spotkanie pt.: „Jak znaleźć czas na wolontariat?”,
- 6) 07.09. 2020 r. - szkolenie z zakresu wolontariatu akcyjnego.

Ad.2.

Do informowania o działaniach prowadzonych przez Wydział Komunikacji Społecznej z zakresu konsultacji społecznych, badań sondażowych i spotkań z mieszkańcami, w zależności od ich zasięgu i charakterystyki, wykorzystuje się następujące kanały: portal internetowy www.katowice.eu i www.konsultacje.katowice.eu, Twitter, oficjalny profil Miasta Katowice (Facebook), Katowicki Informacyjny Serwis SMS (KISS), forum internetowe (Platforma Konsultacji Społecznych), informator miejski Nasze Katowice, cotygodniowy Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta Katowice (skierowany do mediów) oraz cotygodniowy Biuletyn Informacyjny Mieszkańca Katowic (newsletter), informator miejski Nasze Katowice (miesięcznik kolportowany do gospodarstw domowych), plakaty i ulotki.

Ponadto dla mieszkańców i przyjezdnych korzystających z DK81 i DK86 prowadzony jest specjalny newsletter przy wykorzystaniu specjalnie utworzonego adresu e-mail: przebudowaDK@katowice.eu. Z newslettera korzysta ponad 650 osób.

W dniu 1 października 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich, uruchomiono nabór inicjatyw lokalnych planowanych do realizacji na 2021 rok. To ważne narzędzie współpracy samorządu z mieszkańcami, gdyż ich zaangażowanie w zmiany swojego najbliższego otoczenia czy proponowanie innych form aktywności w danym środowisku lokalnym, nie tylko przedkłada się na rosnącą liczbę składanych wniosków, ale też na bezpośredni udział mieszkańców w realizacji zgłaszanych zadań, czyli pracę społeczną, która jest kluczowym elementem inicjatyw. Informacje o naborze publikowano w bezpłatnej gazecie miejskiej Nasze Katowice, na stronie www.Katowice.eu, na portalach społecznościowych na oficjalnych profilach miasta Katowice: Facebook i Twitter, w newsletterze dla mieszkańców.

Ad. 3.

Do 5 października 2020 roku mieszkańcy mieli możliwość podzielenia się swoimi opiniami na temat VII edycji Budżetu Obywatelskiego oraz propozycjami zmian. Wszelkie uwagi można było zgłaszać do Wydziału Komunikacji Społecznej: pocztą tradycyjną lub elektroniczną (budzetobywatelski@katowice.eu). Na ich podstawie zaproponowano szereg zmian do procedury kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego w Katowicach. 63 uwagi zostały zebrane, uszeregowane, przeanalizowane, a rozstrzygnięcie (stanowisko Prezydenta) zawiera uzasadnienie decyzji – tabela uwag, jak i raport są dostępne na stronie bo.katowice.eu w zakładce „Pliki do pobrania”.

Ważną rolę, zarówno w diagnozowaniu potrzeb, jak i działań na rzecz wzmocnienia instytucjonalnego organizacji pozarządowych, pełni Katowickie Centrum Organizacji Pozarządowych zlecone jako zadanie publiczne przez Prezydenta Miasta Katowice. COP działa w dwóch lokalizacjach, tj. przy ul. Młyńskiej 5 oraz ul. Kopernika 14, by Miasto Katowice jeszcze lepiej mogło wspierać organizacje pozarządowe, grupy nieformalne i zachęcać mieszkańców naszego miasta do większej aktywności. Liczbowe określenie skali działań zrealizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych w 2020 roku:

- COP, ośrodek i program wsparcia katowickich NGO – z pomocy skorzystało 187 NGO na 300 zaplanowanych w ofercie do roku 2020. (Kopernika 14),
- 19 nowych organizacji mają swoją siedzibę w COP,
- 40 godzin dyżurów doradczych przeprowadzono w każdym miesiącu (Młyńska 5 - doradztwo ogólne, specjalistyczne księgowo 15 h/m- c i marketingowe 5 h/m- c),
- 497 udostępnień sal, w tym udostępnienie sprzętu na 800 zaplanowanych w ofercie do 2020 (Kopernika 14),

<ul style="list-style-type: none"> – 139 porad i pośredniczeń dotyczących wolontariatu na zaplanowanych 100 w każdym roku (Młyńska 5), – 13 szkoleń (Kopernika 14), – 19 spotkań dotyczące wolontariatu na 20 spotkań rocznie (Młyńska5), – 6 spotkań branżowych na 6 zaplanowanych rocznie (Kopernika 14), – 8 wystaw w Galerii Aktywnych na 6 wystaw rocznie (Młyńska 5), z czego 1 stacjonarna i 7 wystaw online. 		
C8 D₂	<p>1. Przekazywanie zadań publicznych zleczonych przez miasto Katowice do realizacji organizacjom pozarządowym, w tym realizowanie wspólnie projektów/programów także przy wykorzystaniu formuły partnerstwa.</p> <p>2. Doskonalenie komunikacji, w tym internetowej z sektorem organizacji pozarządowych dla przekazywania informacji o konkursach ofert oraz realizowanych programach pomocowych i aktywności obywatelskiej stowarzyszeń.</p>	<p>Urząd Miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wydział Polityki Społecznej – Pełnomocnik ds. organizacji pozarządowych, - komórki organizacyjne Urzędu Miasta Katowice, jednostki miejskie - realizatorzy rocznego programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi, Centrum Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe Wydział Promocji

Ad.1.

Rodzaje zadań publicznych zleczonych organizacjom pozarządowym i wysokość środków przeznaczonych na te zadania w 2020 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Zadania publiczne zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym w 2020 roku	Wydatki na dzień 31.12.2020 r.	Wydatki na dzień 31.12.2019 r.	Wzrost/spadek 2020 w stosunku do roku 2019	Wzrost/spadek 2020 w stosunku do roku 2019
pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób	11 755 033,70	10 468 012,69	1 287 021,01	12,29%
wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej	5 271 983,81	4 983 288,95	288 694,86	5,79%
udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa	390 988,18	380 835,08	10 153,10	2,67%
integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanów i osób represjonowanych	774 074,99	741 293,77	32 781,22	4,42%
ochrona i promocja zdrowia	55 172,51	157 370,00	-102 197,49	-64,94%
przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	658 056,43	694 091,30	-36 034,87	-5,19%
działania na rzecz osób niepełnosprawnych	3 733 178,88	3 815 136,64	-81 957,76	-2,15%
kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i regionalnej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej w ramach zaspakajania potrzeb kulturalnych mieszkańców Miasta oraz realizacji zadań własnych gminy i powiatu	823 601,71	4 629 408,30	-3 805 806,59	-82,21%
kultura fizyczna, sport, turystyka i rekreacja	14 952 111,31	19 287 639,37	-4 335 528,06	-22,48%
ekologia i ochrona środowiska	36 355,99	108 803,62	-72 447,63	-66,59%
edukacja, oświata i wychowanie	63 200,00	123 180,00	-59 980,00	-48,69%
promocja i organizacja wolontariatu	24 960,00	39 977,22	-15 017,22	-37,56%

działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	101 463,65	104 365,00	-2 901,35	-2,78%
prowadzenie centrum organizacji pozarządowych	252 145,00	252 145,00	0,00	0,00%
działalność charytatywna	70 000,00	50 000,00	20 000,00	40,00%
działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	3 000,00	54 681,05	-51 681,05	-94,51%
działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	586 588,74	0,00	586 588,74	-
Razem:	39 551 914,90	45 890 227,99	-6 338 313,09	-13,81%

W 2020 roku nastąpił spadek ogólnych wydatków przeznaczonych na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym (przede wszystkim w sferze kultury i sportu), co było skutkiem ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii i wprowadzonych zakazów czy ograniczeń - wówczas organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego wstrzymały realizację swoich zadań lub od nich odstąpiły, to jednak nie dotyczyło zadań zleconych w obszarze polityki społecznej, zwłaszcza w pomocy społecznej

W tej sferze zadań publicznych pandemia pokazała dużą mobilizację sektora pozarządowego i ich aktywność na rzecz najbardziej potrzebujących mieszkańców naszego miasta: osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami zdrowotnymi i z obniżoną odpornością oraz osób bezdomnych. Pojawiły się przy tym nowe formy pomocy, np. dowóz posiłków dla seniorów czy robienie dla nich zakupów. Tym samym wzrosły wydatki na pomoc społeczną o ponad 12 punktów procentowych w stosunku do roku poprzedniego.

Ad. 2.

W zakresie doskonalenie komunikacji, w tym internetowej z sektorem organizacji pozarządowych podejmowano następujące działania w 2020 roku:

- ✓ prowadzono serwis informacyjny na stronie internetowej Urzędu Miasta Katowice (www.katowice.eu w zakładce Dla Mieszkańca > Zaangażuj się > Współpraca z NGO) poświęcony organizacjom pozarządowym, redagowany przez Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych oraz udostępniano miejsce na stronie internetowej organizacjom pozarządowym współpracującym z miastem Katowice;
- ✓ celem popularyzowania i promocji działań organizacji pozarządowych publikowano informacje w tym zakresie na stronie internetowej i oficjalnych profilach miasta na portalach Facebook, Twitter, w cotygodniowym biuletynie dla dziennikarzy i dla mieszkańców;
- ✓ wszystkie informacje zamieszczone na stronie internetowej www.katowice.eu/ngo przesyłano regularnie newsletterem z biura Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych do organizacji pozarządowych dostępnych w bazie mailingowej (informacje o wydarzeniach organizacji oraz informacje kierowane z poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Katowice o planowanych spotkaniach, dotyczące zmian w przepisach prawnych itp.);
- ✓ promowano działalność organizacji pozarządowych w bezpłatnym informatorze miejskim „Nasze Katowice” oraz poprzez realizację programów informacyjno-telewizyjnych przez interaktywną telewizję Com TV – relacje zamieszczano na stronie www.katowicetv.eu;
- ✓ w listopadzie i grudniu 2020 roku zorganizowano spotkania zespołów doradczych i konsultacje branżowe dla organizacji w związku z planowanym ogłoszeniem otwartych konkursów ofert na zadania publiczne planowane do realizacji w 2021 roku.

Organizacjom pozarządowym zostały udostępnione kanały informacyjne, którymi dysponuje Wydział Polityki Społecznej, Wydział Komunikacji Społecznej oraz Wydział Promocji (np. miejska strona Katowice.eu, miejskie profile w mediach społecznościowych). Istnieje również możliwość realizacji programów informacyjnych przy zaangażowaniu Telewizji COM.TV, które są publikowane na stronie www.katowicetv.eu.

C8 D₃	<p>1. Rozwijanie form konsultacji prawnych i poradnictwa eksperckiego dla mieszkańców pozbawionych informacji o swoich uprawnieniach do ochrony i pomocy socjalnej.</p> <p>2. Tworzenie i wdrażanie przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym we współpracy ze społecznością lokalną.</p>	<p>Urząd Miasta: -Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe</p>
<p>Ad. 1.</p> <p>W mieście Katowice w 2020 r. można było skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego/nieodpłatnej mediacji udzielanych na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Zgodnie z przepisami ustawy miasto Katowice zorganizowało 12 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym połowa prowadzona była przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert, a połowa obsługiwana była przez radców prawnych i adwokatów wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką i Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych. Nieodpłatna pomoc prawna w 2020 r. przysługiwała osobie, która nie była w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.</p> <p>Nieodpłatna pomoc prawna obejmowała:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. poinformowanie osoby fizycznej o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym, 2. wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, 3. sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym, 4. nieodpłatną mediację, 5. sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową. <p>Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmowało:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji, 2. porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego, 3. nieodpłatną mediację. <p>Nieodpłatna mediacja obejmowała:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających, 2. przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji, 3. przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej, 4. przeprowadzenie mediacji, 5. udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem. <p>Nieodpłatna mediacja nie obejmowała spraw, w których:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego, 2. zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc. <p>Miejska Izba Wyrzecznień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych w Katowicach w 2020 roku również realizowały: porady prawne dla osób uzależnionych i ich rodzin.</p> <p>Ad. 2.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jako realizator projektów społecznych Miasta Katowice dofinansowanych</p>		

ze środków unijnych, już od 2011 roku realizuje znaczną część projektów w partnerstwie z katowickimi organizacjami pozarządowymi. W 2020 roku aż 9 projektów realizowanych było w partnerstwie:

Były to następujące projekty:

- „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - I etap”, ze Stowarzyszeniem Fabryka Inicjatyw Lokalnych,
- „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - II etap”, ze Stowarzyszeniem Fabryka Inicjatyw Lokalnych,
- „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap I”, ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem” oraz Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”,
- „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap II”, ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem” oraz Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”,
- Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu, ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem” oraz Katowickim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia "Opoka",
- „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego - I etap”, ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem”, Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”, Katowickim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia "Opoka" oraz Śląskim Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”,
- „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej - I etap”, z Fundacją Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki,
- „Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach - I etap”, ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem”,
- „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, ze Stowarzyszeniem Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego, Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii oraz Stowarzyszeniem „Mocni Razem”.

Ponadto na podstawie art. 19b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) mieszkańcy miasta Katowice mają prawo do złożenia wniosku o realizację zadania publicznego miasta Katowice w zakresie inicjatywy lokalnej. W 2019 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wpłynęło 17 wniosków o inicjatywę lokalną, które przewidziane były do realizacji w 2020 r., 14 z nich zostało pozytywnie ocenionych. W 2020 r., ze względu na panujące ograniczenia spowodowane pandemią, zrealizowano 2 inicjatywy w zmienionej formie lub w ograniczonym zakresie. Były to inicjatywy: „Kurczaki, pisanki i baranków kilka, to na Bagnie wielkanocna chwilka. Spotkanie Wielkanocne” oraz "Wigilia dla Seniorów". Pozostałe zostały przeniesione do realizacji w 2021 roku. Były to następujące inicjatywy: „Aktywny Senior 60+. Zajęcia rekreacyjne i kulturalne aktywizujące seniorów Dąbrówki Małej i Burowca”, „Dzień Dziecka w Piotrowicach”, „Festyn Parafialny”, „II Dzielnicowa Senioriada - zdrowo, bezpiecznie i solidarnie”, „IV Dzień Sąsiada na Wojciecha”, „Wiosna mija, lato świeci, bo na Bagnie są wesołe dzieci - Wakacje na Bagnie”, „II Festyn Pieczonego Kartofla”. Z realizacji pozostałych zrezygnowano.

Działając na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Katowice z dnia 16 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia zasad i harmonogramu realizacji Budżetu Obywatelskiego w Katowicach, w 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, przy współpracy z wnioskodawcami, zrealizował w ramach VI edycji Budżetu Obywatelskiego zadanie publiczne skierowane do osób w wieku 55+ zamieszkujących w dzielnicach Piotrowice i Ochojec” pt.: „Aktywni Seniorzy 55+”. W ramach zadania zorganizowano:

- 6 wyjść do kina oraz 2 wyjścia do teatru – każde dla 30-40 osób,
- zajęcia „Stretching” - 20 zajęć dla grupy średnio 7 osób,
- zajęcia „Pilates” - 32 zajęcia dla grupy średnio 8 osób,
- zajęcia Nordic Walking - 24 zajęcia dla grupy średnio 8 osób,
- zajęcia „Zumba” - 6 zajęć dla grupy średnio 8 osób,
- warsztaty pn.: „Naturalne kosmetyki”, warsztaty „Naturalne środki czystości” oraz warsztaty florystyczne. Z tego tytułu poniesiono wydatki związane z zakupem poczęstunku, zleceniem usługi oraz zakupem materiałów na zajęcia;
- wydarzenie pn.: „Pożegnanie lata” dla 30 osób,
- Andrzejki w formie wydawania poczęstunku andrzejkowego dla 70 seniorów. Każdy z seniorów otrzymał paczkę z ciepłym posiłkiem, ciastem oraz ciasteczkami z wróżką;
- Warsztaty Bożonarodzeniowe – 30 seniorów otrzymało przygotowane pakiety materiałów do wykonania

stroików świątecznych, a same warsztaty odbyły się w formule online,

- z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora w październiku seniorzy byli w Teatrze Śląskim na spektaklu pt.: „Inteligenci”. Teatr odwiedziło 90 seniorów. Ze względu na pandemię nie odbyło się kolejne wyjście do Teatru Żelaznego, 95 seniorów otrzymało vouchery do wykorzystania w późniejszym czasie;
- poniesiono koszty promocji, materiałów oraz sprzątnięcia pomieszczeń.

Zorganizowano wycieczki:

- do Niemodlina dla 41 osób – poniesiono koszty biletów wstępu, transportu oraz przewodnika,
- szlakiem Orlich Gniazd dla 33 osób – poniesiono koszty transportu, poczęstunku oraz wejść na zamek,
- „Meandry Odry widziane z kajaka” dla 37 osób – poniesiono koszty spływu kajakowego, biletów wstępu, transportu, przewodnika i poczęstunku.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2020	Uwagi do 2020 roku	Prognozy/potrzeby 2021
1.	Liczba osób głoszących bezpośrednio i /lub z wykorzystaniem narzędzi internetowych nad wyborem zadań z Budżetu Obywatelskiego	Wydział Komunikacji Społecznej	30 010	44 331		Nie można oszacować jak będzie kształtowało się głosowanie mieszkańców.
2.	Liczba spotkań i debat zorganizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego w podziale na dzielnice miasta	Wydział Komunikacji Społecznej	47	brak	Ze względu na znaczący spadek liczby uczestników spotkań i debat w ramach Budżetu Obywatelskiego, przy jednocześnie zauważalnym wzroście frekwencji uczestników w tym narzędziu (frekwencja w głosowaniu) odstąpiliśmy od dalszej realizacji spotkań i debat.	brak
3.	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach i debatach zorganizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego w podziale na dzielnice miasta	Wydział Komunikacji Społecznej	JP 1 – ok.15 JP 2 – ok.30 JP 3 – ok.20 JP 4 – ok.20 JP 5 – ok.10 JP 6 – ok.20 JP 7 – ok.80 JP 8 – ok. 25 JP 9 – ok.40 JP 10 – ok. 20 JP 11 – ok.30 JP 12 – ok.40 JP 13 – ok.30 JP 14 – ok.35 JP 15 – ok.25 JP 16 – ok.25 JP 17 – ok.25 JP 18 – ok.20 JP 19 – ok.25 JP 20 – ok.10 JP 21 – ok.10 JP 22 – ok. 25	brak	Ze względu na znaczący spadek liczby uczestników spotkań i debat w ramach Budżetu Obywatelskiego, przy jednocześnie zauważalnym wzroście frekwencji uczestników w tym narzędziu (frekwencja w głosowaniu) odstąpiliśmy od dalszej realizacji spotkań i debat.	brak
4.	Odsetek wniosków złożonych przez	Wydział Komunikacji	Mieszkańcy zgłosili 342 zadania.	Zatwierdzonych zostało 317, czyli 76%	Z możliwości odwołania od	Nie można oszacować jak

	mieszkańców w ramach Budżetu Obywatelskiego, które zostały pozytywnie zweryfikowane przez miejskie komórki organizacyjne i poddane pod głosowanie mieszkańców	Spółecznej	Negatywnie zweryfikowano 86 (odsetek pozytywnych wyniósł 74,85%) natomiast 5 zostało wycofanych przez wnioskodawców. 251 zadań poddano pod głosowanie mieszkańców (73,39%).	wszystkich projektów.	negatywnego wyniku weryfikacji skorzystali wnioskodawcy 31 zadań. Pozytywnie rozpatrzone zostały odwołania dotyczące oceny 10 projektów. W związku z wycofaniem przez wnioskodawców 8 pozytywnie zweryfikowanych projektów, pod głosowanie poddanych zostało ostatecznie 319 zadań.	będzie kształtowała się weryfikacja wniosków.
5.	Liczba spotkań zorganizowanych na terenie instytucji miejskich w dzielnicach i w szkołach, poświęconych promocji wolontariatu i oferty wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	15	0	Z uwagi na wprowadzone w marcu 2020 roku obostrzenia, spotkania się nie odbyły	Trudno określić prognozę dla tego wskaźnika. Organizacja spotkań promocyjnych na terenie szkół uzależniona będzie od sytuacji epidemicznej w kraju
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach		1	0	Ze względu na epidemię COVID-19 spotkania promocyjne nie odbyły się	Organizacja spotkań promocyjnych na terenie szkół uzależniona będzie od sytuacji epidemicznej w kraju	
Wydział Edukacji i Sportu		powyżej 100	0	Ze względu na stan pandemii spotkania w placówkach oświatowych zostały odwołane	Trudno określić prognozę dla tego wskaźnika, gdyż przy utrzymującym się stanie pandemii spotkania nie będą realizowane	
6.	Liczba organizacji pozarządowych uczestnicząca w wydarzeniach organizowanych w ramach Katowickich Dni Organizacji Pozarządowych	Wydział Polityki Społecznej	75	0	Mimo wcześniejszych planów, z uwagi na wprowadzone w marcu 2020 roku obostrzenia z powodu COVID-19, nie zorganizowano Festiwalu organizacji Pozarządowych	60
7.	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe	Wydział Polityki Społecznej	39	34		30
8.	Liczba zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	Wydział Polityki Społecznej	53	64	W Programie współpracy m. Katowice z NGO jest 17 zadań publicznych zleconych NGO – w części tych zadań jest szereg zadań	66

					szczegółowych, które są zlecane odrębnie np. zadania w obszarze pomocy społecznej, gdzie ujęto 7 zadań szczegółowych, np. dot. bezdomności, DPS-y, ŚDS-y.	
9.	Liczba umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych	Wydział Polityki Społecznej	663	498		530
10.	Wysokość środków przeznaczonych na umowy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania publiczne	Wydział Polityki Społecznej	34 825 458 zł (planowane)	39 551 914,9		45 929 267
11.	Liczba dofinansowanych przez Urząd Miasta punktów konsultacyjnych i bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i z zakresu wiedzy obywatelskiej	Wydział Polityki Społecznej	Liczba dofinansowanych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej – 14, w tym: 12 zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.	Liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej/ nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzonych na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej - 12	Liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej/ nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzonych na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej nie zmieniła się od 2016 roku.	W 2021 roku liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej/ nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzonych na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej – utworzono 12 punktów.
12.	Wykaz jednostek oferujących w mieście Katowice bezpłatne porady specjalistyczne, w tym prawne i obywatelskie m.in. w sprawach naruszenia praw konsumenta i pracownika oraz doradztwo w zakresie świadczeń socjalnych i uprawnień do pomocy społecznej z kontaktem i lokalizacją	Wydział Polityki Społecznej	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w mieście Katowice prowadzone w 2016 r. zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej: 1. ul. Warszawska 42; 2. ul. M. Oblatów 24; 3. ul. Pośpiecha 14; 4. ul. Dębowa 16c; 5. ul. Adamskiego 22; 6. Traktorzystów 42; 7. Łętowskiego 6a; 8. ul. Krakowska 138; 9. ul. Francuska 70; 10. Wojewódzka 23; 11. ul. Hallera 28; 12. ul. Markiefki 44a	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej /nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w mieście Katowice prowadzone w 2020 r. zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej: 1. ul. Warszawska 42; 2. ul. M. Oblatów 24; 3. ul. Macieja 10; 4. Dębowa 16c; 5. Adamskiego 22; 6. Traktorzystów 42; 7. Łętowskiego 6a; 8. Krakowska 138; 9. Francuska 70; 10. Wojewódzka 23; 11. Hallera 28; 12. Markiefki 44a.	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej /nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w mieście Katowice prowadzone w 2020 r. zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej w większości znajdowały się w tych samych lokalizacjach, jak w latach przednich. Jedynie 1 punkt został przeniesiony – punkt z ul. Pośpiecha 14 przeniesiono do punktu przy ul. Macieja 10.	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej /nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w mieście Katowice prowadzone w 2021 r. zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej utworzone zostały w tych samych lokalizacjach, co w roku 2020.
		Miejski Ośrodek Pomocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,	Wykaz z danymi teleadresowymi w tabeli nr 4	W związku z planowaną zmianą głównej

		Spółecznej w Katowicach	w szczególności: Terenowe Punkty Pomocy Społecznej 1 – 10, Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii; Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, Dział Poradnictwa i Informacji. (wykaz w tab. 4)	w szczególności: Terenowe Punkty Pomocy Społecznej 1-10; Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii; Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej; Ośrodek Interwencji Kryzysowej; Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi; Dział Poradnictwa i Informacji.	Wykaz komórek organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach znajduje się na stronie internetowej MOPS w zakładce „książka telefoniczna”: https://www.mops.katowice.pl/nod/e/7	siedziby MOPS w tabeli nr 4 zmianie ulegnie adres Działu Poradnictwa i Informacji
13.	Liczba mieszkańców korzystających w danym roku z poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i obywatelskiego w bezpłatnych punktach konsultacyjnych prowadzonych przez jednostki samorządowe i organizacje pozarządowe	Wydział Polityki Społecznej	3 306 (w tym: zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej: 2 863)	3 474 osób – zadanie: nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz nieodpłatna mediacja		
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	2 845	1 343	w tym: psychologiczno-pedagogiczne, zawodowe, poradnictwo prawne, dla osób uzależnionych, dla osób zaburzonych psychicznie, dla ofiar przemocy.	Na podobnym poziomie
14.	Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	Wydział Polityki Społecznej	56	42		40
15.	Liczba wniosków o inicjatywę lokalną	Wydział Polityki Społecznej	45	152 – złożonych ogółem, 117 – rozpatrzonych pozytywnie, 50 – zrealizowanych.	W 2020 roku, w związku z epidemią, wiele inicjatyw nie odbyło się lub dokonywano szeregu modyfikacji w sposobie ich realizacji, w tym z częściowej rezygnacji z części zadań. W uzgodnieniu z liderami dokonano rezygnacji z 60 IL w 2020 r., w tym 59 inicjatyw lokalnych zostało przeniesionych na 2021 rok.	96 – złożonych ogółem, 61 – rozpatrzonych pozytywnie, 35 – rozpatrzonych negatywnie.

Tabela nr 4 Wykaz jednostek oferujących w mieście bezpłatne porady specjalistyczne

Nazwa jednostki	Adres	telefon
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 1,	ul. Andrzeja 10	(32) 251-60-99, 251-59-12
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 2,	ul. Warszawska 42	(32) 253-66-12, 253-77-30,

Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 3,	ul. Oblatów 24	(32) 203-63-13, 258-07-09
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 4,	ul. Gliwicka 96	(32) 353-02-75, 353-02-78
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 5,	ul. Dębowa 16c	(32) 250-50-15, 254-70-61
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 6,	ul. Czecha 2	(32) 209-00-23, 253-81-21
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 7,	ul. Świdnicka 35a	(32) 252-56-35, 252-80-61
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8,	ul. Łętowskiego 6a	(32) 206-15-68, 206-07-04
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9,	ul. Krakowska 138	(32) 255-35-67, 256-47-70,
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 10,	ul. Krakowska 138	(32) 209-97-13, 256-80-39
Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (w tym Zespół ds. Asysty Rodzinnej)	ul. Morcinka 19a	(32) 250-50-16, 259-85-11,
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi,	ul. Kilińskiego 19	(32) 258-13-39, 251-02-27
Ośrodek Interwencji Kryzysowej,	ul. Mikołowska 13a	(32) 251-15-99, 257-14-82
Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej	ul. Wojewódzka 23	(32) 251-71-31, 203-17-50,
Dział Poradnictwa i Informacji	ul. Jagiellońska 17	(32) 251 00 87 wew. 100

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2020 roku w porównaniu do 2016 roku:

- wzrosła liczba osób głosujących bezpośrednio i/lub z wykorzystaniem narzędzi internetowych celem wyboru zadań z Budżetu Obywatelskiego, ze względu na znaczący spadek liczby uczestników spotkań i debat w ramach Budżetu Obywatelskiego przy jednocześnie zauważalnym wzroście frekwencji uczestników w tym narzędziu (frekwencja w głosowaniu) odstąpiono od dalszej realizacji spotkań i debat;
- wzrósł odsetek wniosków złożonych przez mieszkańców w ramach Budżetu Obywatelskiego, które zostały pozytywnie zweryfikowane przez miejskie komórki organizacyjne i poddane pod głosowanie mieszkańców,
- wzrosła liczba środków przeznaczonych na umowy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania publiczne,
- zmniejszenie liczby mieszkańców korzystających w danym roku z poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego realizowanego przez MOPS dotyczy głównie udzielanych porad prawnych a wynika to prawdopodobnie z faktu, iż w Katowicach funkcjonuje 12 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. Punkty zlokalizowane są w niemal każdej dzielnicy, w części porad udzielają radcy prawni i adwokaci, w innych przedstawiciele organizacji pozarządowych, ale z wykształceniem prawniczym lub odpowiednim stażem pracy. Ponadto zmniejszyła się również liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego, co było związane ze zmieniającą się sytuacją na lokalnym rynku pracy. Na spadek liczby mieszkańców korzystających z poradnictwa specjalistycznego niewątpliwie wpływ miała epidemia COVID-19. Zaznaczyć jednak należy, że w 2020 r., w związku z pandemią i koniecznością utrzymania reżimu sanitarnego, znacznie wzrosła liczba interwencji telefonicznych, których w 2020 r. było 2 855 (Ośrodek Interwencji Kryzysowej). W związku z powyższym zapotrzebowaniem, że Ośrodek uruchomił dodatkowe cztery linie telefoniczne z możliwością posługiwania się komunikatorem WhatsApp (łącznie działało 6 numerów);
- zdecydowanie wzrosła liczba złożonych wniosków o inicjatywę lokalną, co świadczy o wzroście zaangażowania i aktywności mieszkańców Katowic.

Duża reprezentacja organizacji pozarządowych w gronie realizatorów projektów i przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, dowodzi otwarcia Miasta Katowice na współpracę z podmiotami trzeciego sektora jako reprezentantami społeczności lokalnych i kategoriałnych, co w Katowicach jest realizowane na niespotykaną w regionie skalę.

Wskaźniki rezultatu: Wzrost poziomu aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta i organizacji pozarządowych.

Aktywność organizacji pozarządowych jest widoczna w wielu sferach pożytku publicznego, a realizacja zleczanych im zadań wpływa zarówno na poprawę warunków życia mieszkańców Katowic, jak i na rozwój naszego miasta. Część tych zadań to zadania obligatoryjne z zakresu polityki społecznej. Wiele dziedzin życia społecznego w naszym mieście funkcjonuje sprawnie dzięki aktywności obywatelskiej, która przejawia się poprzez regularną działalność organizacji pozarządowych w sferze polityki społecznej, kultury, sportu, ochrony środowiska i zwierząt. Szereg wydarzeń ma też charakter akcyjny, a jednocześnie cykliczny, co powoduje coraz większy udział mieszkańców w tych wydarzeniach. Aktywność organizacji niejednokrotnie przejawia się poprzez pracę społeczną jej członków i wolontariuszy.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Wydatki poniesione na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi.	28 964 025,22	34 713 505,17	36 519 999,56	39 427 810,37	45 890 227,99	39 551 914,90
Liczba organizacji.	350	318	300	307	343	257
Liczba umów (projektów).	690	663	612	631	705	498
Średni koszt dofinansowania do projektu.	41 976,85	52 358,23	59 673,20	62 484,64	65 092,52	79 421,52
Średnia wysokość dotacji do jednego projektu.	31 809,80	37 006,35	54 240,32	60 722,93	66 154,99	89 245,68
Wydatki na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi w przeliczeniu na 1 mieszkańca.	100,17 zł	121,74 zł	129,53 zł.	144,41 zł	165,97	145,13

Informacja ogólna na temat realizacji inicjatyw lokalnych w mieście Katowice w latach 2013 - 2021.

Rok	Liczba wniosków ogółem	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Udział procentowy wniosków rozpatrzonych pozytywnie do liczby ogółem	Wkład miasta zatwierdzony w karcie oceny	Plan finansowy	Wykonanie
2013	35	31	4	11%	100 000	88 000	38 821,57
2014	26	16	10	38%	266 360	83 360	51 578,99
2015	35	9	26	74%	595 111	371 872	323 131,79
2016	45	16	29	64%	1 000 000	1 000 000	953 034,99
2017	87	22	65	75%	1 000 000	999 000*	954 914,16
2018	128	51	77	61%	1 000 000	1 000 000	982 500,63
2019	170	77	93	55%	1 000 000	990 000	950 525,24
2020	152	35	117	77%	1 000 000	464 770**	264 530,40
2021	96	35	61	64%	1 000 000***	1 000 000 ***	

* mieszkańcy odstąpili od inicjatyw lokalnych zaraz po przyznaniu środków, nie wystąpiono z wnioskami o uruchomienie rezerwy celowej,

** kwota 1 miliona złotych została pomniejszona o kwotę 535 230 zł, czyli o wartość inicjatyw lokalnych przeniesionych na 2021 rok,

*** środki na inicjatywy lokalne w 2021 roku to łączna kwota 1 mln zł, w tym kwota 535 230 zł z inicjatyw lokalnych przeniesionych z roku 2020 na 2021 oraz kwota 464 700 zł na nowy nabór inicjatyw lokalnych do realizacji w 2021 r.

Podsumowanie, wnioski i rekomendacje

Rok 2020 r. wyróżniał się na tle innych lat, w których realizowana była powyższa strategia, ze względu na pojawienie się epidemii COVID-19, która spowodowała konieczność wprowadzenia wielu obostrzeń w życiu społecznym. W związku z epidemią COVID-19 w 2020 r. niektóre działania nakierowane na realizację Strategii

zostały ograniczone (np. organizacja różnego rodzaju spotkań stacjonarnych) i/lub realizowane w innych formach np. poprzez wykorzystanie komunikatorów internetowych. W dużej mierze wykorzystywano dostępne zasoby i środki do realizacji postawionych w Strategii celów, wykorzystując formułę współpracy międzysektorowej. Aktualizowano na bieżąco, w oparciu o wszelkie dostępne źródła, sytuację na terenie miasta Katowice w opisanych w Strategii obszarach, celem optymalnego dopasowania oddziaływań, rozwiązań, przedsięwzięć do zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców Katowic.

Analiza realizacji zadań wpisujących się w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 pozwala na sformułowanie wniosków, iż w 2020 roku:

- kontynuowano działania nakierowane na ograniczenie skutków negatywnych zjawisk demograficznych, w tym także poprzez działania proekologiczne, kulturalne, wspierające osoby starsze, niepełnosprawne w ich życiu codziennym oraz działania służące wsparciu rodziny,
- w dalszym ciągu podejmowano działania promocyjne związane z tworzeniem/realizacją/wzmacnianiem inicjatyw oddolnych/lokalnych w celu pobudzania aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta głównie za pośrednictwem programów aktywności lokalnej oraz centrów społecznościowych zlokalizowanych w różnych dzielnicach miasta, w szczególności objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016-2022,
- rozwijano infrastrukturę ułatwiającą katowickim rodzinom godzenie różnych ról społecznych, życia prywatnego z aktywnością zawodową, w szczególności w zakresie zapewnienia opieki nad dziećmi,
- zwiększono zakres oddziaływań, rozbudowywano mechanizmy nakierowane na realizację inicjatyw służących aktywnemu spędzaniu przez mieszkańców Katowic czasu wolnego, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości, jakie stwarza mechanizm Budżetu Obywatelskiego,
- promowano działania nakierowane na podnoszenie aktywności fizycznej i upowszechnianie zdrowego stylu życia mieszkańców miasta, także poprzez programy profilaktyki zdrowotnej,
- prowadzono oddziaływania o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym,
- rozwijano ofertę bezpłatnego poradnictwa i usług na rzecz osób, rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności, wspierano osoby i rodziny w działaniach nakierowanych na poprawę ich sytuacji życiowej,
- wzmacniano współpracę różnych instytucji i organizacji, których oddziaływania miały w efekcie prowadzić do społeczno - ekonomicznego usamodzielniania osób bezdomnych,
- wzbogacano działania profilaktyczne zwłaszcza nakierowane na zapobieganie/rozwiązywanie problemów uzależnień poprzez m.in. realizację programów skierowanych do dzieci przedszkolnych i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- wzbogacono znacząco kompleksowe działania zmierzające do poprawy jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych poprzez rozszerzanie oferty wsparcia głównie dzięki pozyskanym środkom unijnym na realizację projektów współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Reasumując po przeanalizowaniu powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań aktywnie wpływających na spójność społeczną i poprawę jakości życia mieszkańców Katowic.

Załącznik 1. Źródła finansowania Strategii w 2020 roku

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota - 2016 rok	Kwota - 2020 rok	Klasyfikacja budżetowa (rozdział) dot. 2020 roku	Uwagi dot. 2020 roku
WSPIERANIE INICJATYW SPRZYJAJĄCYCH MŁODYM RODZINOM I ODPOWIEDZIALNEMU RODZICIELSTWU ORAZ OGRANICZANIE NASTĘPSTW DEMOGRAFICZNEGO STARZENIA SIĘ MIASTA						
1.	Zadania wynikające z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice” w 2020 roku	Wydział Polityki Społecznej	1 022 764,07 zł	358 022,22 zł	85149 (WP)	Ogłoszenie stanu epidemii znacząco ograniczyło lub w niektórych przypadkach uniemożliwiło realizację programów profilaktycznych.
2.	Projekt „Od przedszkola do seniora” we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	99 547,15 zł	- zł		Ogłoszenie stanu epidemii uniemożliwiło realizację projektu.
3.	1. Wzbogacanie oferty wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i jego integracja z ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny 2. Wspomaganie wychowawczych oraz edukacyjnych funkcji rodziny przez pracę środowiskową z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem szkół, poradni psych.-pedag. w tym specjalistycznej poradni rodzinnej, placówek pracy pozaszkolnej, stowarzyszeń społecznych, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych	Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach	2 327,90 zł	990,00 zł	92106	
		Katowice Miasto Ogrodów	108 292,67 zł	24 364,89 zł	92113	Nie realizowano programu Nas Troje ze względu na pandemię
		Miejskie Domy Kultury	26 078,15 zł	2 905,00 zł	92109	
		Muzeum Historii Katowic	22,00 zł	16,00 zł	92118	
		IPIUM Silesia	481 221,97 zł	13 594,00 zł	92114	
4.	Druk Informatora dla Seniorów	Klucze Poligrafii, ul. Zawierciańska 4/11, Klucze	15 500,00 zł	2 091,00 zł	85395 § 4300 (WG)	W 2020 r. ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną, a co za tym idzie wprowadzone obostrzenia, odstąpiono od wydruku Informatora dla katowickich Seniorów, przygotowany został jedynie jego projekt graficzny.
5.	Druk publikacji „Polityka edukacyjna Miasta Katowice. Katowiczanie 2022”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	3 750,00 zł			

6.	Druk ulotek „Zamieszkać w Katowicach”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	240,00 zł			
7.	Druk plakatów dot. polityki senioralnej	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji/Wydziału Polityki Społecznej	- zł	287,82 zł	85395 § 4300 (WG)	
8.	Wydruk plakatów i ulotek "Katowicka Karta Mieszkańca"	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji		1 500,00 zł	75075	
RAZEM			1 759 743,91 zł	403 770,93 zł		
POPRAWA WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU RODZIN						
1.	Wsparcie rodziny	MOPS	803 776,72 zł	902 995,75 zł	85153	w tym Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020
2.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 177 393,99 zł	992 309,40 zł	85154	w tym Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020
3.	Wsparcie rodziny	MOPS	276 262,31 zł	1 305 284,45 zł	85504	
4.	Wsparcie rodziny	MOPS	977 511,26 zł			
5.	Wsparcie rodziny	MOPS	561 720,03 zł	290 525,78 zł	85214	Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020
6.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 659 403,45 zł	1 443 765,67 zł	85219	Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020
7.	Wsparcie rodziny	MOPS	4 933 865,56 zł	2 046 574,26 zł	85230	Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020
8.	Wsparcie rodziny	MOPS	24 973,71 zł	1 049,51 zł	85395	inicjatywy społeczne
9.	Wsparcie rodziny	MOPS	217 559,00 zł	466 957,08 zł	85117	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020
10.	Wsparcie rodziny	MOPS	373 269,01 zł	324 181,50 zł	85510	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020
11.	Wsparcie rodziny	MOPS	7 343 510,79 zł	7 307 738,44 zł	85508	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020
12.	Wsparcie rodziny	MOPS	232 188,10 zł	300 618,27 zł	85220	poradnictwo specjalistyczne

13.	Wsparcie rodziny	MOPS	163 125,06 zł	126 481,36 zł	85220	Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie ora ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020
14.	Wsparcie rodziny	MOPS	284 441,96 zł	320 023,65 zł	85205	Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie ora ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020
15.	Wsparcie rodziny	MOPS	14 382,00 zł	- zł	85205	Krajowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwagi na pandemię nie był realizowany w 2020 roku
16.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego”	Wydział Polityki Społecznej	99 355,00 zł	162 040,78 zł	85218 § 2360 (WP)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok. <i>W 2020 r. zawarto 8 umów pokonkursowych z organizacjami pozarządowymi świadczącymi usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego.</i>
17.	„Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne”	Wydział Polityki Społecznej	15 425,00 zł	- zł		W 2020 r. Wydział Polityki Społecznej nie zawarł żadnej umowy na tego rodzaju usługi dla rodzin z dziećmi.
18.	„Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka”.	Wydział Polityki Społecznej	45 009,63 zł	3 000,00 zł	85504 § 2360 (WG)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok. <i>W 2020 r. zawarto 2 umowy z organizacjami pozarządowymi w trybie tzw. "małych grantów".</i>
19.	Zapewnienie bezpłatnej /taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej	Miejskie Domy Kultury	78 963,90 zł	34 706,48 zł	92109	
		Miejska Biblioteka Publiczna	27 110,18 zł	14 741,56 zł	92116	Ze środków projektu Centrum Społecznościowe Nasze Załęże I - 417,06 zł - Budżetu Obywatelskiego - 6568,50 zł,- Inicjatywy

						Lokalnej – 4000 zł
		Katowice Miasto Ogrodów	15 427,59 zł	21 284,81 zł	92113	
		Muzeum Historii Katowic	5 258,90 zł	45 000,00 zł	92118	
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA	493,60 zł	500,50 zł	92110	
20.	Dalszy rozwój i doskonalenie programów/projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży	Miejskie Domy Kultury	3 701,00 zł	839,22 zł	92109	
		Katowice Miasto Ogrodów	22 509,51 zł	525,00 zł	92113	Koncerty w ramach "Katowice bez barier" odbyły się tylko w lutym 2020 r.
21.	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	Szkoły podstawowe, w których znajdują się oddziały przedszkolne	605 850,82 zł	987 646,47 zł	80103	
22.	Przedszkola	Wszystkie przedszkola, w tym również w zespołach szkolno-przedszkolnych	72 845 912,70 zł	88 568 150,35 zł	80104	
23.	Przedszkola specjalne	Przedszkole specjalne ZSPDDNiSS	681 358,20 zł	693 869,57 zł	80105	
24.	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	Przedszkola i przedszkola w zespołach szkolno-przedszkolnych, w których realizacja zadań wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci	3 543 316,41 zł	4 785 133,70 zł	80149	
25.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalne	6 poradni psychologiczno-pedagogicznych	6 284 489,94 zł	7 384 579,92 zł	85406	
26.	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży w tym:	Szkoły podstawowe, w których organizuje się wypoczynek letni, zimowy i wyjazdy na zielone szkoły	1 341 397,02 zł	587 682,13 zł	85412	
	<i>Zielone szkoły</i>		<i>488 150,00 zł</i>	<i>- zł</i>		<i>Nie było wyjazdów na zielone szkoły</i>
	<i>Wypoczynek letni i zimowy</i>		<i>853 247,02 zł</i>	<i>587 682,13 zł</i>		

27.	Wspieranie rodziny – dotacje dla przedszkoli niepublicznych	Wydział Edukacji i Sportu	22 680 977,60 zł	38 623 328,81 zł	80103 §2540, 80104 §2540, §2590 80105 §2540 80106 §2540, 80149 §2540, §2590 85404 §2540	dotacje dla dotowanych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych prowadzonych w szkołach podstawowych, innych form wychowania przedszkolnego, przedszkoli specjalnych, dotowanie kształcenia specjalnego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych prowadzonych w szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego, przedszkolach specjalnych, dotowanie wczesnego wspomagania rozwoju
28.	Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji, akcja zima i akcja Lato 2020, organizacja imprez sportowych i turystycznych, Małe granty	Wydział Edukacji i Sportu	1 493 889,96 zł	1 565 111,31 zł	92605	dotacje dla klubów sportowych i stowarzyszeń zgodnie z "Programem współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok"
29.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	291 456,00 zł	- zł	85153 § 2360 (WG)	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
			1 493 503,00 zł	2 209 364,00 zł	85154 § 2360 (WG)	Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok oraz "Programu współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok".
			1 095 589,00 zł	1 303 589,00 zł	85504 § 2360 (WG)	W 2020 r. zawartych było 19 umów z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
30.	Żłobek Miejski	Żłobek Miejski	12 655 012,02 zł	17 744 611,68 zł	85505	od roku 2021 klasyfikacja 85516
31.	Wspieranie rodziny - dotacje dla żłobków publicznych	Wydział Polityki Społecznej	1 802 421,76 zł	7 390 120,00 zł	85505	

32.	20% zwolnienie w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny	Wydział Kształtowania Środowiska	57 056,00 zł			
RAZEM			146 228 867,69 zł	187 954 330,41 zł		
RYNEK PRACY OTWARTY DLA KAŻDEGO						
1.	Problem bezrobocia	MOPS	89 611,06 zł	32 449,28 zł	85219	
2.	Problem bezrobocia	MOPS	15 232,50 zł	16 516,50 zł	85295	prace społecznie-użyteczne
3.	Standaryzacja i aktywizacja usług rynku pracy. Utrzymanie Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 110 961,42 zł	7 252 923,47 zł	85333	Budżet Miasta w tym projekty konkursowe 356 613,15 zł
4.	Finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	13 521 902,16 zł	149 891 933,00 zł	52322	Fundusz Pracy w tym Covid-19 144315457,00
5.	Finansowanie innych fakultatywnych zadań	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 004 899,43 zł	723 139,59 zł	85322	Fundusz Pracy
6.	Finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	876 508,72 zł	948 810,00 zł	85322	Fundusz Pracy
7.	Finansowanie części poniesionych kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30. roku życia w latach 2016-2018	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 460 971,55 zł	- zł	nie dotyczy	
8.	Składki na ubezpieczenia społeczne	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	4 620 849,55 zł	2 050 360,18 zł	85156	Budżet Państwa zadania zlecone
9.	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	540 628,65 zł	130 000,00 zł	85324	PFRON
RAZEM			27 241 565,04 zł	161 046 132,02 zł		
ROZWIJANIE PROFILAKTYKI ORAZ DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ						
1.	Problemy związane z uzależnieniami	MOPS	403 395,92 zł	429 240,30 zł	85154	w tym Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020

2.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Wydział Polityki Społecznej	153 523,00 zł	158 348,93 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok * bez finansowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
			571 014,83 zł	696 069,43 zł	85154	
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkohol	688 590,92 zł	699 295,68 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.
4.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	CUW i szkoły samodzielne	471 517,94 zł	210 694,14 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.
5.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	CUW i szkoły samodzielne	469 946,83 zł	225 250,90 zł	85154	
6.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	400 000,00 zł	400 000,00 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.
7.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	400 000,00 zł	387 000,00 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
RAZEM			3 557 989,44 zł	3 205 899,38 zł		
KATOWICE - MIASTO PRZYJAZNE DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH - INTEGRACJA DZIAŁAŃ W CELU PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIESZKAŃCÓW KATOWIC ORAZ ZAPEWNIENIA CIĄGŁOŚCI WSPARCIA DLA OSÓB I RODZIN BORYKAJĄCYCH SIĘ Z KONSEKWENCJAMI NIEPEŁNEJ SPRAWNOŚCI						
1.	Problem niepełnosprawności	MOPS	459 485,15 zł	571 451,33 zł	85228	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 Katowice bez barier
2.	Problem niepełnosprawności	MOPS	4 715 265,55 zł	7 948 630,61 zł	fundusz celowy	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 Katowice bez barier

3.	Problem niepełnosprawności	MOPS	25 568,85 zł	11 239,96 zł	85230	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 Katowice bez barier
4.	Problem niepełnosprawności	MOPS	552 036,35 zł	1 003 162,36 zł	85321	
5.	Problem niepełnosprawności	MOPS	273 753,64 zł	228 812,66 zł	85219	
6.	Problem niepełnosprawności	MOPS	117 855,76 zł	169 395,82 zł	85324	
7.	Problem niepełnosprawności	MOPS	2 275 996,36 zł	1 870 241,91 zł	85395	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier, Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok.
8.	Problem niepełnosprawności	MOPS	345 980,93 zł	352 056,36 zł	85220	poradnictwo specjalistyczne
9.	Dostosowanie warunków architektonicznych i technicznych w budynkach (parter) dla osób niepełnosprawnych, w ramach przebudowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: 3 Maja 36	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zadanie nie zostało zrealizowane	- zł		
10.	Utworzenie lokali mieszkalnych dla osób niepełnosprawnych w ramach budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: Kordeckiego 3,4	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zadanie nie zostało zrealizowane	- zł		
11.	Przystosowanie lokalu użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych: Markiefki 64, 68/12	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zadanie ni zostało zrealizowane	- zł		
12.	"Warsztaty Terapii Zajęciowej"	Wydział Polityki Społecznej	293 259,45 zł	528 277,76 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier, Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok.
13.	"Prowadzenie Ośrodków Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi"	Wydział Polityki Społecznej	1 689 598,89 zł	2 424 095,54 zł	85203 § 2360 (ZG, ZP)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok. W 2020 r. zawarte były 4 umowy z organizacjami

						<i>pozarządowymi na prowadzenie Środowiskowych Domów Samopomocy.</i>
14.	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekle chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną	Wydział Polityki Społecznej	891 997,44 zł	1 181 128,07 zł	85311 § 2360 (WP)	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier, Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok. <i>W 2020 r. zawartych było 38 umów z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.</i>
15.	Internetowy informator dla osób niepełnosprawnych "Katowice bez barier"	Wydział Polityki Społecznej	19 000,00 zł	19 000,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
16.	Profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic, zakup ulotek dot. usług transportowych dla osób niepełnosprawnych, zakup ulotek dot. Miejskiego Systemu Powiadomienia Ratunkowego "Sygnał życia"	Wydział Polityki Społecznej	1 493,00 zł	1 992,60 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
17.	Usługi transportowe dla niepełnosprawnych mieszkańców Katowic	Wydział Polityki Społecznej	120 765,60 zł	188 781,84 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
18	Miejska Dżungla	Wydział Polityki Społecznej	2 800,00 zł	- zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier; W 2020 roku nie zrealizowano projektu MIEJSKA DŻUNGLA ze względu na ogłoszenie 20 marca 2020 roku stanu epidemicznego w Polsce, w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2.

19.	Budowa parkingów w rejonie budynków przy ul. Tysiąclecia 86, 86a, 86b w Katowicach wraz z remontem ciągów komunikacyjnych i wymianą chodników	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	- zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2020 r. rozpoczęto realizację robót budowlanych. Umowny termin zakończenia robót to 30.04.2021 r.
20.	Tysiąclecia 33,35,37,39 wykonanie miejsc postojowych, utwardzenie nawierzchni, remont chodników	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	- zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2019 r. opracowano dokumentację projektową. Realizacja robót planowana jest w 2021 r.
21.	„Szopienice-centrum. Remont i adaptacja pomieszczeń w budynku przy ul. Bednorza 14 w Katowicach na potrzeby realizacji działań senioralnych”	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	- zł	70001	Zadanie dodatkowe. Zadanie zakończono w 2019 r.
22.	Budowa miejsca wypoczynkowego i rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych w rejonie budynku Tysiąclecia 47, Mieszka I 5, 7, 9 i 11 wraz z remontem i urządzeniem parkingu samochodowego oraz remontem drogi dojazdowej od strony ulicy Mieszka I	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	340 280,25 zł	70001	Zadanie dodatkowe. Zadanie zakończono w 2020 r.
23.	Wykonanie łącznika pomiędzy budynkiem Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego im. Dr Marii Trzciskiej-Fajfrowskiej przy ul. Gościnniej 8, a budynkiem przy ul. Radosnej 3	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	28 290,00 zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2020 r. opracowano dokumentację projektową. Realizacja robót planowana jest w 2021 r.
24.	Przebudowa budynku mieszkalnego wraz budową windy przy ul. Chopina 14	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	- zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2020 r. rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej.

25.	Przebudowa budynku mieszkalnego wraz budową windy przy ul. 11 Listopada 6	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	- zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2020 r. rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej.
26.	Kompleksowy remont klatki schodowej wraz z przebudową windy i zagospodarowaniem terenu z uwzględnieniem miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych przy ul. Francuskiej 80	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	- zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2020 r. rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej.
RAZEM			11 784 856,97 zł	16 866 837,07 zł		
OGRANICZENIE ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI W KATOWICACH						
1.	Problem bezdomności	MOPS	2 246 558,02 zł	2 958 111,66 zł	85203	
2.	Problem bezdomności	MOPS	464 507,72 zł	661 927,70 zł	85219	
3.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób poprzez udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania” - noclegownie i schroniska	Wydział Polityki Społecznej	793 554,00 zł	1 116 313,60 zł	85203 § 2360 (WG)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok. <i>W 2020 r. zawartych było 9 umów z organizacjami pozarządowym, w tym: 2 jednoroczne i 3 wieloletnie na prowadzenie noclegowni, 1 na prowadzenie schroniska oraz 3 na streetworking na rzecz osób bezdomnych.</i>
	247 376,00 zł			85230 § 2360 (WG)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok. <i>W 2020 r. zawarte były 3 umowy z organizacjami pozarządowym na prowadzenie jadłodajni dla osób bezdomnych i ubogich.</i>	
RAZEM			3 504 619,74 zł	4 983 728,96 zł		

WZMOCNIENIE ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ZDROWIU I AKTYWNEMU UCZESTNICTWU OSÓB STARSZYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM, W TYM POPRZECZ ROZWÓJ WOLONTARIATU I INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ ZABEZPIECZAJĄCYCH POTRZEBY SENIORÓW						
1.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	14 694 589,81 zł	18 150 445,25 zł	85202	
2.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	4 189 406,54 zł	15 463,08 zł	85203	Radość życia program realizowany w TPPS 8 i 9
3.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	981 887,43 zł	1 161 476,84 zł	85219	
4.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	744 207,27 zł	985 656,32 zł	85220	
5.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	3 299 079,18 zł	9 371 920,25 zł	85228	
6.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	278 714,92 zł	63 510,41 zł	85395	BO-Aktywny senior 55+, wigilia dla seniorów w ramach inicjatywy społecznej
7.	Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatantów i osób represjonowanych	Wydział Polityki Społecznej	281 168,00 zł	568 594,99 zł	85395 § 2360 (WG)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok. <i>W 2020 r. zawartych było 30 umów z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie działań na rzecz osób w wieku senioralny.</i>
8.	Projekt „Zdrowy i aktywny senior” we współpracy z Fundacją Bażantowo	Wydział Polityki Społecznej	32 422,00 zł	27 672,51 zł	85149 § 2360 (WP)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok.
9.	Zajęcia Nordic Walking dla seniorów w ramach projektu „Od przedszkola do seniora” realizowanego we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	6 857,94 zł	- zł		
10.	Problemy osób w wieku senioralnym	Domy Pomocy społecznej	8 357 954,74 zł	11 697 398,57 zł	85202	Dom Pomocy Społecznej „Przystań”, Dom Pomocy Społecznej „Zacisze”
RAZEM			32 866 287,83 zł	42 042 138,22 zł		
ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA						
1.	Wykonanie wydatków na realizację Programu Współpracy		34 713 505,17 zł	39 551 914,90 zł		
RAZEM PROGRAM WSPÓŁPRACY			34 713 505,17 zł	39 551 914,90 zł		
2.	Promocja Budżetu Obywatelskiego		36 259,48 zł	176 212,01 zł	75075	Uwzględniono wszelkie działania promocyjne oraz wydatki na specjalny numer "Naszyc Katowic"
RAZEM			34 749 764,65 zł	39 728 126,91 zł		

				<p><i>* W koszcie całkowitym odjęto wydatki powtarzające się, tzn. wykazane w poszczególnych celach strategicznych realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok i jednocześnie realizowane w celu strategicznym</i></p> <p>ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA</p>
Razem koszt całkowity	249 357 933,71 zł	441 630 116,07 zł		

* środki finansowe ujęte również w celu strategicznym **ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA**

Załącznik 2. Wykaz potrzeb w zakresie realizacji Strategii w 2021 roku

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota - 2021 rok	Klasyfikacja budżetowa (rozdział)	Uwagi
WSPIERANIE INICJATYW SPRZYJAJĄCYCH MŁODYM RODZINOM I ODPOWIEDZIALNEMU RODZICIELSTWU ORAZ OGRANICZANIE NASTĘPSTW DEMOGRAFICZNEGO STARZENIA SIĘ MIASTA					
1.	Zadania wynikające z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice”	Wydział Polityki Społecznej	1 973 000,00 zł	85149 (WP)	
2.	Projekt „Od przedszkola do seniora” we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	- zł		Brak środków w planie budżetu miasta Katowice na 2021 rok.
3.	1. Wzbogacanie oferty wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i jego integracja z ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny 2. Wspomaganie wychowawczych oraz edukacyjnych funkcji rodziny przez pracę środowiskową z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem szkół, poradni psych.-pedag. w tym specjalistycznej poradni rodzinnej, placówek pracy pozaszkolnej, stowarzyszeń społecznych, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych	Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach	1 500,00 zł	92106	
		Katowice Miasto Ogrodów	10 000,00 zł	92113	
		Miejskie Domy Kultury	3 600,00 zł	92109	
		Muzeum Historii Katowic	100,00 zł	92118	
4.	Druk Informatora dla Seniorów	wybrany z drodze zapytania ofertowego realizator	- zł		Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną, a co za tym idzie wprowadzone obostrzenia związane z funkcjonowaniem m.in. miejskich instytucji kultury, czy sportu, w 2021 r. nie planuje się wydania Informatora dla katowickich Seniorów.
5.	Druk publikacji „Polityka edukacyjna Miasta Katowice. Katowiczanie 2022”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji			
6.	Druk ulotek „Zamieszkać w Katowicach”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji			
7.	Druk plakatów dot. szczepień dla seniorów	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	510,00 zł	75075	

8.	Przygotowanie kampanii promocyjnej pn.: "Melduję się w Kato"	Wydział Promocji	140 000,00 zł	75075	
RAZEM			2 128 710,00 zł		
POPRAWA WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU RODZIN					
1.	Wsparcie rodziny	MOPS	935 299,00 zł	85153	
2.	Wsparcie rodziny	MOPS	968 141,00 zł	85154	
3.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 466 350,00 zł	85504	
4.	Wsparcie rodziny	MOPS			
5.	Wsparcie rodziny	MOPS	2 290,00 zł	85214	
6.	Wsparcie rodziny	MOPS	2 497 865,00 zł	85219	
7.	Wsparcie rodziny	MOPS	3 758 143,00 zł	85230	
8.	Wsparcie rodziny	MOPS	80 300,00 zł	85395	Inicjatywa obywatelska
9.	Wsparcie rodziny	MOPS	500 000,00 zł	85117	
10.	Wsparcie rodziny	MOPS	400 000,00 zł	85510	
11.	Wsparcie rodziny	MOPS	7 399 531,00 zł	85508	
12.	Wsparcie rodziny	MOPS	207 807,00 zł	85220	poradnictwo specjalistyczne
13.	Wsparcie rodziny	MOPS	174 778,00 zł	85220	
14.	Wsparcie rodziny	MOPS	348 497,00 zł	85205	
15.	Wsparcie rodziny	MOPS	17 699,00 zł	85205	
16.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego”	Wydział Polityki Społecznej	140 000,00 zł	85218 § 2360 (WP)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok. W 2021 r. rozstrzygnięty został otwarty konkurs ofert, w wyniku którego zawarto 8 umów z organizacjami pozarządowymi świadczącymi usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego.
17.	„Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne”	Wydział Polityki Społecznej	- zł		W 2021 r. Wydział Polityki Społecznej nie planuje ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację tego zadania.
18.	„Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka”.	Wydział Polityki Społecznej	5 000,00 zł	85504 § 2360 (WG)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok.
19.	Zapewnienie bezpłatnej /taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej	Miejskie Domy Kultury	42 700,00 zł	92109	
		Miejska Biblioteka Publiczna	15 500,00 zł	92116	Budżet Obywatelski filii oraz inicjatywa obywatelska
		Katowice Miasto Ogrodów	10 000,00 zł	92113	
		Muzeum Historii Katowic	4 000,00 zł	92118	
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA	500,00 zł	92110	

20.	Dalszy rozwój i doskonalenie programów/projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży	Miejskie Domy Kultury	3 000,00 zł	92109	
		Katowice Miasto Ogrodów	10 000,00 zł	92113	
21.	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	Szkoły podstawowe, w których znajdują się oddziały przedszkolne	1 111 131,00 zł	80103	
22.	Przedszkola	Wszystkie przedszkola, w tym również w zespołach szkolno-przedszkolnych	91 637 468,00 zł	80104	
23.	Przedszkola specjalne	Przedszkole specjalne ZSPDDNiSS	785 199,00 zł	80105	
24.	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	Przedszkola i przedszkola w zespołach szkolno-przedszkolnych, w których realizacja zadań wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci	6 511 758,00 zł	80149	
25.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalne	6 poradni psychologiczno-pedagogicznych	8 429 673,00 zł	85406	
26.	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży w tym:	Szkoły podstawowe, w których organizuje się wypoczynek letni, zimowy i wyjazdy na zielone szkoły	1 987 728,00 zł	85412	
	Zielone szkoły		13 300,00 zł		
	Wypoczynek letni i zimowy		30 330,00 zł		

27.	Wspieranie rodziny – dotacje dla przedszkoli niepublicznych	Wydział Edukacji i Sportu	40 477 000,00 zł	80103 §2540 80104 §2540 §2590 80105 §2540 80106 §2540 80149 §2540 §2590 85404 §2540 §2590	dotacje dla dotowanych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych prowadzonych w szkołach podstawowych, innych form wychowania przedszkolnego, przedszkoli specjalnych, dotowanie kształcenia specjalnego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych prowadzonych w szkołach podstawowych, innych formach wychowania przedszkolnego, przedszkolach specjalnych, dotowanie wczesnego wspomaganie rozwoju
28.	Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji, akcja zima i akcja Lato 2021, organizacja imprez sportowych i turystycznych, Małe granty	Wydział Edukacji i Sportu	1 640 000,00 zł	92605	dotacje dla klubów sportowych i stowarzyszeń zgodnie z "Programem współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok"
29.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	1 215 375,00 zł	85153 § 2360 (WG)	Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok oraz "Programu współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok". <i>W grudniu 2020 r. rozstrzygnięty został otwarty konkurs ofert w wyniku, którego zawartych zostało 20 umów z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</i>
			1 542 374,00 zł	85154 § 2360 (WG)	
			974 777,00 zł	85504 § 2360 (WG)	
30.	Żłobek Miejski	Żłobek Miejski	20 012 485,00 zł	85516	
31.	Wspieranie rodziny - dotacje dla żłobków publicznych	Wydział Polityki Społecznej	9 000 000,00 zł	85516	
32.	20% zwolnienie w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny	Wydział Kształtowania Środowiska	234 980,64 zł		W związku z podjęciem uchwały nr XXXV/785/21 Rady Miasta Katowice z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty od lipca 2021 r. obowiązywać będzie nowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (uchwałą oczekuje na uprawomocnienie). W obliczeniach za III i IV kwartał 2021 r. uwzględniono nową wysokość stawki opłaty, a co za tym idzie nową wysokość zwolnienia z opłaty.
RAZEM			204 547 348,64 zł		

RYNEK PRACY OTWARTY DLA KAŻDEGO					
1.	Problem bezrobocia	MOPS	91 881,00 zł	85219	
2.	Problem bezrobocia	MOPS	22 080,00 zł	85295	prace społecznie-użyteczne
3.	Standaryzacja i aktywizacja usług rynku pracy. Utrzymanie Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	7 873 028,00 zł	85333	Budżet Miasta w tym projekty konkursowe 1 418 308,00 zł
4.	Finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	8 960 841,85 zł	85322	Fundusz Pracy
5.	Finansowanie innych fakultatywnych zadań	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	548 532,78 zł	85322	Fundusz Pracy
6.	Finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 200 000,00 zł		Fundusz Pracy
7.	Finansowanie części poniesionych kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia w latach 2016-2018	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	- zł	nie dotyczy	Fundusz Pracy
8.	Składki na ubezpieczenia społeczne	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2 457 896,00 zł	85156	zadania zlecone Budżet Państwa
9.	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	130 000,00 zł	85324	PFRON
RAZEM			21 284 259,63 zł		
ROZWIJANIE PROFILAKTYKI ORAZ DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ					
1.	Problemy związane z uzależnieniami	MOPS	491 751,00 zł	85154	
2.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Wydział Polityki Społecznej	176 295,00 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok * bez finansowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
			879 704,00 zł	85154	
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Miejska Izba Wyrzeźwien i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu	741 566,00 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r.
4.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	CUW i szkoły samodzielne	223 338,00 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
5.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	CUW i szkoły samodzielne	223 337,00 zł	85154	Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r.

6.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	400 000,00 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok *
7.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	400 000,00 zł	85153	
RAZEM			3 535 991,00 zł		
KATOWICE - MIASTO PRZYJAZNE DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH - INTEGRACJA DZIAŁAŃ W CELU PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIESZKAŃCÓW KATOWIC ORAZ ZAPEWNIENIA CIĄGŁOŚCI WSPARCIA DLA OSÓB I RODZIN BORYKAJĄCYCH SIĘ Z KONSEKWENCJAMI NIEPEŁNEJ SPRAWNOŚCI					
1.	Problem niepełnosprawności	MOPS	452 000,00 zł	85228	
2.	Problem niepełnosprawności	MOPS	7 951 099,00 zł	fundusz celowy	Środki z PFRON
3.	Problem niepełnosprawności	MOPS	30 226,00 zł	85230	
4.	Problem niepełnosprawności	MOPS	1 112 235,00 zł	85321	
5.	Problem niepełnosprawności	MOPS	327 730,00 zł	85219	
6.	Problem niepełnosprawności	MOPS	169 898,00 zł	85324	
7.	Problem niepełnosprawności	MOPS	2 191 291,00 zł	85395	
8.	Problem niepełnosprawności	MOPS	498 514,00 zł	85220	poradnictwo specjalistyczne
9.	Dostosowanie warunków architektonicznych i technicznych w budynkach (parter) dla osób niepełnosprawnych, w ramach przebudowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: 3 Maja 36	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł		Zadanie zakończone w 2017 r.
10.	Utworzenie lokali mieszkalnych dla osób niepełnosprawnych w ramach budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: Kordeckiego 3,4	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł		Zadanie zakończone w 2017 r.
11.	Przystosowanie lokalu użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych: Markiefki 64, 68/12	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł		Markiefki 64 - zadanie zakończone w 2018 r. Markiefki 68 - zadanie zakończone w 2019 r.
11a.	Kompleksowy remont klatki schodowej wraz z przebudową windy i zagospodarowaniem terenu z uwzględnieniem miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych przy ul. Francuskiej 80	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	81 180,00 zł	70001	Kontynuacja zadania rozpoczętego w 2020 r. Opracowanie dokumentacji projektowej.

11b.	Przebudowa budynku mieszkalnego wraz budową windy przy ul. 11 Listopada 6	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	141 450,00 zł	70001	Kontynuacja zadania rozpoczętego w 2020 r. Opracowanie dokumentacji projektowej.
11c.	Przebudowa budynku mieszkalnego wraz budową windy przy ul. Chopina 14	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	103 320,00 zł	70001	Kontynuacja zadania rozpoczętego w 2020 r. Opracowanie dokumentacji projektowej.
11d.	Przebudowa budynku mieszkalnego wraz budową windy przy ul. Opolskiej 13a	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	146 247,00 zł	70001	W 2021 r. rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej.
11e.	Zagospodarowanie terenu z dostosowaniem dojścia do przedszkola dla osób niepełnosprawnych przy ul. Iłłakowiczówny 15	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	59 000,00 zł	70001	W 2021 r. planowane jest rozpoczęcie opracowania dokumentacji projektowej.
11f.	Rozbiórka budynku tylnego, budowa nowego budynku wraz z uwzględnieniem budowy windy przy ul. Kochanowskiego 14a	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	122 570,00 zł	70001	W 2021 r. planowane jest rozpoczęcie opracowania dokumentacji projektowej.
11g.	Wykonanie łącznika pomiędzy budynkiem ośrodka rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczego im. Dr Marii Trzcńskiej-Fajfrowskiej przy ul. Gościnniej 8, a budynkiem przy ul. Radosnej 3	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	174 000,00 zł	70001	W 2021 r. planowana jest rzeczowa realizacja zadania.
11h.	Budowa parkingów w rejonie budynków przy ul. Tysiąclecia 86, 86a, 86b w Katowicach wraz z remontem ciągów komunikacyjnych i wymianą chodników	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	1 178 663,90 zł	70001	Kontynuacja robót budowlanych rozpoczętych w 2020 r. Na zadaniu zabezpieczone są środki niewygasające z upływem 2020 r. w wysokości 726 229,08 zł.
11i.	Tysiąclecia 33,35,37,39 wykonanie miejsc postojowych, utwardzenie nawierzchni, remont chodników	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	394 967,38 zł	70001	26.02.2021 r. zawarto umowę na wykonanie robót budowlanych, z terminem zakończenia do 26.07.2021 r.
12.	"Warsztaty Terapii Zajęciowej"	Wydział Polityki Społecznej	554 455,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
13.	"Prowadzenie Ośrodków Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi"	Wydział Polityki Społecznej	2 426 862,00 zł	85203 § 2360 (ZG, ZP)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok. <i>W grudniu 2020 r. rozstrzygnięty został otwarty konkurs ofert, w wyniku którego zawarto 4 umowy z organizacjami pozarządowymi świadczącymi usługi w postaci prowadzenia Środowiskowych Domów Samopomocy.</i>

14.	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekle chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną	Wydział Polityki Społecznej	1 357 121,00 zł	85311 § 2360 (WP)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok.
15.	Internetowy informator dla osób niepełnosprawnych "Katowice bez barier"	Wydział Polityki Społecznej	19 001,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
16.	Profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic, zakup ulotek dot. usług transportowych dla osób niepełnosprawnych, zakup ulotek dot. Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego "Sygnał życia"	Wydział Polityki Społecznej	2 500,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
17.	Usługi transportowe dla niepełnosprawnych mieszkańców Katowic	Wydział Polityki Społecznej	199 000,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
18	Miejska Dżungla	Wydział Polityki Społecznej	19 332,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
RAZEM			19 712 662,28 zł		
OGRANICZENIE ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI W KATOWICACH					
1.	Problem bezdomności	MOPS	3 445 665,00 zł	85203	
2.	Problem bezdomności	MOPS	651 816,00 zł	85219	
3.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób poprzez udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania” - noclegownie i schroniska	Wydział Polityki Społecznej	1 758 458,00 zł	85203 § 2360 (WG)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok. <i>W grudniu 2020 r. rozstrzygnięte zostały 3 otwarte konkursy ofert, w tym na: prowadzenie 3 noclegowni dla bezdomnych mężczyzn, prowadzenie 1 schroniska dla bezdomnych mężczyzn oraz na prowadzenie streetworkingu na rzecz osób bezdomnych. W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursów zawarto 5 umów z organizacjami pozarządowymi.</i>
	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób poprzez udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania” - jadłodajnie		259 745,00 zł	85230 § 2360 (WG)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok. <i>W grudniu 2020 r. rozstrzygnięty został otwarty konkurs ofert, w wyniku którego zawarto 3 umowy z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie jadłodajni dla osób bezdomnych i ubogich.</i>
RAZEM			6 115 684,00 zł		
WZMOCNIENIE ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ZDROWIU I AKTYWNIEMU UCZESTNICTWU OSÓB STARSZYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM, W TYM POPRZEZ ROZWÓJ WOŁONTARIATU I INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ ZABEZPIECZAJĄCYCH POTRZEBY SENIORÓW					
1.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	17 780 796,00 zł	85202	
2.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	29 330,00 zł	85203	Radość Życia program realizowany w TPPS 8 i 9

3.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	1 120 303,00 zł	85219	
4.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	1 074 589,00 zł	85220	
5.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	9 286 657,00 zł	85228	
			938 110,00 zł	85230	
6.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	102 540,00 zł	85395	INICJATYWA: II Dzielnicowa Seniorada - zdrowo, bezpiecznie i solidarnie; INICJATYWA: Aktywny Senior 60+. Zajęcia rekreacyjne i kulturalne aktywizujące seniorów Dąbrówki Małej i Burowca.; BO - Aktywny Senior 55+
7.	Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatantów i osób represjonowanych	Wydział Polityki Społecznej	777 114,00 zł	85395 § 2360 (WG)	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok.
			4 500,00 zł	85395 § 4170 (WG)	Środki finansowe przeznaczone zostaną na organizację i prowadzenie Szkoły dla seniorów liderów.
			339 800,00 zł	85395 § 4300 (WG)	Środki finansowe przeznaczone zostały m.in. na zawarcie z Telewizją TVS umowy na realizację programu pn. „Srebrne Katowice”.
8.	Projekt „Zdrowy i aktywny senior” we współpracy z Fundacją Bażantowo	Wydział Polityki Społecznej	0,00 zł		
9.	Zajęcia Nordic Walking dla seniorów w ramach projektu „Od przedszkola do seniora” realizowanego we współpracy ze Śląskim Uniwersytem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	- zł		Brak środków w planie budżetu miasta Katowice na 2021 rok.
10.	Problemy osób w wieku senioralnym	Domy Pomocy społecznej	10 903 113,00 zł	85202	DPS „Przystań” i DPS „Zacisze”
RAZEM			42 356 852,00 zł		
ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA					
1.	Prognoza na 2021 rok na realizację Programu		45 929 267,00 zł		
RAZEM PROGRAM WSPÓŁPRACY			45 929 267,00 zł		
2.	Promocja Budżetu Obywatelskiego		371 550,00 zł	75075	
RAZEM			46 300 817,00 zł		
Razem koszt całkowity			329 283 753,55 zł		<i>* W koszcie całkowitym odjęto wydatki powtarzające się, tzn. wykazane w poszczególnych celach strategicznych realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok i jednocześnie realizowane w celu strategicznym ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA</i>

* środki finansowe ujęte również w celu strategicznym ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA

